

IV. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

1999. SZEPTEMBER

ÁRA: 269 FT (Előfizetőknek 240 Ft)

INTERNET

K A L A U Z

A számítógép tehetsége

Miből lesz a (virtuális) cserebogár?

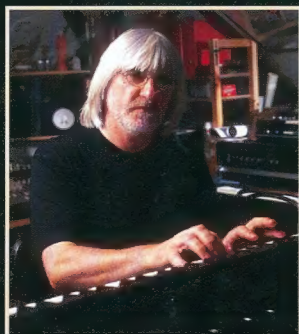
A Mester és Tina

Mindent az ágyból

Rajongásunk tárgyai: a sztárok

Tartalom és torna

A mi mIRCünk

9 771219 900009 99090

NINCS ami NINCS

Bármilyen meghajtót is használ adatainak tárolására,
biztosan talál hozzá egy **beleváló** Maxell adathordozót.

maxell
Info: 204-73-33

1999 2000

Az élet megy tovább

2000. év vizsgálatok az Albacomnál

Albacom Számítástechnikai Rt.
8000 Székesfehérvár Mártírok útja 9.
Tel.: *(22) 315-414, fax: (22) 327-532
www.albacom.hu, e-mail: info@albacom.hu

Budapesti Iroda
1139 Budapest Frangepán u. 8-10.
Tel.: (1) 329-1493,
Tel./fax: (1) 349-0152

5

ért amiért Önnek

az InterWare Internet

szolgáltatását érdemes választania

1

Gyors

A hazai Internet szerverek felé 100 Mbs, a külföld felé 2 Mbs sávszélességgel csatlakozunk, ami a legjobb sávszélesség/felhasználó arányt jelenti a hazai piacon. A behívásokat kizárólag V.90 szabványt támogató 56 kbs-os modemekkel fogadjuk.

2

Olcsó

Folyamatosan a piaci árak alatt kínáljuk mind telefonos, mind bérlet vonali szolgáltatásainkat. Hasonlítsa össze árlistánkat más szolgáltatók áraival!

3

Perc és forgalomdíj független árak

Nálunk minden ár perc- és forgalmidíj mentes. Ez nem csak olcsó, de kiszámítható költségeket is jelent. Különböző díjsomagjaink napszakhoz kötődnek, azon belül korlátlan elérést biztosítanak, így jobban igazodnak az Ön szokásaihoz.

4

Ingyenes szolgáltatások

- Ingyenes 10 Mb webhely
- Ingyenes e-mail továbbítás
- Ingyenes bérlet vonal kiépítés
- ...és számos további díjmentes szolgáltatás

5

Ha nem tetszik, nem kell befizetnie

Amennyiben Ön egy telefonos szolgáltatásunkra előfizet, Önnek előfizetésekor nem kell fizetnie. Ekkor Ön egy csekket kap az első időszakra, melynek befizetésére egy hét áll rendelkezésére. Ha nem elégedett szolgáltatásunkkal, a csekket nem kell befizetni. Ha Ön bérlet vonali szolgáltatásunkra fizet elő, Önnek semmilyen egyszeri költsége nincs és ha nem elégedett, akkor egy hónapon belül visszaléphet és az első havi díjat is visszafizetjük.

Ízelítő árainkból

Korlátlan telefonos hozzáférés
(+ ingyenes Internet Kalauz)

5.000 Ft

64 Kbs bérlet vonali hozzáférés
forgalom függetlenül

95.000 Ft

18-07 óráig + 0-24 óráig hétvégén
(+ ingyenes Internet Kalauz)

4.000 Ft

64 Kbs bérlet vonali hozzáférés
1 Gb limittal

65.000 Ft

Telefonos hozzáférés 18-07 óráig

3.000 Ft

Web szerver elhelyezés
forgalom függetlenül

30.000 Ft

Telefonos hozzáférés 7-18 óráig

2.000 Ft

Domain név regisztráció .hu alá

8.000 Ft

Részletes árlistáért keressen minket telefonon vagy az Interneten!
A feltüntetett árak az áfa-t nem tartalmazzák!

InterWare

InterWare Kft.

1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.

Telefon: 06-40-200-166

E-mail: info@interware.hu

www.interware.hu

k@lauz

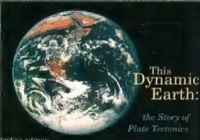
Next gener@tion – túl
a gl@hertzen 5

@ktuális

COMPAG
Hírszór 8-10

iskol@

Miből lesz a (virtuális)
cserebogár? 11-12
Csillagászat 12
Geológia 12-13

Történelem 13

szolgált@tás

Meditáció a CompuServe
saszéiról 15-16

kinál@t

Apróhirdetések 18

r@ndevü

Internet love story XV.
A Mester és Tina 19-20

www.prim-online/
pokember

a pókrendő 22-23
Mindent az ágyból 24-25
Magyarok a nagyvilágban
Székely virtussal az életben és
a virtuális valóságban 28-30

webm@ster

Tartalom és torna 31

Mennyire naprakész
a programvagyunkunk? 32
A képiac Olympus-optikával
nézve 33
Valóságga válik az egyszerű
hálozati hozzáférés 34
A mi mIRCünk
Sockets 35-36

tud@közö

A mi MACI-nk (27. pótkötet) 37-39

b@rangolás

Állati 40
Börönd 40-41
Életmód 41-42
Étlap 42

Hútság vására 42-43
Játszóház 43
Technológia 43-44
Természet 44-45
Vetítővászon 45-46
Világweb – webvilág 46
Volán 46-47
Zenobona 47

m@ni

A tőzsde és a brókercégek online
kapcsolata 48
Startol az IBM 49

g@ndolat

Finálév

A számítógép lehetősége
Beszélgetés Tolcsay László
zeneszerzővel 51-53
Elméletek és elemzések az
internetről
A hálózatiság mint elméletsszerző
modell 54-56

t@lálós

Pályázat
Mátrix 59
Dumaparti az Interneten 59
"Tegy egy lépést a békéért – tiéd
az első lépés" 60
A kávéváros 2000 60

Magyarország, a (sport)világ
középe 60
Star Wars 61
Rövid cím
honlaptulajdonosoknak 61

kik@pcsolódás

Rajongásunk tárgyai:
a sztárok 62-65

Követőző számunk
október 5-én
jelenti meg!

Szeptemberi számunk hirdetői:

Alarmix 3	Hungary Network 58	Qwerty 18
Albacomp 3	InterWare 4	Ready 21
Allegro 50	Játékörlet 27	SCI Modem 18
American Service 66	Karrier 21	Tantál 57
Areco 50	Letöltés 27	Telnet 57
ArecoNet 57	Maxell 31	TVNET 66
Árverés 17	Novell PR 34	Új Alaplap 26
Compaq 8	Olympus 21	X-Byte 58
Computer Panoráma 14	Portocom 50	Zenobona 21
Elender 31	Praktikomp 58	
Externet 27	Prim-online	
HP 7	Számítástechnikai Áruház	

INTERNET

Az első magyar internetmagazin

Kiadja:

PRÍM Információ-technológiai Kft.
1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.

Felölő vezető:

Szabó Hédy (szabo@prim.hu)

Főszerkesztő:

Vértes János Andor (vertes@prim.hu)

A Barangolás rovat szerkesztője:

Fagyal Csongor (fnyl@impulzus.sch.bme.hu)

A Webmaster szerkesztője:

Balogh Attila Balázs (abalogh@prim.hu)

Tervezőszerkesztő:

Henger Attila (henger@prim.hu),
Krécsek József, Krécsek Krisztián
(krécsek@online.hu)

Cimlapterv: Ruzs László

Olvasószerkesztő: Fábán Gábor

Telefon: 228-3372, 228-3373

Telefax: 228-3373/13

Mobil: 20-9343-077, 20-9343-078

E-mail: ikalauz@prim.hu

1506 Budapest, PF. 140.

Egy lapszám ára: 269 Ft

Előfizetési díj egy évre: 2640 Ft

Megrendelhető: a Kiadónál

e-mailben, levélben vagy faxon

Az Internet Kalauz megtalálható
a világhálón: www.prim-online.com

Hirdetésfelvétel: a Kiadón

Réklam-marketing:

Henger Ágnes (ahenger@prim.hu)

Nyomdai előkészítés: Artur Repro Stúdió

Nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

Törzsszám:

Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.

Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.

Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatóság
Hozzáérhető még a nagyobb kényesböl-
töklben és az internetkávázakban.

Írásaink szerzői jogvédelemben részesülnek.

HU ISSN 1219-9001

A szerkesztőség minden megírt és interneti számozott képet,
és anyagot szerzői jogának tisztázására. Az ismeretlen forrásból
szerzett dokumentumok jogának tisztázása érdekében kérjük,
a szerzők jelentkezését szerzői jogi, licenzteljesítő szervezetek felé.

A Prim Kiadó

a Magyar Tervező-Előnyező Szövetség tagja

Az Internet Kalauz 1998. második

lével állagot nyomott példányzámmal

– a MATEST által lelkelt AUDIT Rt.

1999. május 8-ai megállapítása

alapján – 31 940 db, s mint az audiolók megerősítették, ebből

31 763 az olvasókhoz jutott el, a rimanentának minősíthető

példányzám állagosa minősítés 177.

Lapunkat rendszeresen szemlélő
Magyarország legnagyobb
médiafigyelője, az

»OBSERVER«
BUDAPESTI MÉDIAFIGYELŐ KFT.

Next gener@tion – túl a gig@hertzen

Lapunk
olvasásakor
érdemes figyelni
az alábbi jelekre:

Cikk, amit mindenki
figyelmébe ajánlunk:

Szakmai jellegű
információ, vagy
egyéb okból a
köznyelvtől
eltávolodott,
„magasan származó”
cikk, aminél laikus
olvasóink
kiadhatják Pósalaki
bácsi jelszavát:
„ugorgyunk”.

Vélemény, vitairat,
gondolat:

Levél, vagy
levélcímet (e-mail)
tartalmazó írás:

Fontos figyelmeztetés,
szabálysértés:

Talány, kérdés,
rejtvény:

Harsogva jönnek az új generációs szuperörművek: Celeron 466, Pentium III 600, AMD Athlon 650 MHz... És ez még csak a kezdet: tudjuk – hiszen mondták –, hogy az ezredforduló első évében túllépjük a gigahertzes határt. Felmerül a kérdés: minek?

Sokaknak, akik irodában látnak csak számítógépet, tényleg elképzelhetetlen, mit is hozhatnak olyan processzorok, amelyeknek elődei sem tudták már gyorsítani a szövegszerkesztőt vagy éppen a táblázatkezelőt. A fejlődés azonban a jövő évezredtől már leginkább annak a generációnak szól, amely már fiatalokat is a gép mellett/előtt töltötte el, ők ugyanis most érkeznek el családalapító és lakásberendező korszakukba – s erre most egyre több cég kezd el építeni. A háztartásban található eszközök digitalizálódnak, s ezzel együtt számítógép-kompatibilissé is válnak: az írógépek már eltűnnek, az LP-t felváltotta a CD, a kazetták helyett jön a MiniDisk és az MP3, a fényképezőgépek és videokamerák kínálatában a „digitális” felirat egyre többször tűnik fel, s nemso-kára az MPEG2-vel kódolt digitális műholdas adásokat DVD-írókkal rögzítjük, majd hordozható multimédiás laptopunkkal játsz-szuk le messze otthonunktól.

Mindezek a készülékek már kaphatók, de a ma még megcsodált és sokszor „mekkora marhaság” felkiáltással lebecsült újdonságok – mint például az internetes Touchscreen-felülettel felvértezett mikrohullámú sütők, illetve hűtőszekrények – tömeges elterjedé-

sére sem kell már egy évtizedet várnunk. Aki pedig hallott *Bill Gates* dollármilliárdok felemészítő superházájának berendezéséről (és vezérléséről), az tudja, hogy a jövőben a hifitoronytól a sütőn keresztül a vízcsapig minden a számítógépre lesz kötve, amit pedig akár az óránkba épített GSM-telofonnal is tudunk majd vezérelni.

Így az új generációval elfogadtatott – és vele együtt felnövő – technika igenis meg fogja követelni – még igen sokáig – a processzorfejlesztmények növekedését, s csak abban reménykedhetünk, hogy a mi agyi befogadóképességünk is képes lesz ennyivel növekedni...

Csendes reményeim közé tartozik azért, hogy – úgy 2015 körül – otthonomba való hazaérésem után automata Windows-sütőm nem a következő felirattal fogad majd:

A *sutokikapcs.dll* fájlban

hiba történt.

Kérjük, resetelje a szénné égett
pizzát, és

lépjén kapcsolatba
a helyi Microsoft-dealerrel.

OK

glasner

tdsbt@alarmix.net

Az informatika
információgyűjteménye:

www.prim-online.com

Felejtse el a jelszavakat!

Ha adatai biztonságáról van szó, használja inkább az új HP Vectrát

[illegible]

A legmodernebb hardver-elemek felhasználásával készült HP Vectra számítógépek jelszavak nélkül is tudnak titkot tartani. A Smart Card és a hozzá tartozó PIN kód segítségével a lehető legegyszerűbb módon tudhatjuk tökéletes biztonságban az adatainkat. Válassza a HP Vectrát, és élvezze az általa nyújtott, kompromisszumok nélküli biztonságot.

Mert a titkok arra valók, hogy megtartsák őket.

1999 SZEPTEMBER

A szolgáltatás további újdonsága az a térkép, amely akár megyékre lebontva segít bármilyen úti cél legpraktikusabb megközelítésének kiválasztásában. Indulhatunk bárhol, hazánk legelégdugottabb településéről, és tarthatunk bárhová, az útvonalon pillanatok alatt kirajzolódik a képernyőn.

Érdeklődhetünk a legújabb jogszabályi változások vagy az orvostudomány legfrissebb felfedezései után is, az EOL akkor sem hagy cserben. Előbbiben a Juris jogtár, utóbbiban a DokiNET segít. A kiemelt területként kezelt, professzionális igényeket is kielégítő orvosi, gyógyszeripari információkhoz az Elender és egy debreceni cég, a Hospnet közös vállalkozása révén juthatunk hozzá.

Míndezt megkaphatjuk akár komolyzene hallgatása közben, s még csak fel sem kell állnunk a számítógép mellől. Ha pedig a zenehallgatás nem üdített fel még kellőképpen, akkor másfajta kikapcsolódást is találhatunk az EOL-on. Egy egyedülálló járatok, interaktív szappanoperát, a Ramoskávét. Nincs ebben semmi vázslat: elég egy kattintás, és máris egy különös kaland kellős közepén találhatja magát a vállalkozó szellemű „néző”. Megízlelheti a Netcafét tulajának fantasztikus cappuccinóját, s megismerheti a szereplők életét. Végül pedig választáshat két lehetőség közül, miként kívánja folytatni a történetet. Akkor sem kell izgulnia, ha lemarad: az archívum segítségével nyomon követheti Magyarországon első online szappanoperáját.

Az EOL a Microsoft új, Magyarországon most bemutatkozó MCIS szoftvertechnológiára épít, amely a testre szabhatóságon túl egy teljes internetes reklámügynökség technikai háttérét is nyújtja. A nagy látogatottságra készülő az Elender a szolgáltatást megbízható Hewlett-Packard szerverekre alapozza.

A Prim-online legfőbb szolgáltatása a napi hírszolgáltatás, vagyis a híreket nem a havonta egyszer megjelenő Internet Kalauzban, hanem folyamatosan, a www.hirek.com oldalon érdemes elolvasni. Hogy ez mennyire autentikus informatikai hírforrás, talán jelzi, hogy a legfrissebb hírek címeit linkkel átvesszük más portálsite-ok is, közöttük olyanok, mint az Origo, az Elender Online, az MTI, az Index, az Üzleti Negyed és az Extra...

Ám ha már a portálsite-okat említjük, el kell mondanunk, hogy ez a nagy igazán bővelkedett portálbejelentésekben, és a sornak még most sincs vége, hiszen lapunk megjelenésének táján nyitja meg új kapuját az Extra, s mások is készülnek különféle átalakításokra, újdonságokra... Így azután az online oldalak frissességét továbbra is hangsúlyozva ezúttal a papírújságból sem hagyjuk ki teljesen a híreket: összefoglaló jelleggel azokból nyújtunk most át egy csokrot, amelyek a hazai tartalomszolgáltatással kapcsolatosak.

A nagynevű AOL fonetikájára épül az Elender augusztusban bemutatott új főkapuja: a gazdasági információkat és keresési szolgáltatásokat személyre szabhatóan kínáló EOL, azaz Elender OnLine.

A félévnyi előkészítő munkát követően megnyílt eol.hu az üzleti élet aktív résztvevőinek igényeire összpontosít, tehát nem a napilapok és a hagyományos portálok vegyes tematikáját követi. Elsősorban gazdasági, piaci, tőzsdei, jogi stb. információkat kínál azoknak, akiknek fontos, hogy mindig a legfrissebb anyagokat találják koncentráltan, egy helyen.

Felmérések bizonyítják, hogy az internetezők többsége a Yahoo típusú keresőprogramokban bíz, azokat kedveli. Az Elender egy ilyen – korábban Kincs kereső néven népszerűvé vált – tematikus keresőmotor jelentősen továbbfejlesztett változatával sokak számára teszi lehetővé az eligazodást az internet dzsungelének magyar táján.

Az interneten való gyors és eredményes tájékozódás egyik legfontosabb gátja az információ strukturálatlansága. Hírózón helyett az Elender szolgáltatásával személyre szabott információkhoz juthatnak a felhasználók, vagyis azt a hírcsoportot kapják meg, amit igényeltek, amire szükségük van.

A testre szabhatóság lesz az egyik kulcsszava a rövidesen megújuló Extrának is, ám a Telnét által gondozott szolgáltatás csomag részleteiben már augusztusban elkezdte az arculatváltást. Elsőként a régi hírtől megszabadult apronet jelentkezett korszerű formában, egy sor új szolgáltatással.

Ezek közül a legfontosabbak: az oldalak gyorsabbak lettek, a találatok immár lapozhatóan jelennek meg; az új rendszer képes a hirdetésekhez tartozó képek feltöltésére, azok megjelenítésére; elkészült a licitálás is, amelyre, ha a hirdetés feladója lehetőséget ad, a vevők részéről árverseny alakulhat ki.

A licitálásnak két fajtája létezik. Online: látni lehet az éppen benn tartózkodó licitálókat, a leadott ajánlatot, s az oldalak automatikusan frissülnek a felhasználó által megadott időben; offline: ha adunk le ajánlatot egy licitálásnál, és a megadott módon kilépünk a szolgáltatásból, akkor a rendszer a megadott időközönként figyeli azokat a hirdetéseket, amelyekre licitet adtunk le, és a hirdetés időtartama alatt folyamatosan értesíti a licitálót, ha nagyobb ajánlat érkezik. A licitálás végén a hirdető megkapja az összes licitáló legmagasabb értékeit, valamint elérési lehetőségeit, s innenől már a feladó dönt belátása szerint, melyik ajánlatot választja.

Az új apronetnél előtérbe került a biztonság. Azért, hogy valótlán hirdetések ne jelenhessenek meg a továbbiakban, hirdetést csak létező e-mail címről lehet feladni. Amennyiben a hirdetés ennek ellenére is valótlán tartalommal jelenik meg, a felhasználót a rendszerből mind

COMPAQ
DEPO

Hogy semmi se hiányozzon az irodából.

www.compaq.hu

Vásároljon számítógépet az interneten!

IP-cím, mind e-mail cím, név alapján külön-külön tiltani lehet, amihez személyes üzenet tartozik a tiltás okáról. Természetesen teljes zónák is letiltathatók lettek ilyen módon.

A rendszer képes figyelni a feladott hirdetések szövegét, és a mások számára sértő, illetve trágár hirdetéseket törli. Ugyancsak újdonság a lényegesen részletesebb kereső az előző változathoz képest, amely lehetőséget ad az általánosan elfogadható szűrőkre.

Licítálásban az első mégsem az apronet volt, még csak nem is a magát elsőnek hirdető www.licitcity.hu, hanem a Prim-online árverésoldala a www.prim.hu/arveres címen. Ennek az árverésnek van egy szoftvereleme, amely egyedülállóvá teszi a weben egyre szaporodó árverési hirdetési oldalakkal szemben: a licitáló előre megadhatja azt a limitet, ameddig hajlandó elmenni az árral, s utána a szoftver emelgeti a tétet az illető helyett mindaddig, amíg valaki túl nem licitálja. Az „emelgetés” mindig az addigi ár fel százaléka, vagyis elegendő ennyivel túlfizetni a második ajánlót. Ha mégis kevésnek bizonyulna az előre megadott limit, akkor e-mailt kap a vevő, hogy túllicitáljatok, vagyis még egyszer fontolóra veheti, hogy emeli-e a tétet.

Az árverési oldalon van egy árucikk, amely az Internet Kalauz olvasói számára bizonyára kedves: lehet licitálni az Internet Kalauz eddigi összes számára, sőt a nyertes egy előfizetést is kap a jövő év végéig. A 999 forintos kiküldési árral meghirdetett ajánlat egyszerű és megismételhetetlen, hiszen egyes számokból a kiadó az utolsó példányát ajánlotta föl.

A Pannonline Kft. augusztus elején mutatta be a Nexus külsőben is megújult és szolgáltatásaiban is gazdagabbá vált új verzióját. A Nexus egy ingyenes, webfelületen olvasható e-mail postafiók, csvegezősátorokat és – személyes honlapja elhelyezéséhez – 5 MB tárhelyet kínál több mint 45 000 tagja számára. A Nexus folyamatos elérhetőségét és sebességét az Elender Internet biztosítja.

Az új szolgáltatások között szerepel a megújult webmail rendszer, amely minden eddigi hasonló szolgáltatásnál többet nyújt felhasználóinak. Magyarországon először teljes mértékben támogatja a HTML-levelezést, illetve csatolt fájlok küldését és fogadását, valamint lehetővé teszi a levelek mappákba rendezését és saját címcímkék létrehozását, amely egyéni és csoportos (lista) e-mail címetek is tartalmazhat. A levelező továbbá teljesen személyre szabható, és tartalmaz 600 népszerű Gondolat képeslapot is, amelyek közül tematikus és kulcsszavas kereséssel válogathatunk.

A honlapok feltöltését végző fájlkezelő is új fejlesztés eredménye, az eddiginél sokkal egyszerűbben, a népszerű operációs rendszerek felületéhez hasonlóan listázhatjuk ki, nevezhetjük ki és töltethetjük fel honlapjaink állományait. A rendszer támogatja Zip-fájlok feltöltését és kicsomagolását is, sokkal egyszerűbbé téve kész honlapok vagy sok fájl internetes publikálását.

Mások ingyenes társulási tevékenységét megirigyelte az EMG Trading Kft. is, ezért a nyár derekán elindította ingyenes szolgáltatásait a www.tar.hu-n. A site 1999. július 30-án négy szolgáltatással indult, de később a szolgáltatások finomítását és újak bevezetését is tervezik a tulajdonosok.

A felhasználók web.tar.hu/felhasznalónév címen korlátlan méretű webes tárterületet, illetve felhasználónév@level.tar.hu (vagy ...@tar.hu) formájú e-mail címet kapnak. A level.tar.hu-n tárolt e-mailek egy webes levelezőrendszerrel és POP3-as levelezőprogrammal is elérhetők.

Az ingyenes, korlátlan web- és e-mail szolgáltatás mellett elindult a kép.tár és az irat.tár szolgáltatás is. A kép.tár egy korlátlan

méretű elektronikus fotóalbum-gyűjtemény, ahol a felhasználók a képeiket tárolhatják. A képeket a felhasználó az albumokkal együtt jelszóval védheti, vagy megoszthatja a Föld másik oldalán élő barátai-val, rokonaival.

Az irat.tár szolgáltatás egy internetes floppy-lemez, amelyen a fájlok sérülésének veszélye nélkül mozgathatunk dokumentumokat egyik helyről a másikra. Itt a felhasználó fájliját jelszóval véd, de szintén lehetőség van az iratok más tárfelhasználókkal való megosztására.

A korábbinál bővebb, kategorizált linkösszeállítással, informatívabb szöveges kapcsolatokkal és a Freemail bejelentkezési ablakával erősödött az Origo portál címlapja ezen a nyáron.

Július utolsó hetének végén a Freemail (Magyarország legnépszerűbb, ingyenes elektronikus levelezést biztosító szolgáltatása) felhasználói az Origo címlapjáról is beléphetnek a szolgáltatás megújult oldalaira, tovább bővítve az AltaVista keresőt az elmúlt hónapban integrált portáloldal szolgáltatási körét. A Freemail, amelynek új külalakját az olvasók online szavazás keretében választhatták ki három tervezet közül, továbbra is a megszokott szolgáltatásokkal áll felhasználói rendelkezésére.

Az Origo címlapján található megújult linkösszeállítás témák szerint kategorizált, kibővített verziója tovább egyszerűsíti az interneten való eligazodást: a legfontosabb, leghasznosabb linkek már a főoldalról is elérhetők lesznek. A többek között keresőket, telefonkönyveket, adatbázisokat, menetrendeket és kulturális programmagazinokat csoportosított blokkok megkönnyítik a tájékozódást a praktikus információk tömegében.

Az Origo szolgáltatási köre immár teljes egészében felzárkózott nyugati társaiéhoz: akárcsak a legnagyobb portáloldalakon, az Origón is egyszerűen található kereső, ingyenes e-mail postafiók, folyamatos hírszolgáltatás és rengeteg link.

A konkurensz híroázisában a DataNet Távközlési Kft. marketingcéljai úgy érezték, hogy ki kell adniuk egy sajtóközleményt, bár náluk a tartalomszolgáltatás terén nem hozott igazi újdonságot a nyár. Ugyanakkor a cég első fél éves mérlegeredménye felülmúlta a várakozásokat, a forgalom 70 százalékkal haladta meg az elmúlt év azonos időszakához viszonyított árbevételt. A sikeres eredmény egyben azt is jelenti, hogy a DataNet teljesítette az erre az időszakra vonatkozó pénzügyi tervét.

A sikeres félévnek a pénzügyi mutatókon túl is számos kiemelkedő eseménye volt. Ezek között említendő például, hogy a cég beindította a Passage online áruházat, ezzel együtt Magyarországon elsőként és ez idáig egyetlenként honosította meg a SET-es fizetési módot. A DataNet 1999-ben Magyarországon elsőként bonyolította a belföldi sávcsatlóságot 100 MB-ra, a GTS optikai hálózatán keresztül, megerősítve ezzel piaci helyzetét. További sikernek könyvelhető el, hogy a DataNet bérlet vonalas nagy- és középvállalati ügyfélkörre rendkívül dinamikus bővült az adott időszak alatt.

A DataNet ügyfélszolgálati részlege – ügyfelei nagyobb megelégedése és a professzionálisabb szolgáltatás érdekében – a félév során új irodaházba költözött a Váci úton, hálózattizemeltetése pedig a GTS budaörsi távközlési központjába került.

Míg a fenti hír még a Passage egyedülálló újdonságairól szólt, a híresszeállításban szólnunk kell arról is, hogy egy új online áruház kezdte meg működését a nyáron. A NetPiacon elsőként VHS és DVD formátumú filmek árusítása indult meg, a folyamatosan bővü-

(folytatás a 9. oldalról)

lő adatbázisban jelenleg mintegy 300 film található az InterCom, az UIP-Duna Film és az Odeon Art választékából.

A féléves fejlesztői munka eredményeképpen létrejött program igyekszik ötvözni az internetes kereskedelemben kialakult és bevált formák legjobb tulajdonságait. Hamarosan az összes hazai forgalmazó filmjei megtalálhatók lesznek itt; az áruház célja, hogy a gyűjtők a legértékesebb művekhez is hozzájuthassanak az oldalon.

Az adatbázis minden filmről rendkívül részletes leírást, borítóképet és kapcsolatok tartalmaz. Egy-egy film termékoldalairól a barangoló eljuthat az Internet Movie Database vonatkozó oldalára; amennyiben elérhető, megnézheti a film hivatalos honlapját, vagy letöltheti a mozielőzetest, végül kritikát is olvashat a Relax Magazinban.

A NetPiac különlegessége, hogy regisztrált és nem regisztrált felhasználók egyaránt vásárolhatnak, de az előbbieik számára kedvezményeket biztosítanak (pl. nem kell postaköltséget fizetniük). A magyar interneten elsőként olyan programot fejlesztettek ki, amely a megfelelő paraméterek alapján tökéletesen pontosan számlálja ki a postaköltséget, hogy a megrendelő mindig csak annyit fizessen a küldésért, amennyibe az valóban kerül. Az oldalak a legkorszerűbb SSL titkosítási algoritmusokat használják, így a felhasználók adatairól, megrendeléseiről senki más nem értesülhet.

A megrendelések kiegyenlítése egyelőre csak utánvétél lehetséges, de az Inter-Európa Bankkal együttműködve hamarosan a kártyás fizetés is lehetővé válik.

 Augusztus végén új tudományos-ismeretterjesztő internetes szakfolyóirat (e-zine) indult a www.jovonezo.hu cím alatt. A Jövönéző internetes folyóirat szerkesztőinek célja: a tudomány és a technika friss információi iránt érdeklődők folyamatos és megbízható tájékoztatása érdekes és olvasmányos formában, illetve olyan fórumok (levelezőlista, chat) működtetése, ahol a tagok folyamatosan eszmét cserélhetnek.

A Jövőnéző rovatait rugalmasan igazodnak a fiatal (18-45 éves) olvasók érdeklődési köréhez. A korábbi visszajelzések alapján kiemelt rovatról például a csillagaszatról, az űrkutatásról, az orvostudományról és a számítógépek, illetve az internet világról. Olyan komoly témákról is akad olvasmány, mint például az atomfizika, a mesterséges intelligencia vagy akár a sci-fi története, az autotechnika és a repülés, illetve a Földön kívüli élet kutatása. A sci-fi rajongóit külön oldalak várják, a jövőre mélyrehatóban kíváncsiakat pedig a jövőkutatás és az új gazdaság rovata informálja.

 Július elején sikeresen rajtolt a Compaq Depo is, amely a direct mail, a call center és az internetes értékesítés egységes rendszere.

A július 15-ei sajtótájékoztatón bejelentették, hogy a Compaq Ma-

COMPAG
DEPO

Hem háznyár voltam a szociális?

Né az, amire más nyaralás közben is szívesen gondolt 30 ára emberek, hogy a Compag szívesen megengedte nekik a kikapcsolódást a természetben, ahol a természetet megismerhetik a kikapcsolódást, ahol a természetet megismerhetik a kikapcsolódást, ahol a természetet megismerhetik a kikapcsolódást.

Kattintson ide az akciós termékek megtekintéséhez.

COMPAQ DEPO

4.4 leír megnevezés **4.4** leír leírás **4.4** leír működés megnevezés **4.4** leír működés megnevezés **4.4** leír működés megnevezés

Notebook

PC

Szerver

Monitor

Palmtop

Kiegészítők

Armada 1526
CPU 2.2 GHz WVS
4GB 800 Hz
497 000 Ft

Armada 1506
CPU 2.2 GHz WVS
5GB 800 Hz
548 000 Ft

Armada 1700
CPU 2.4 GHz WVS WVS
8GB 800 Hz
727 000 Ft

Armada 1700
CPU 2.4 GHz WVS WVS
8GB 800 Hz
774 000 Ft

gyarország július eleje óta immár interneten keresztül is értékesít számítógépeket (asztali és hordozható PC-ket, szervereket, monitorokat, kiegészítőket), elsősorban a kis és közepes méretű vállalatok számára.

„Terveink szerint az év végére a kis és közepes vállalkozások felé irányuló értékesítési jelentős része már ezen az új csatornán keresztül bonyolódhat le” – jelentette ki *Scharek Viktor*, a Compag Magyarország értékesítési igazgatója, aki szerint a Compag Depo az elektronikus kereskedelem gyakorlati megvalósulásának fontos állomása. A Compag a Depo elindításával katalizátorszerepet is be kíván tölteni a tartalom megteremtésével, illetve a viszonteladói és a vásárlói kör ez irányba tett első lépéseinek segítségével.

Az oldal sikerét jelzi, hogy már az első két héten megvalósult a Depótól várt 3 hónapos bevételi terv. Az is figyelemre méltó tapasztalat, hogy a megrendelések 80%-a vidékről érkezik.

A magyarországi Compaq Depo létrejötte mögött nagyvállalati stratégiai elképzelések állnak. Általános tendencia a számítógépek teljesítményének kiegyenlítése. Az iparági szabványok révén egyre kevesebb a teljesítménybeli különbség a különböző gyártók gépei között, így versenylényt az szerezhet, aki közelebb tud kerüli a vevőhöz, minél könnyebbé téve számára a választást, a beszerzés folyamatát. A Compaq-e felismerés mentén fogalmazta meg értekezési modelljét, amelyet Customer Choice Modellként indított útjára világszerte. E modell, amely a vevők beszerzési választásának szabadságát helyezi előtérbe, jóval több az interneten keresztüli értékesítésnél. A vevő felkészültsége, üzleti modellje, igénye szerint döntheti el, hogy a hagyományos beszerzési utat járja-e be, vagy az internet adta lehetőséggel élve választ termetek.

Sőt nem csak terméket, hanem eladót is! A Compaq Depo legfontosabb ismértve, hogy megteremtette a közös érdekeltséget a cég és a viszonteladók között, hiszen az interneten kiválasztott termék kiszállítását a vevő által a termék mellé választott Compaq-viszonteladó végzi el.

A multinacionális cégek egyre nagyobb figyelmet szentelnek a kis- és középvállalatoknak (SMB, Small and Medium Business), hiszen ezek gombamód szaporodnak, és egyre szélesebb a gazdasági potenciáljuk. A Compaq éves hazai forgalmának 25%-át teszik ki a SMB-knek eladott termékek, ez a leggyorsabban növekvő üzletág. Mivel a vállalati kör igen kiterjedt, nehéz egységesen felmérni igényeit, és annak megfelelő taktikát választani, szemben a nagyvállalatokkal, ahol ez a feladat jóval könnyebben megoldható. Ezért ebben a szegmensben a Compaq úgy segíti viszonteladói hálózatának munkáját, hogy kivesszi a részét az igények felméréséből és feltételezéséből. Az elektronikus kereskedelem csak az egyik eszökből, amellyel egy cég kapcsolatot teremthet vásárlóival, ezenkívül a hagyományos marketingeszközöknek is nagy a jelentősége. Az előbbi szempontok figyelembevételével hozta létre a Compaq Computer Magyarország a call centert. Az első néhány hét tapasztalatai azt mutatják, hogy a vásárlók hamar rátaláltak a Compaq Depóra, a call centerhez érkezett visszajelzések pedig egyöntetűen kedvező fogadtatásról tanúskodnak. A tervek szerint az év végére a kis és közepes vállalkozások felé irányuló értékesítés jelentős része már ezen az új csatormán keresztül bonyolódhat le.

szulit

Az Internet Kalauz melléklete a középiskolai internetprogramhoz

Miből lesz a (virtuális) cserebogar?

A kertész, ha elültet egy magot, tudja, mi nő belőle. Az ember, ha kitalál valamit, nem tudja, idővel mivé fejlődhet az egykori alapötlet. Vállalkozói diáktábornak indult eredetileg – internet-marketinges tábor lett belőle. A kezdetek 1996-ra nyúlnak vissza, amikor is Balatongyörökön volt egyszer egy tábor I. Zalai Vállalkozói Diáktábor néven, a Zala megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány hatatos támogatását élvezve. Rá egy évre, a folytatásban, Balatonedericsen már több mint ötven fiatal ismerkedett a vállalkozás alapjaival, három csoportban, s ekkor már nemcsak Zalából érkeztek, hanem jöttek Szolnokról, Miskolcra, Fertődről is, a Young Enterprise Alapítvány jóvoltából. A támogatók köre bővült az Életpálya Alapítvánnyal, illetve a Dunaholding Alapítvánnyal. Ugyanilyen vállalkozói diáktábornak indult az 1998. évi is, csak hogy közben sok minden megváltozott. Az alapítványi támogatások kiapadtak, s az utolsó pillanatban kitaláltam – mivel időközben az internet nagy szerelme lett – , hogy legyen internetes tábor. De ha már internetes, azért továbbra is kapcsolódjon az üzlet világához, s így született meg az I. Internetmarketinges Vállalkozói Diáktábor, amelynek ismét Balatonederics adott otthont. A létszám ezúttal is maroknyi volt, de az ország minden pontjáról érkeztek fiatalok, s nekünk, szervezőknek, oktatóknak sok-sok tanulsággal szolgált. Legelőször is azzal, hogy időben kell elkezdeni az érdeklődő diákok felkutatását, s mindenképpen folyamatos internetkapcsolatnak kell lennie a tábor helyszínén. 1999 nyarán három turnus élvezhette Balatonfűreden a Lóczy Lajos Gimnázium és Idegenforgalmi Szakközépiskola a kinti hőméséklettel vetekedő, forró vendégszeretetét, a számítástechnika-terem ugyanis többé-kevésbé ellenállt mindenféle szellőztetésnek és hűtési kísérletnek. Ez azonban alapjában véve nem szegte kedvét senkinek, mert öröm volt, hogy a kisebb-nagyobb zökkenők ellenére folyamatos az internetkapcsolat, s *Koppány Attila Rossi* személyében az iskola fiatal számítástechnika-tanára, rendszer-

gazdája mindig készségesen állt rendelkezésre.

Az internetmarketinges diáktábor szervezése, előkészítése természetesen internetmarketinges eszközökkel történt. A jelentkezések – stílszerűen – elsősorban e-mailben érkeztek; jött érdeklődés az ország legkülönbözőbb pontjairól, sőt külföldről élő, illetve tanuló magyar diákoktól is: Szlovákiából, Svájcban, az USA-ból, illetve Szabadkáról és Moszkvából. Végül július 5. és 11., július 12. és 18., valamint augusztus 2. és 8. között hatvankét diák – hetedik-es-nyolcadikos általános iskolás, középiskolás, illetve fiatal egyetemista vagy főiskolás – ismerkedett meg az internetmarketing alapjaival a Dunaholding Alapítvány, illetve a Geomédia és a Bagolyvár Könyvkiadó anyagi, szellemi és tárgyi támogatása jóvoltából. A táborlakók számára nagy előnyt jelentett, hogy sokan már a virtuális világban ismertek egymást, mert a jelentkezéseket követően valamennyi diák felkerült a tábor levelezőlistájára – www.lezlistoft.com/tabor/levlist.shtml –, ahol előzetesen is sokrétű eszmecserre folyt. Hát még az követően, hogy elindultak a turnusok: a táborozás előtt állók a korábbi résztvevőket faggatták élményeikről, tapasztalataikról.

A három hét során a diákok turnusonként hat-hét szimulált vállalkozást alakítottak, s az elsajátított elmélet mélységét saját üzleti jellegű weblapjaik elkészítésével bizonyíthatták. Előzetesen megtanulták a keresés sok-sok csínját-bínját, megismerkedtek a nagy keresőkön kívül a katalógusokkal, s a témába vágó linkgyűjteményekkel, hogy fel tudják kutatni az általuk elképzelt vállalkozások igazi weblapjait. Ez utóbbi egyfajta konkurenciaelemzést is jelentett. A diákok felkeresték az interneten keresztül a magyar bankokat, de néhány külföldi pénzintézetet is megtekintettek. A kérdés az volt, melyik bank és miért hiteles számukra, milyen pénzügyi támogatást nyújt a vállalkozóknak, továbbá biztosít-e az interneten keresztül ügyintézési lehetőséget a vállalkozások, illetve azok ügyfelei számára. A megalakult vállalkozások megismerkedtek az üzleti terv fogalmával (www.step96.deltav.hu/marketing.html), annak felépítésével (interm.gau.hu/szr/uzl_fol.html), és a képzelletbeli indulás pénzügyi tervét is készítették. Mi több, ötletüket el kellett adniuk a Zord Banknak :-), amit a tábor egyik oktatója, *Perjes László* képviselt. Természetesen összehasonlításra került a hagyományos és az online marketing – ezt egy interneten található szakdolgozat is segítette: www.lezlistoft.com/kikelet/szakdolgozat. A diákok magyar és külföldi internetszolgáltatók ajánlatait is felkutatták, illetve összehasonlították, hiszen a világhálóra lépő vállalkozásoknak korántsem mindegy, hogy mennyiért milyen lehetőségeket biztosít szá-

(folytatás a 12. oldalon)

Miből lesz a (virtuális) cserebogár?

(folytatás a 11. oldalról)

mukra internetszolgáltatójuk. A fiatalok a frissen szerzett elméleti tudás birtokában – sok-sok jó, illetve rossz példát látva és elemezve – hozzá-láttak vállalkozásai weblapjainak megtervezéséhez. A kivételre két nap állt rendelkezésükre, közel húsz szempontot figyelembe véve. A fiatalok abban a tudatban alkottak, hogy a jövőnek dolgoznak, hiszen az e-kereskedelem ma még Magyarországon gyerekcipőben jár, de sohasem lehet elég korán elkezdni, és aki már ma rendelkezik netmarketinges ismeretekkel, az lépéselőnyhöz juthat. Tudásuk ellenőrzését szolgálta az a teszt – www.lezlisoft.com/tabor/start.shtml –, amely a tábor egy-egy napjának tematikájához kapcsolódott, s hangulatos versenyzési lehetőséget biztosított egymás között az inspiráló jutalmak, a gyorsan elfogyasztható és el is fogyó pizzák, illetve a maradandóbb online marketinges szakkönyvek révén.

Optika, szállítmányozás, könyvelés, virágüzlet, e-pizza, online CD-bolt, utazási iroda, rendezvényszervezés, kulturális cserekapcsolat, online virágküldő szolgálat, elektronika, kisállat-kereskedés, lakberendezés, ruházati cikk, takarítás, kerttervezés és -rendezés. Ezekre a vállalkozási profilokra alakítottak a résztvevők a három turnus során szimulált vállalkozásokat. Az elkészült weblapokat – www.lezlisoft.com/clients/tabor – kölcsönösen bírálták, pontozva a tartalmat, a látványt és a funkcionalitást. Természetesen kaptak oktatói véleményezést is, hiszen jól nyomon követhető volt az az egy-egy hetes folyamat, amely megmutatta, hogy végül is miből lesz a (virtuális) cserebogár... :-)

S hogy lesz-e lehetőség további szárnypótlásokra? Természetesen, hiszen a tábor nem marad el jövőre sem, sőt a fiatalok már a tanév elején is bekapcsolódhatnak abba a levelezőlistába, amely a téma iránt érdeklődőket tömöríti virtuális közösségbe (www.lezlisoft.com/tabor/levlist.shtml).

Csapó Ida
kikelet@lezlisoft.com

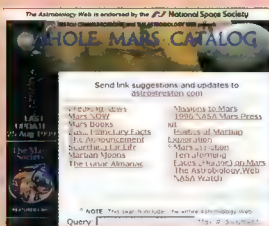

CSILLAGÁSZAT

Marsi katalógus

(The Mars Catalog)

www.reston.com/astro/mars/index.html

Közel 30 éve, 1969-ben a Mariner-7 megközelítette bolygószomszédunkat, s használható adatokat közvetített vörös szomszédunkról.

Az akkor gyűjtött kevéske információ az utóbbi évtizedekben a sokszorosára nőtt, így mára gigantikus mennyiségű adat áll rendelkezésre a Marsról.

Bár a lap nagyjából a Marssal foglalkozó, nyomtatásban vagy az interneten is elérhető könyvek katalógusaként funkcionál, ezek mellett sok olyan linket tartalmaz, amely a vörös bolygó kuta-

tásával kapcsolatos információt tartalmazó lapokra mutat. Így átfogó képet kaphatunk a jövő nagyobb műholdas Mars-expedíciójáról, illetve a 2020 körülre tervezett emberes Mars-misszióiról is. Kideríthetjük, milyen

lehetőségei lehetnek az emberiségnek bolygószomszédunk meghódításával kapcsolatban, az első emberes bázisoktól kezdve egészen

a terraformálásig. Mindezek mellett rengeteg Mars-kép is várja az ide látogatókat, többek között a Viking-1 orbiter híres Mars-arca, a Pathfinder felvételei, valamint a Mars-Observer által készített legújabb fotók.

Last update: 20 August 1999
The Whole Mars Catalog Bookstore
Presented by Amazon.com with Amazon Books

GEOLÓGIA

Dinamikus földgolyónk

(This Dynamic Earth – The Story of Plate Tectonics)

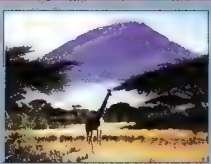
pubs.usgs.gov/publications/text/dynamic.html

Őseinknek a stabil és a mozdulatlan szó hallatán minden bizonnyal az alattuk fekvő talaj jutott volna elsőként eszükbe, legfőképp hazánkban, ahol a földrengések nem túl gyakoriak. Pedig sok helyütt a föld igenis mozog, s ma, a műholdas geodézia korában már

azt is tudjuk, milyen sebességgel. A tektonikai lemezek vándorlásáról van itt szó, arról a jelenségről,

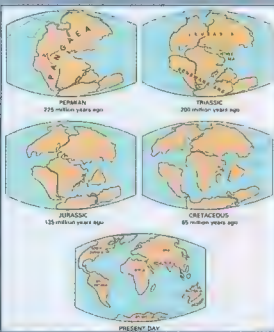

melynek hegységeinket s a bennük rejlő érceket köszönhetjük, illetve amelynek következményei a nagy károkat okozó földrengések. E hatalmas és kimeríthetetlen erő munkáját s működését mutatja be a fenti honlap, sok-sok illusztráció és fénykép kíséretében.

A hálózsem többek között bővebben foglalkozik a földtörténet őskorával, azaz, hogy hogyan és milyen erők hatására szakadt szét az egykori egységes földrész, Pangaea, hogyan keletkeztek a triász- és a jurakor nagy hegységei, a mai rög-hegységek, s hogy miként alakult ki a kontinensek jelenlegi arculata. Megtudhatjuk, hogyan távolodik el az Atlanti-óceán két partja, s a litoszféra milyen áramlásai alakították

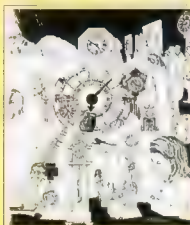
ki a Közép-atlanti hátságot. Teljes képet nyerhetünk a tektonikai lemezek találkozásainak hatásairól, a földrengések okairól és a földkéreg úgynevezett forró pontjairól. Több ábra illusztrálja a kőzetlemezek találkozásainak hegységképződéseit, illetve vulkanikus tevékenységét.

A sort végül egy rövid áttekintés zárja arról, miként tanult meg együtt élni az ember a vulkánok és földrengések okozta katasztrófákkal.

van értelme, hogy „tavaly”. Pedig ez utóbbi nem is olyan egyszerű! Előbb még fel kellett fedezni az évszázak változását, ismétlődését, megfigyelni a csillagok járását ahhoz, hogy meghatározzuk, mi az az év. Végül, amikor már rájöttünk ezekre a nagy kategóriákra, hogy azt mondhatjuk, eltelt egy hónap, egy év, és van szökőév, még mindig fi-

mentálisa sikerült: a kínai Su Sung vízórája valójában egy egész épület, egy magas torony volt, lépcsővel, harangokkal. Az igazi áttörést a középkor hozta, hiszen akkor jelentek meg a mai időmérő eszközök elődei, a különböző mechanikus órák. Ezekkel már a múlt században elérték, hogy csupán napi egy századmásodperc késéssel működjenek, ami szinte hihetetlennek tűnik.

Az idő történetén, a régi naptárak és a mai órák között kalauzál végig minket a fenti site, melyet a NIST (National Institute of Standards and Technology) fizikai laboratóriuma hozott létre. Rengeteg ábra és kép segíti a megértést, és főleg a szórakozást, ezeken az igazán szép kivitelű oldalakon.

Gondoljunk csak bele, mi lenne, ha valami katasztrófa után vagy épp hajótörést követően órá nélkül maradnánk! Ezért is érdemes az egyszerűbb ókori időmérő eszközöket vagy az igazi órák működését elvét megismernünk, hiszen ki tudja, mikor lesz rá szükségünk.

A site első fejezete az ókori naptárakat mutatja be. Kiderül, hogy már 22 000 éve, a jégkorszaki ember is véssett vonalakat csontokba, hogy a napokat számlálja. Akkoriban a Nap, a Hold és a bolygók járása nyújtott eligazítást. Komolyabb naptárral rendelkeztek azonban a sumérok, a babiloniak, az egyiptomiak, a maják és az aztékok időszámításunk előtt pár ezer évvel.

A legrégebbi igazi órák napórák és a vízórák voltak. Némelyikük elég monu-

ványok lefektetése. 1967-ben a NIST meghatározta egy másodperc „hosszát” a céziumatom természetes frekvenciája alapján. Ezzel a történet végére érhetünk volna, de azt sem feledhetjük el, hogy éppen hol vagyunk, hol mérjük az időt. Mert ugye a Föld nem teljesen gömb alakú, és a Nap körül kering – ezt és még néhány más, bolygónkat érő hatást is figyelembe kell venni. Régen persze megfelelt, hogy mindenki a saját helyi idejével számolt, de mióta repülővel áttutazhatunk a Föld másik felére, azóta szükségünk van az időzónákra és a kezdő meridiánra. Ezt 1884-ben határozták meg, azóta tekintjük kiindulópontnak az angliai Greenwich városát.

Ha most kedvünk támadt pontosan beállítani karóránk, arra sok lehetőségünk van. Évtizedek óta sugározunk rádiójelekkel a pontos frekvenciát, és a WWW-nek köszönhetően a NIST webclock is megmondja nekünk a pontos időt, így akár Windowsunk, Linuxunk óráját is beállíthatjuk az interneten keresztül.

Az idő története

physics.nist.gov/GenInt/Time/time.html

Megfoghatatlansága, misztikuma ellenére az idő mindig is mérték. Mára azt mondhatjuk, birtokában vagyunk a pontos időszámítás tudományának, már ha elte-

kintünk a 100%-os pontosságtól, amit – már a Heisenberg-féle határozatlansági reláció miatt is – valószínűleg lehetetlen elérni. Persze addig már a kezdeti időkben is el tudtunk jutni, hogy mi az a „tegnap”, a „sok napja már”, és annak a fogalomnak is több ezer éve

Bestseller Németországban. Több mint 250 000 eladott példány.

Hogy a maximumot ingyen hozhassa ki a PC-ből.

Több mint ezer tipp, trükk és ötlet közel 600 oldalon.

- a tuningolás alapfogalmai
- a legújabb processzorok
- Windows 95/98 gyorsan és könnyen
- a hardver megfelelő konfigurálása
- amit a CD-olvasókról és -írókról tudni kell
- grafika, videó, 3D
- a BIOS titkai
- tények a merevlemezekről: telepítés és optimalizálás

MEGJELENT!

**Megrendelhető és megvásárolható a kiadónál,
vagy keresse a könyvesboltokban.**

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 218-3011, fax: 217-2646, e-mail: c.panorama@cpanorama.hu

Meditáció a CompuServe saszszéiról

Mottó: kezdjük egy rossz megoldással, hogy javításából hősként kerülhessünk ki!

A CompuServe (CS) az év elején azzal bosszantotta népes és lelkes, többnyire elégedett magyar táborát, hogy márciustól újra bevezette az óránként 3 dolláros hálózati felárat. Ez egyértelműen a monopolhelyzetbe jutott WorldCom hűzésának tudható be, mely cég a tavalyi America Online (AOL) – CompuServe egyesülési hadműveletek során kimazsolázta a zsíros hálózati üzletet. A részvényesek akció során ugyan mindkét nagy tartalomszolgáltató ledobta a hálózatüzemeltetés gondját a vállálról, de sajnos ügyfeleit meglehetősen kiszolgáltatva egy hálózati nagyhatalomnak. A márciusi feketeteleves, amit Európa más országai és a világ más tájai is kénytelenek voltak meginni, ezek fényében teljesen törvénytörően következett be.

A cikkről azok közé tartozik, akik inkább váltottak valahol egy valutás fizetésre is alkalmas (tipikusan VISA) kártyát, de nem adták föl a jól beüzemeltetett compuserve-ös e-mail címüket. Mert úgy képzelték (kis nainak), hogy akárhány magyar cég elmúlhat, de egy nagy múltú világ cég mindig stabilan megmarad. Az AOL-CS vásárlás kapcsán először ingott meg ez a tudat. (Később a Digital elővadásza ríogatva tovább a nagyokról szőtt mítikus álmokat.) Jó, a világ folyton változik, kétszer nem léphetünk ugyanabba a folyóba – de mégis... Egyetlen stabil e-mail szolgáltató sincs kerek e földtekén? Egyre inkább úgy látszik.

POP3

A cikk apropója az, hogy július végén a CS-előfizetők kaptak egy levelet, miszerint az 1999. július 30-ai hétvégével átalakítják a POP3 szolgáltatást. Az előzményekhez két korábbi CS-hűzás tartozik. A CS vagy három éve lehetett tette, hogy elrugaszkodhassunk végre a korábban kriptikus számpárokból álló, céghez ragadt CS-ID ügyfélazonosítótól. Helyette épkézláb álneveket lehetett használni. Egyszerűsödött a CS-levelezőcímek konvertálása a nyílt szabványként rohamosan terjedő internetes levelező címfórmátum irányába. Továbbá a régi e-mail cím is használható volt, nem kellett viharos sebességgel végigtrombitálni az összes ismerőst, akivel az ember kapcsolatot tartott. Ez még a régi szép CS-időkben volt, amikor semmi jele nem látszott az eljövendő gondoknak, amelyek az internet meghódítása kapcsán merültek fel a tartalomszolgáltatók között, az óceánból hirtelen tűzhányóként felbukkanó, hamarosan Godzilla-méretekre dagadt AOL színrelépését közvetlenül megelőzve. E kis váltás után a kimenő levelek már az „alias” névvel érkeztek a partnerhez, akinek ez szinte fel sem tűnt, vagy természetes változásnak vette. És elég volt a következő névjegykártyára ráírtni az új internetes e-mail címet. Az „alias” névhez közben 1, 2, mára pedig már 5 MB-nyi webzóna is járt a CompuServe OurWorld alhálóján (ourworld.compuserve.com/homepages/alias_név).

DECnet-NT4 váltás

A komolyabb zűr akkor támadt, amikor az internetforradalom szabályosan kikezdte a régi DEC-20-as klóngépekre alapított szerverek kapacitását, és a CS-nek át kellett térnie újabb technológiákra. Nem eléggé érthető, hogy a CS műszaki zsenije a Unix-világ helyett miért a kritikus

alkalmazások körében még kiforratlan Windows NT irányába fordultak a változtatások kivitelezésekor. Talán büntetésül, de el kellett készíteniük a Windows NT 4-es speciális CS-változatát, hogy a magas rendelkezésre állást a régi DEC-20-as szerverek szintjén lehessen tartani (többé-kevésbé sikerült, olyannyira, hogy később már terméként ajánlották más tartalomszolgáltatóknak). Az eredmény: hatalmas PC-szerverfarmunkerek, Columbus három zónájába telepítve (katasztrófátűrési okok miatt). A végfelhasználóknak pedig az ugyancsak sok bosszúságot okozó NISA alkalmazói interfésztechnológia, amely lehetetlenné tette, hogy az így átalakított CS-fórumokat karakteres terminálokon át is el lehessen érni, mint régen. Az utolsó NISA-átalakítást egyébként a Unix-fórumok szenvedték el.

Virtuális kulcsok

A következő csapás a levelezőrendszer további megreformálása volt. A CS „internetesítési” allúrije keretében elkezdte a fórumokat a NISA-hoz képest is új technológiával „webesíteni”. A webes fórumok egy része mindenkinek hozzáférhető, a fizetőképesebb tartalom esetén azonban meg kellett oldani a CS-tagok automatikus átvizelését egyik főrumból a másikba, hogy ne kelljen minden fórumátlépéskor külön loginhadjáratokat folytatni. Ezt a Virtual Key, más elnevezéssel RPA, virtuális kulcsazonosító technológiával oldották meg. A Virtual Key egyben megnyitotta az utat a webes kereskedelemhez is, ami a korábbi DEC-20-as szerverekről átcipelhetővé tette az internetre a híres, már akkor is patinás CompuServe Mall hálózati nagyáruház működtetését Windows NT-szerverekkel. Idáig sem lett volna még komoly baj, a Virtual Key ma is kiválóan működik. A VK csak akkor zavarja a CS-tag hullámvast egy dialógusablakkal, ha az

(folytatás a 16. oldalon)

Meditáció a CompuServe saszzeiról

(folytatás a 15. oldalról)

valami új tájakra téved. Ekkor rákérdez, akarja-e, hogy beengedjék erre a helyre. Ha igen, legközelebb már automatikusan megtörténik a digitális hitelesítés.

Kód és dekód

A baj azóta nagyobb, amióta a műszaki tervezőknak elegendő lett a tagok panaszáradatából, miszerint az internetes adatkapcsolatban kapott, elvileg egyszerűen Uuen-kódolt adatokat nem tudják konvertálni. Persze, mert ennek a technológiának ezer változata él. (Itt mutatkozik meg igazán az internet funkcionális primitívsége az ISO OSI-hoz képest, ahol a kódolás és dekódolás a hálózati protokoll 6. megjelenítési rétegében szabványos módon definiálható és kézben tartható. Az amerikaiaknak azonban az OSI túl bonyolult, és bár dollármilliókat öltek a kidolgozásába, marad az internetes Uuen/decode és az azt valamelyest enyhítő, de pontosan soha nem helyettesítő MIME-szenvedés.)

A CS mérnökei végül kitalálták, hogy a saját portájukon ők azért titokban mégiscsak megcsinálhatják a 6. OSI-réteget (annál is könnyebben, hiszen a DEC-20-asokon futó OSI-kompatibilis DECnet tette lehetővé, hogy korábban legalább az ISO 8859/1-es európai latin 1-es karakterkészletet támogatni lehessen, feltehetően csak ezt kellett átszellemlíteni a Windows NT-re). Az új levélformátum (Newmail) egyéb problémákat is megoldott. A korábbi CS-mail a 32 kB-nál nagyobb szövegeket egyszerűen megcsönkította. Viszont továbbbírtani tudott bináris csatolt állományokat, minden Uuen/decode hókuszpókusz nélkül – természetesen csak a CS-hálózaton belüli tagok között. A CS mérnökei a gordiuszi csomót szabályosan átvágták, mint Nagy Sándor. A hosszabb levelekről levágták az internetfejleccet, a nagyobb szöveget pedig mesterséges csatolt állományként továbbították. A bináris állományokat központiilag kódolták, amit a böngészőbe épített új levelező visszakódol az eredeti állapotba. Így akárhonnán akárhová mehet bináris adat. A MIME kódolás kezelésére azonban új megoldást kellett kieszelniük. Kénytelenek voltak külön, úgynevezett POP3-szerveret beüzemelni, és az internetes URL-ekkel és MIME kódokkal tűzdelt leveleket külön csatornába terelni.

CS NewMail

Ez volt az a pont, amikor a tudathasadásos CS e-mail cím problémái elindultak. A POP3-szervernek a CS külön

domaint vezetett be: csi.com. Emiatt minden ügyfélnek egyszerre két azonosítója lett (ami inkább három, ha a régi kódszámokat is komolyan vesszük): alias_név@compuserve.com, illetve alias_név@csi.com POP3-as. A régi e-mail címre érkező leveleket azonban opcionálisan át lehetett irányítani a POP3-as címre (most jaj annak, aki ezt meg is tette!). Ennek aztán kemény mellékhatásai voltak. Többé nem lehetett visszatérni a régi számkódos CS-azonosító használatára. Ennél rosszabb, hogy többé nem lehetett módosítani az „alias” nevet (és ezzel a webcímet) sem. A legszörnyűbb: többé nem lehetett megszabadulni a csi.com domainnevünktől (ami pedig nélkülözhetetlen volt ahhoz, hogy módosíthassuk az „aliasunkat”, illetve a webnevünket).

Úgy látszik, a CS műszaki gőzhengere kapott annyi pontfent ezekért Columbusban, hogy kénytelen volt belátni álláspontja tarthatatlanságát. A legújabb CS-hír ezt takarja. Ezután vissza lehet témi az egyetlen compuserve.com domainnevű e-mail cím használatához, de két évig fenntartják a csi.com domaint is. Míg az első POP3-as rendszerben a beérkező leveleket a pop.site1.csi.com fogadta, addig ezután mindent a pop.compuserve.com fogad. A kimenő leveleket korábban az smtp.site1.csi.com kezelte, míg mostantól az smtp.compuserve.com. A tagoknak választani kell, illetve lehet a CS-mailes vagy a POP3-as kezelésmód között. Lehet, hogy ezzel kellett volna kezdeni...

A CS Hungary él!

A CS Hungary fórumában egyébként nem halt ki az élet. Nem zárták le, mint azt februárban híresztelték. A CS Magyarországon drágácska, de jó háttérnek bizonyult. Most a vonal teherletlen, ráadásul a 33,6 kbps sebesség is jócskán lekörözi az átfutási időket a tagokat elnyelő Elender sokszor 1 kbps alatti letöltési sebességét. Az internet sajnos úgy rossz, ahogy van! A World Wide Wait (világméretű ácsorgás) leginkább azért kínzó, mert rettenetesen sok időt rabol. A megoldás talán a kábelinternet lehetne, de bizonyára ott is lesz ácsorgás, ám legalább nem lesz tripla Matáv-számla. Az ISDN-vonal a hétköznapi embernek pedig még mindig nagyon drága, nem éri meg, nem hozza be az árát, ezért aztán ártalmas a vérfnyomásra.

Zsadányi Pál

zsadanyp@compuserve.com

www.prim.hu/arveres/

A wooden gavel is positioned diagonally in the upper half of the image, with its head pointing towards the bottom left. Below it, a red auctioneer's paddle is visible, also angled. The background is a dark, textured gradient.

Online árverés

DIALCOM FAX MODEM

V.90 & K56flex

Legújabb Rockwell technológia

www.modem.hu

Er a kült megjelenésében impozáns, nagysebességű Dialcom 5614 MVA típusú adat/fax/hang/ASVD modem mindazokat a tulajdonságokat egyesíti magában, mely az INTERNETAUSZTRONAUTÁK garantálja a GYORS, BIZTONSÁGOS és KÉNYELMES céljait érte bárhol az INTERNET GALAXISBAN.

MOST MEGFIZETHETŐ MINŐSÉGGEL, MEG GYORSABBAN SZÁGULDHAT AZ INTERNET VILÁGHÁLÓJÁN!

Magyar beállítások, magyar nyelvű leírások és program (TRIO), gyors telepítés Típusengedély (HIF), SZOFTVER UPGRADE lehetőség.

Keresse a számítástechnikai szaküzleteket! Címlista a www.modem.hu honlapon!

Gyártó: SCI-Modem Kft. Tel.: 465-8040 SCI-MODEM

KARRIER

Nemzetközi internetes cég angolul legalább írásban kommunikálni tudó, kreatív, önálló munkára képes, tapasztalt webmaster keres napi 8-9 óra munkára a cég budapesti irodájába. Referenciámnak URL-jét a következő címre kérjük: ags@diadl.isys.hu.

ONLINE

Készítse el saját elektronikus boltját az Interneten! Megjelent az első internetbolt-készítő programcsomag, amellyel magyar nyelven készítheti el saját üzletét. Egy működő bolt akár egy nap alatt elkészíthető, és a ráfordítás költsége kb. 50 000 Ft. Érdeklődni lehet: 06-30-9312-439, napközben 9-től 16 óráig (www.upsshop.co.hu).

Indul a Business Online Címár (BoC) a Prim-online-on Minden honlapot, e-mail címmel rendelkező cég, vállalkozás ingyenes feladhatja a cégaadatait a www.prim-online.com oldalon megtalálható űrlapon keresztül, s szerepelhet a később tevékenység szerinti is lekérdezhető katalógusban.

ARU

Digitális telefonalközpontok (SCHRACK), maximum 36/220-as kiépítéssel, típusengedélyvel, tarifázási lehetőséggel, ISDN négyli nagyon olcsón eladók, vagy bérelhetők. Ugyanitt díjigénylő szoftverek bármilyen alközponthoz. Baó Péter, 06-30-9484-519, e-mail: bpetya@mail.matur.hu.

Rendeljen gyönyörű postakártyát az interneten keresztül, online! Nagyon belül pósmagok ünnepi kártyáit meg ajánljuk a www.westel.hu/~pahczel/cimren. Pánczél Kft. (30) 9306-232.

Pénztárgépek kereskedelmén - szervíz, új és használt gépek átvételével, teljes körű APEH-ajánlattal. Hétvégi szervíznyitást. László, Ákos, keltékanyag-forgalmazás. Számítógépes kapcsolatok. T: 344-2419, e-mail: kontor@mail.elender.hu.

AKCIÓS reklám- és ajándéktárgyak: reklámtollak felíratlan 39 Ft-értől, öngyújtók felíratlan 49 Ft-értől, piaci kulcsantár felíratlan 49 Ft-értől. Nyírpont Kft. 4400 Nyíregyháza, Szarvas u. 5-7, Tel./Fax: (42) 422-008, 06 20 9 644-361 www.swi.hu/nyirpont nyirpont@mail.elender.hu

INTERNET LOVE STORY XV.

Rovatszerkesztő: Wesselényi Andrea [andrea@prim.hu, www.wesselenyi.com/love.htm, www.prim-online.com]

Hiába mondják, hogy az internet kész anarchia, a világ szervereire milliószámra felpakolt értékes és értéktelen weblapok kiismerhetetlen káosza, a cyberbér különös mozgatóerejének hatására a hasonlóképpen gondolkozó vagy egyazon témán munkálkodó emberek előbb vagy utóbb menthetetlenül összehatalálkoznak. Ez történt most is, amikor a www.ozemail.com.au/~kalena webcimen landoltam. A honlap gazdája, Tina Ausztráliában az Internet Love Storyhoz hasonló rovatot tart fenn

személyes hangvételű weboldalán. Az ihletet saját életéből merítette, hiszen nagy szerelmét, mostani élettársát, aki egykor a földgolyó egyetlen oldaláról csatlakozott a világhálóra, egy online csevegőcsatornán ismerte meg. Tinával az éteren át beszélgettünk internetes szerelméről és a témának szentelt személyes homepage születéséről.

– Három és fél év telt el azóta, hogy El Maestroval összeakadtatok a virtuális térben. Hogyan emlékszel vissza találkozásetokra?

– Még ma is mindketten elérzékenyülünk, ha az első találkozásunkra gondolunk, az egész ma is olyan hihetetlen és valóságos. Akkoriban nagyon boldogtalan voltam. Kudarcba fulladt a házasságom, a férjem elköltözött otthonról, egyedül maradtam, de nem mertem a családomnak bevallani az igazat, féltem az „ugye megmondtam előre” típusú reakcióktól. Ebelyett amíg csak lehetett, fenntartottam a látszatot, és minden energiámat a munkámra összpontosítottam. Szerencsés véletlen, hogy épp ebben az időszakra kaptam a munkáltatómtól internet-hozzáférést, így aztán magányos esteim azzal töltöttem, hogy szörfözgetni kezdtem a neten. Egyet-két meghódított a világháló mérhetetlen információs gazdagságával. Elveztem a barágot, ráadásul amiatt sem kellett izgulnom, hogy megszöven a telefon, hiszen óránként csúngtem a vonalon. Egyik este egy

nem ismertek engem, objektíven tudták megítélni a helyzetem. Megértő barátokra találtam, akik fontosak lettek az életemben, és éjjel-néki újra és újra hosszú órákat töltöttem a csatornán. Azután egy napon újonc érkezett El Maestro néven. Emlékszem, idegesített, hogy üzeneteivel folyton megzavart egy elmélyült beszélgetésem. Többször kértem, hogy hagyjon békén, de hiába. Először dühített a macakcsága, ám egy idő után valahogy mégis felkelte az érdeklődésem, olyannyira, hogy válaszoltam neki. Így kezdődött az e-mailek lavínja, ami új sodrásba terelte az életünket.

Részlet Tina naplójából:

„Egyre többet fedtem fel magamból, a magánéletemből, olyan dolgokról is beszéltem neki, amikről másnak soha. El Maestroval valahogy olyan könnyű volt beszélgetni bármiről: a gyermekkori élményeinkről, a politikáról vagy közös kávéimádatunkról. Kapcsolatunk egyre szorosabb lett, és boldog voltam, hogy ilyen kü-

A Mester és Tina

lönleges, érdekes barátságra leltem. Rendszeresen csevegtünk a dróton át, és kb. egy hét után (nagy idő a cyberbérben!) éreztem, hogy egyre szorosabban kötődöm hozzá. Olyan köteleket éreztem, amit azelőtt soha nem tapasztaltam. Próbáltam úgy magyarázni a dolgot, hogy ez a különös közelségérzés csak a képzeletem játéka, bizonyára „a médium mellékhatása”, amit a chatelés misztikussága erősít fel. Győzködtem magam: »hiszen soha még csak nem is találkoztam ezzel a férfival! Az isten szerelmére, nem történt semmi, mindössze üzeneteket gépelgettünk egymásnak a számítógépen keresztül!«

Úgy tűnt azonban, El Maestro is hasonlóképpen érez. Egyik levelében azt írta, az a paranoid érzése támadt, hogy egy gonosz tudós figyel valahonnan, és én csak a képzeletemnek születte vagyok, ő maga pedig egy kísérlet alanya, amely az internet emberi pszichére tett hatását vizsgálja. Nevettünk ezen a gondolaton, de attól kezdve az események drámai fordulatot vettek.

Munka után esténként egyre izgatottabban csatlakoztam a hálóra. A modern sípolása zenező volt a fülemnek. Alig vártam, hogy megérkezzen kedvenc csatornánkra, és újra „láthatasam” El Maestro.

Elhatároztam, hogy felfedem legmélyebb érzéseimet. Egy este, miután befejeztük a beszélgetést, egy rövid e-mailt írtam: „El Maestro, tudom, hogy hülyén hangzik, de azt hiszem, beled szerettem”. Amikor visszaolvastam az üzenetet, gyerekesnek és butának tűnt. El merjem küldeni? De hiszen tényleg ezt érzem! – ezzel egy égrékintátszal elörpítem a levelet, és ezáltal örökre felüggesztettem a barátságot El Maestroval. Alig aludtam azon az éjszaka, csak az járt a fejemben, vajon mit válaszol...

– Mi történt veletek azóta?

– Januárban volt ez a bizonyos végzetes cyberbatalkozó, márciusban már a repülőn ültem, és utaztam hozzá az USA-ba. Csupán kétféle terveztem az oklahomai nyaralást, de három hónap lett belőle! Addigra már mindketlen tudtuk, hogy ez a nagy szerelem, amire mindig vártunk, és hogy életünk hátralévő részét együtt akarjuk leélni. Mivel egy idő után egyre fájóbb honvágyat éreztem Ausztrália után, valamint a tartózkodási és munkavállalási engedély megszerzéseim is nehézségeim adódak, úgy döntöttünk, hogy inkább Ausztráliába költözzünk. Előre repültem, hogy megfelelő lakást ke-

(folytatás a 20. oldalon)

(folytatás a 19. oldalról)

ressek magunknak, addig El Maestro elrendezte a dolgait, összekészítette a holmiját, és elbúcsúzott a családjától. Ez a kéthetes távollét volt a leghosszabb időszak életünkben. Túléltük, és azóta együtt vagyunk.

– Találkoztok tehát igencsak felforgatva mindkettőtök életét. A történet hatására bizonyára ti magatok is megváltoztatok...

– Valóban, ami történt, nagyon is megváltoztatott minket, az életfelfogásunkat, a hozzáállásunkat. Érdekes, hogy mindkettőnk számára ez volt a legelső flört a cybertérben, hiszen mindketten kezdő internetezők voltunk, alig egy hete kezdtünk szörfözni. Ma is megdöbbenne állunk a tény előtt, hogy micsoda óriási véletlen kellett ahhoz, hogy a hálón csévélő több millió ember között egymásra találjunk.

– Úgy tűnik, El Maestrónak láthatatlanul is sikerült téged teljesen meghódítania a távból. Mi volt messziről is ható vonzerejének titka, melynek hatására szerelmet vallottál neki az éteren át?

– Az őszinte megnyilatkozások, gondolatcserek és a kölcsönösen bevallott érzések fokozatosan hoztak bennünket közel egymáshoz. A vonzór akkor keletkezett, amikor már kialakult ez a szoros, meghitt kapcsolat. Fogalmunk sem volt arról, hogy nézhet ki a másik, kizárólag egymás lelke, humora és intellektusa tartotta fenn érdeklődésünket. Talán El Maestro száraz humora volt az, ami leginkább vonzott. Tetszett az is, hogy nem szégyellte felfedni a gyengeségeit, és hogy mindig odafigyelt az érzéseimre.

– Hogyan reagált a családod, amikor tudomásodra szerezte cyberszerelmedről?

– Amikor elmondtam a családomnak, mi történt velem, először azt hitték, csak viccelek, vagy a csalódottságtól és a magánytól kicsit meghibbantam. Amikor azonban rájöttek, hogy komolyan beszélek, és látták az elítélő kétségem, hogy én bizony tényleg elutazom Amerikába, hogy találkozom egy „idegen” férfival, nagyon megijedtek. A nővérem meg volt győződve róla, hogy odaát egy fejtsz gyilkos vagy valami hasonló rémek vár, ezért kidolgozott egy biztonsági rendszert, ami abból állt, hogy egész nap a telefon mellett ült, és a lelkeim köztötte, hogy ha nem hívom fel a megadott időpontra, azonnal értesíti az oklahamai hatóságokat. Mindenre gondolt, még El Maestro családjával is felvette a kapcsolatot. Az exférjemnek azonban nem volt bátorságom elárulni, miért utazom az Államokba – tényleg nem könnyű elmondani, sem pedig megérteni, ha az emberrel efféle dolog történik. Amikor megtudta az igazat, nagyon dühös volt, és teljesen összeavarródott. Végül egy idő után aztán elfogult mindezen, és ma már örül annak, hogy találgat vagyunk.

– Mi motivált abban, hogy létrehozod a cyberszerelmeink szentelt helyét?

– Eredetileg azért kezdtem el a homepage-épitést, mert a munkáltatóm engem bízott meg a cég honlapjának megtervezésével, gondoltam, hogy egy magánhonlap elkészítése jó lesz gyakorlásnak. Adódott a kérdés, mit tegyek fel az oldalaimra: felraktam hát a történetünket és El Maestro fotóját, hogy a családja láthassa őt az óceánon túlról. Egy napon aztán valaki e-mailen elküldte saját netszerlem-történetét, azzal az üzenettel, hogy tegyem fel a lapomra. Ettől kezdve szinte magától növekedett a site. Jelenleg szöveges, képes, audio- és videobemutatószünkön túl több mint 30 másik pár internetes szerelmi története olvasható a homepage-en. Ha szeretnéne egy kiadó, talán könyv is készíthetné belőle.

– Kapsz visszajelzéseket a történetekkel kapcsolatban? Általában mi a látogatók véleménye?

– Igen, nagyon sok visszajelzést kapok az olvasóktól. Volt, aki azért örült az oldalamnak, mert amíg nem tudta, hogy másokkal is megessett már hasonló, úgy érezte, a cyberszerelmem, amit érez, nem normális dolog. A legtöbbször azt kérdezik, mikor olvashatják történetünk következő részét. Megismerkedésünk és kapcsolatunk kialakulását több részletben tárom a nyilvánosság elé, belezsolgatóm mindazokat a bonyodalmakat (például a meghökkenőt pozitív terheléssel teszi esetét – még a távkapcsolat idején), amiken időközben átmentünk. Szándékosan hagytam befjezetlenül a történetünket, mert emiatt sok látogató visszatér, de ígérem, hogy hamarosan közzéteszem a sokak által várt és követelt folytatást.

– Hozzám hasonlóan Te is kitarítón gyűjtöd a cyberszerelmeid megélt emberek igaz történeteit, vallomásait. Van-e a sok-sok történet között kedvenced?

– Ez változó, hiszen sokat szeretek az egyre bővülő gyűjteményből, de ha választani kellene, pillanatnyilag a „Sobbing’s Story” a kedvencem. Egy barátomtól kaptam, akivel két éve vagyunk kapcsolatban a neten keresztül, bár soha nem találkoztunk. Olyan valaki, aki igazán nagy jelentőségi dolgokkal foglalkozik az életben, bizonyos tekintetben egy fantasztikusan merész ember, mégsem volt elég bátor ahhoz, hogy a valós életben is találkozzon cyberszerelmével. Lehet, hogy nagyobb bátorság kellett ahhoz, hogy elegendje őt? Ezt a történetet, bevallom, megkönyveztem, és tudom, másokat is megfoghat.

– Mi a tapasztalatod a hozzád beküldött love storykkal kapcsolatban? Szerinted milyen arányban végződik happy enddel az interneten szövíődő szerelmek?

– A hozzáim érkező beszámolóknak körülbelül a fele végződik boldogan. Ez azonban nem a tényleges arány, hiszen azok, akik csalódtak,

nyilván nehezebben nyílnak meg, sokszor nem szívesen osztják meg másokkal szomorú vagy saját naivságukat tükröző élményeiket. Így aztán igen nehéz megbecsülni a tényleges arányokat.

– Mi a véleményed az interneten szövíődő kapcsolatokról?

– Mindenféle túlzás nélkül kijelenthetem, hogy az internet ideális hely a kapcsolatteremtésre, legyen szó akár szerelmi partnerekről, akár barátokról. Ha értelmesen gondolkodol, és egy kicsit óvatos vagy, az online cserevágás fantasztikus izgalmas és biztonságos élmény, egyben páratlan lehetőség arra, hogy megismerj másokat, és hosszabb távú kapcsolatokat építs ki hozzá hasonló érdeklődésű, felfüggesztő emberekkel. Képzeld el egy bárt, amely tele-tel van kapcsolattal, társat kereső, beszélgetni vágyó emberekkel, s mindez földrajzi és egyéb korlátok nélkül nyitva áll előtted a nap 24 órájában: na, ez az internet.

– Milyen tanácsot adnál azoknak, akik egyedül vannak, és mások szerencsésül látva a neten szeretnek megtalálni a párjukat?

– Ha párt keresel, azt tanácsom, szörfözz a téged érdeklő weboldalak és cserevágócsatornák felé. Kapcsolódj be azokba az online játékokba, amelyek léteznek. Az én kedvenc játékunk az Acrophobia (www.wonnet.com/acro címen találod meg). Keresd meg kedvenc cserevágócsatornáid, és ezzel együtt az a társaság, amelylyel szívesen vagy együtt, s térj vissza rendszeresen. Így biztosan előbb-utóbb ráakadsz azokra az emberekre, akik osztyák az érdeklődésed, akikhez közel kerülhetsz. Ne szerelmeim keres, hiszen ügyis akkor fog érkezn, amikor a legkevésbé számításra rá. Ha olyasvalakivel találkozol, aki igazán tetszik, önmagadat add. Persze arra is vigyázz, hogy ne szolgáltass ki túl sok információt magadról addig, amíg nem épült ki köztetek a kölcsönös bizalom, és nem vagy biztos abban, hogy valóságos személylél állsz kapcsolatban.

– Milyen tervekkel szövígettél El Maestróval a jövőre nézve?

– Legelőször is: szeretnénk mielőbb összeházasodni, már tervezgetjük az esküvőt. El Maestro vágya, hogy egy hőlégballonban esküdjünk össze, de én attól tartok, félénk a magasban. Távollabi nagy tervünk, hogy felépítsük saját házunkat Új-Zéland egy csendes, gyönyörű vidékén, hűfőde hegy-csúcsok karéjában.

A Tina által összegyűjtött történeteket a www.ozemail.com.au/~katena/cyberlovestories.htm webcimen olvashatjátok angolul.

Az Internet Love Story rovat weboldalán (www.wesselenyi.com/cyberlove.htm) eddig 25 történet, interjú, illetve hozzászólás olvasható, melyek egy része a visszajelmező interjúalanyokunk köszönetének „mi történt velünk egy évvel később” folytatással egészül ki. Továbbra is várjuk a cyberszerelme esett olvasók beszámolóit az andrea@prim.hu webcimen.

Ready Computer Kft.
Bp. V. Várdász u. 26.

Ready
COMPUTERS

Tel.: 331-0518 Fax: 311-8671
Napi árlista: 2-333-666/1310#

Nyitvatartás
H-P: 9^h - 18^h
Sz: 9^h - 13^h

MINDEN AMI PC
www.ready.hu

SZÁMÍTÉSTECHNIKAI SZOLGÁLTATÁSOK

BEMUTATÓTEREM, SZEMINÁRIUM

Komplett számítógépek 1+2 év garanciával,
ajándék játékprogramokkal OTP hitelre is.
20% induló részlet, helyszíni ügyintézés.

Olcsóbb árfelelő és minőségi alkatrészek,
tartozékok, kiegészítők széles választéka.

WAG, Danewo, Belinea, Ucom, Sampo, Samsung monitorok,
Abi, Acerp, Amptrom, Asus, Gigabyte alaplapok

Quantum, Seagate, WD, IBM, Maxtor winchesterei
Adaptec, Initio, Teccam SCSI kártyák

Internet szolgáltatások

Több, mint 60 000 CD.

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNET CD-BOLT

www.zenebona.hu

A következő állása
megtalálja Önt!

www.prim.hu/karrier/

1999 szeptember 7!!!

A PROFI!
CAMEDIA
C-2500L

- SLR (tükörreflexes) fényképezőgép
- 2 500 000 pixeles felbontás
- progresszív CCD!
- 3x optikai zoom
- Smart Media és Compact Flash kompatibilitás
- TIFF (nem tömörített) és JPEG formátum
- külső vakuszinkron

OLYMPUS

www.olympus.hu

Internet kultur

www.prim-online.com/pokember

H

Bajzak Robi, a pókrendőr

Amióta a *Halesszel* készült Pókember-interjúban (Internet Kalauz IV/5.) meg gondolatlanul közszemlére tettem ICQ-számomat, sok olvasó találta rám az interneten. Például Niki Nagykanizsáról, akit persze

a városhoz fűződő szép emlékeimről indítva – felvettem a listámra. Niki azt írta, hogy ha képet szeretnék látni róla, látogassak el a www.extra.hu/bajzak című lapra. Meglejttem. Itt aztán ért némi meglepetés, mert Niki – és még vagy tucatnyi barátja – képe mellett kis házunk központi őrző-védő kft.-jének közismert, igen „designos” logójával találtam szembe magam. Hopp! – mondom –, közúti ellenőrzés az információs szupersztrádán?! Önkéntlenül a derekam felé nyúltam, aztán rádöbbentem: itt még nem közelező a biztonsági őv...

A „Jó napot kívánok, forgalmi, jogosítványi, személyi...” helyett is csak egy általános köszöntés fogadott: „Üdvözöllek Bajzak Róbert homepage-én!” Egy rendőr, aki még be is mutatkozik!

„Akkor magamról egy pár szó: 1978. augusztus 28-án születtem, Pécsen. Sokan mondják, hogy nem kellett volna, de mindegy. :) A mai napig itt élek. Van egy aranyos kiskutyám, akit nagyon szeretek. Egyébként minden állatot szeretek. Az enyém egy spániel, és nagyon szép, ezt szerénytelenül mondhatom, a neve Jerry. Jelenleg Rendőrként dolgozom itt, Pécsen, a belvárosi rendőrszén. :) Hobbim a számítástechnika, szeretek biciklizni, úszni. Imádom vezetni, minden alkalmat kihasználom, hogy autót vezethesek. És persze szeretek levelezni mindenféle témáról! Ha írsz, nem fogsz csalódni, mindenkinél szoktam válaszolni.”

Az hagyján, hogy egy napon született a húgommal, de még másolyogni is tud magán (tehát van humora), és a rendőrt nagy „R”-rel írja! Naná, hogy azonnal írtam neki, és mivel éppen Pécsen volt dolgom, másnap el is mentem hozzá látogatásba. A kutya tényleg spániel, de hogy Robi tényleg rendőr-e, azt nem tudom, mert nem volt rajta egyenruha; ráadásul jól beszélgettünk, és ilyesmi még nem fordult elő velem – mármint hogy rendőrről... :) (Most már igazán leszállhatnak erről a témáról, mert a végén még le is csuknak hivatalos közeg ellen elkövetett többrendbeli, zabrán történt becsületbe való gázolás vádjával! És mint hallom, a cellákban még nincs internet...)

Robi is úgy kezdte, mint legelőbb a generációjából: Commodore 64-essel. Am utána néhány év szünet következett, hiszen a Commodore-korszak lejárt, PC-re még még nem volt pénze. Aztán amikor beállt a szervhez, megvette az első gépet.

– Ahogy meglett a számítógépem, szinte azonnal vettem modemet is, de először csak online játékokra használtuk a haverokkal. Amikor Pécsen megalakult az első internetszolgáltató, egy hónapig ingyen lehetett csatlakozni – persze azonnal kipróbáltam.

– Volt már valami fogalmad róla, hogy mi az az internet?

– Láttam már másoknál, de igazából fejest ugrottam az ismeretlenbe. A szolgáltató csak annyit segített, hogy konfigurálni tudjam a gépet a kapcsolathoz, aztán magamra maradtam. Nem voltak különösebb nehézségeim, hiszen az egész számítógépezést autodidakta módon

tanultam, még könyveket sem vettem. Amikor lejárt az egy hónap, előfizettem a fizórás elérésre, most pedig már a korlátlan kategóriában vagyok.

– Azt nem is tudod, hogy mostanában mennyi időt töltesz a hálón?

– Mivel már nem az idő után fizetek, nem nagyon, főleg amikor bejötték a százötven forintos éjszakák; de eleve nem annyit ülök a gép előtt, amennyit a neten vagyok, hiszen sokszor amikor elkezdtek valamit letölteni, csak beállítom a gépet, hogy reggel kikapcsoljon. A monitor előtt töltött idő így is legalább száz óra havonta, vagy még több is...

Aranyvilág! Azért ez nem semmi, legalább négy óra naponta, de ha másnap nincs szolgálat, néha reggelig is ott lóg Robi. Mit lehet csinálni ennyi ideig?

– Amikor még új voltam, szinte mindent csináltam egyszerre – de ezzel szerintem mindenki így van. Elkezdtem például IRC-zni. Aki próbálja már, tudja: egyszerűen nem lehet kiszállni. Akkor még nem volt tarifakedvezmény, jöttek olyan telefon-számlák... Az IRC-beleegységem mára szinte teljesen elmúlt; néha belepek egy csafira, figyelem, amit beszélnek, esetleg beleszólok párszor, és ennyi. Így vagyok az ICQ-val is: van vagy száz ember a listámon, de főleg csak a barátommal beszélgetek.

Apropó: barátnő! Már Robi honlapján is megkülönböztetett helyet kapott *Eleonóra*, egy igen csinos tapolcai leányzó, akinek bójáit előben is megcsémélhettem, hiszen éppen Pécsen volt látogatóban. Mivel Pécs és Tapolca között van némi távolság, felmerült bennem a gyanú, hogy e szerelem a hálón kötöttet. Előraftalom: Eleonóra és Robi ICQ-n talált egymásra, tavaly júliusban. Közel fél éves virtuális fürkészés előzte meg az első személyes találkozást (azért ilyen sok, mert Robinak volt közben egy barátsága), a szerelem a 3D-s analóg térben is folytatódott, és tart a mai napig.

– Mivel ingyen vanotzatok – adalékok a rendőrsors iránti vonzódás megértéséhez – legelőbbször én mentem Tapolcára, így szinte minden hétvégén találkozhattunk; és persze minden este az interneten.

Hogy mennyire nem furcsák ma már a világhálón indult szerelmek, azt az is bizonyítja, hogy Robinak nem ez az első ilyen kapcsolata, bár a korábbiak közül egyik sem bizonyult tartósnak.

Most, hogy a nőgyeket megbeszéltük, megvallom Robinak: tulajdonképpen azért keltette fel az érdeklődésem, mert ő az első rendőr, akivel összefutottam a neten. Nem jön zavarba, mosolyogva rávágya:

– Legalábbis az első olyan, akiről tudod, hogy rendőr! Sokan nem merik vállalni, hogy azok, pedig nincs abban semmi; ez egy biztos állás, igaz, hogy nem sok pénzzel jár, de manapság nem olyan könnyű elhelyezkedni.

No és a karrier-lehetősége sem elhanyagolható, hiszen feltételezem, a rendőrség állományában – bár Pécs élenjár a szoftverügyi házkutatásokban – nem hemzsegnék a virtuális forgalomban is jártas munkatársok. Robi még csak huszonegy éves, előtte az élet, internetes jártassággal sokra viheti a szervezetben. Azt tervezi, hogy jövőre felvételizik valamilyen számítástechnikai szakra, és ő lesz majd a pécsi rendőrségben a főpilár.

– Igaz, még nem nagyon hallom házon belül emlegetni az internetet. Lehet, hogy Pécsen, a nagy üvegtoronyban van, de mi itt, vidéken meg nem tartunk ott...

Azért valamennyire értenek a kérdéshez arrólafelé is; hiszen amikor szoftverügyben mennék valakihez „házkutatni”, nem árt, ha a hivatalos kézig is físztabban van vele, hogy mi a különbség a hat gigabájtos és a hatlétvű winchester között. Robi még nem vett részt ilyen kalandban, egyszerű járőrként működik, azaz „fakabát”. Egyébként azt mondja, nem nagyon szokták miatta kikizni a neten. Az viszont már más kérdés, hogy a kollégák mit szólnak az internethez.

– A beválaszti őrsön elég szűk kör dolgozik, csak tizenketten-tizenhároman vagyunk. En vannak a legfiatalabbak, de egy kivétellel a többiek is harminc alattiak. Egyetlen kollégám

van, aki érdeklik a számítástechnika iránt: ép pen most fizetett előt az internetre. A többiek nem foglalkoznak vele, de azt tudják, ha bármilyen gond van a benti gépekkel, hozzánk kell fordulni segítségért.

Az őrsön lévő számítástechnikai infrastruktúrát persze csak jelentések írására-nyomtatására és pókerezésre – használják a kollégák. Amikor

felvettem Robinak, hogy talán ne sokára a személyimet is a hálón fogom meghosszabbítani, nem tűnik bizakodónak.

– Szerintem ezt még én sem fogom megérni...

Azt viszont megérheti, hogy amerikai mintára létrejön a szervezeten belüli internetkommandó, amely számítógépes visszatekintések felderítésére specializálta magát. Robinak – mint a témához már most is igen jól értő rendőrnek – nagy esélye van, hogy bekerüljön egy ilyen csapatba, és nem tagadja: öröme is neki. Am az ilyesmi érdekesebb helyzetek is kialakulhatnak, hiszen bármikor előfordulhat, hogy egy internetes barátja lakásán találja magát, arról épp könyvéig kotorásként a gépében.

– Szerintem másé kell megfíjni az egyszerű felhasználót és azt, aki illegális szoftverek másolásából él. Csak remélhetem, hogy mindig tudok majd választani a rendőri hivatásomat és saját felhasználói szemléletem között, de azt hiszem, hosszú távon úgyis a szabad szoftverek fognak elterjedni, és akkor ez már nem lesz kérdés.

Am addig is, míg el nem homályosítja a monitorunkon leggyakrabban feltűnő húska két eger a pingvinek rajja, marad a választás a havi fizetés kitévő legális és az egy esetleges megszerezhető illegális operációs rendszer között. Bár Robi szerint a többség nem választhat, hiszen ugyancsak pénzre megvenni a joglsta szoftvereket, így pedig a gyártót nem éri veszteség, mivel így sem, úgy sem vásárolnának tőle.

Búcsúzóul még megkérdezem, honnan a nickname, amit az ICQ-n használ.

– Akkor találtam ki, amikor regisztráltam magam. Kellett egy rövid, jól megjegyezhető név, és éppen ez jutott eszembe. Nekem tetszik, mert azt hiszem, jellemző rám...

Akik tehát meg akar ismerkedni Bojzák Robival az interneten, keresse ACE-1! A szó, mint tudjuk, olyasmit jelent: menő fej, az; és úgy kell ejteni: és a legjobb név egy rendőrnek!

www.prim-online.com/pokember

L

En voltam az összekötő láncszem...

Mindent az ágyból

– Nem sokat tudok mondani róla; mert nem volt. Jöttem a kórházakba, amikor pedig éppen nem ott voltam, akkor sem játszhattam a többi gyerekkel, mert gipszben vagy gipsz nélkül, de egy helyben voltam. Osteogenesis imperfectának hívják a betegséget, amivel születtem. Hibás gén okozta rendellenesség. Nagyon könnyen, egészen kicsiny ütésre elforok a csont. Két és fél éves koromban derült ki. Akkortól kezdve több mint tíz lábtörést „szereztem be”, összes töréseim száma megközelítheti a húszat. Tizennégy éves koromra a betegségből szerencsésen gyógyultam, egy nyugati gyógyszer segítségével, amit a rokonaim hoztak be. Attól kezdve azért jöttem a kórházakba, hogy megtanuljak járni, helyesebben szert tegyek olyan lábakra, amikkel lehet, hiszen a rengeteg törés, a gipszben töltött hosszú idő nem múlt el nyomtalanul. 1985-ben azután Angyalföldön karamboloztunk egy taxival. Egy Zil belől kivágódott, se jobbkez-szabály, se tábla, csak ráhant, mint az ördög. Ha a taxifofar nem rántja el a kormányt, a teherautó alá kerülünk, és felborulunk. Ettől kezdve vagyok ágyhoz kötve.

– Hogyan kezdte el vonzódni a számítógéphez?

– Úgy, mint minden kislány, aki boldogul a technikai újdonságokért. Az autók és motorok engem sosem izgattak, de amikor kezdtek elterjedni a kis nyomogató kvarcjátékok és a zsebszámológépek, az volt minden vágyam. Aztán jött a tévés Basic-tanfolyam, a magyar televízió első távoktatási kísérlete. Ettől elkezdtem számítástechnikai pályafutásomat. Két és fél év múlva beléptem a Commodore 16-tulajdonosok lelkes táborába, s öt évet töltöttem ott. Azután, mivel az egész családom nyomdász, nekem is nyomdai munkát kellett az akkor bírózó korban lévő elektronikus nyomdászban. 1989-ben beléptem egy nyugati lánember, a hónap alatt egy akkora géppel, amilyet még soha nem láttam. Letette, bekapcsolta. Tette bele ezt a lemezt, és várd meg, amíg

elindul a DOS” – mondta. Aztán tedd be a szövegszerkesztő lemezét. Így nézed meg, mi van a lemezen. Így töltés be egy szöveget. Szial” Ez volt PC-s képzésem kezdete.

– És a net? Mikor ismerkedél meg vele?

– Ez a legnagyobb dzsungel, ami valaha létezett... 1997 nyarán vettem egy modemet, és a neten már otthonos barátaim kalauzolásával találtam rá az érdekességekre, fontos vagy hasznos dolgokra. Az első hely, aminek hasznát láttam, a HIX volt. Rövidesen megismerkedtem az IRC-vel. Az első hónapokban sok időt töltöttem ott, de kiábrándultam belőle.

Csak akkor van értelme, ha van rajta ismerős. Mindmáig a levelezési listák körül fűző magánlevelezés a legfontosabb neves elfoglaltságom. Ezt követi az FTP, amivel a MEK és a Gutenberg könyveit meg a különböző programokat szerzem be. És az IRC újra, mióta néhány barátomat rendszeresen megtalálhatom ott. A net legnagyobb szolgáltatásai, a WWW-t én alig tudom használni csigalassú, ósdi gépem miatt.

– Mivel telik egy átlagos napod?

– Olvasok, tévét nézek, könyvet vagy programot írok, megválaszolom a leveleimet. Néha dolgozom is egy kicsit, ha nagyon muszáj.

– És amikor úgymond: dolgozol, valójában mit csinál?

– Fényszedő vagyok. En csinálom a könyvet, ami a nyájas olvasó számára a költő lampengelését, az író akas, fontos szavát, a mesemondó vidámságát nem nyújtja, mert az én kezem a könyv többségben hatalmas tudományos könyvek kerülnek ki, amiket csak az a néhány tudós olvas el, aki írta.

Sosem szerettem, ám meg kell élni valamiből. De szedtem én már mindent. Első munkaadóm egy egyesület volt, amely pályánytársaságot adott ki. Azután készítettem autósoknak szóló magazint, amit az utakon árultak, politikai lapot, versesköt-

tef, életrajzot, irodalmi folyóiratot, szakdolgozatot, pamöré-
gényt, szabásmintát. Dolgozom latinul, franciául, angolul,
németül, eszperantóul, ögörgül, arabul, héberül, ocatánul,
vietnamiul, ötelnemetül. Egyvalamit nem szedtem soha.
Olyan regényt, amit én magam is megvennék, és elolvasnék.
Ezért szoktam arról panaszkodni, hogy nincs regénykiadás
Magyarországon. Gyerekkönyvkiadás pedig még kevésbé.

– A műveltség a sek olvasásból származik?

– Nem vagyok én olyan nagy tudós, mint gondolod. Sok
mindenről tudok – keveset. Azt pedig úgy szerelem, hogy
folyton olvasok valamit, tényleg nézek, így csardogálnak a dol-
gok a fejembe. Annak idején az iskolában rosszul szerepel-
tem, nem érdekelt a tananyag, a tanárakat meg
én nem érdekelt. Kevesen tudják, hogy iskolai
végzettségem mindössze hét általános.

– És a könyvtár? Hogyan lett belőled író?

– Ez érdekes történet. 1992-ben megismer-
kedtem egy emberrel, aki pár hónap múlva egy
színes szabadidő-magazint indított. Kísértve
én lettem a fél magazin, tördelő, főszerkesztő-
helyettes, három rovat vezetője. Egy nap megál-
lapodtunk, hogy végső formába öntöm az első
számot, és a másnap van a nyomdába. Többé
nem láttam. Azonban még a munkálatok köz-
pén felmerült a kérdés: van sci-fi rovat, van ro-
vatvezető, de ki fog sci-fi írni bele? Találtunk is
egy gimnazista fiatallembert, akivel addig folytattunk magvos
eszmecsereket a sci-fi-ről, amíg foglani magam, és írtam
egyet. A Kifutóval a legelső novellám, azóta is a kedvenceim
közé tartozik. Azután írtam még egy csomó novellát meg kis-
regényt. Van hat használhatóan tekintett novellám. Az
1992-ben elkészült regényem az elrontottak közé került, de
amíg írtam, kialakult bennem egy már régóta formálódó esz-
merendszer, egy társadalom-
utópia. Idén elkezdtem a könyvet

– Saunis a címe – negyedszer is
:-). Ez fejezi ki véleményemet a mai világról és annak a val-
óságban természetesen megvaló-
síthatatlanságát – módját, hogyan
lehetne jobb világot építeni.

1994-ben belefogtam egy törté-
nébe egy kislányról, aki a jö-
vőben él, egy csendes városka-
ban, szerető családja körében.
Noha főszereplőm rabot, a
könyv inkább szépiradalom,
mint sci-fi, de megtalálhatók
benn a családregény, az ifjúsági regény és persze az utópia
elemei is. Ez a könyv, a Nicky most két vasok közt
tesztet ki – alaposan át kell dolgozni. Írni akarom évtizedekig.
Ismerősöm, akik elővassák, elismeréssel nyilatkoznak róla,
olvasmányosnak találják, és várják a folytatást.

Idén februárban elhalasztom, hogy egy időre szakítsak a
sci-fivel, és mások nagy kedvencemmel, az ifjúsági irodalom-
mal fogok foglalkozni. Eldöntöttem, hogy olyan ifjúsági regé-
nyeket akarok, amelyek tudományos-fantasztikus elemeket is
tartalmaznak, és olyanokat is, amelyekben ezeknek nyomuk
sincs. Rövidesen belekezdek egy újabb regénybe, ez ifjúsá-
gi regény, nem sci-fi, és valamelyest legújabb kedvencem,
Szabó Magda nyomdokain próbál haladni. Ez a Sophie,
amely pár hónapja folytatásokban jelenik meg a HIX Oltho-
ban, és úgy látom, szeretik.

Mindig sok ifjúsági regényt olvasom. Szeretném ezt a mű-
fajt, nehéz lenne megmondani, miért. Eddig csak olvastam,
most már írni is szeretném. Azt tervezem, hogy a neten fo-
gok terjeszteni a műveimet. Gyerekkönyvkiadás ügyisnc,

nem esek el milliós honoráriumoktól. Jelen pillanatban csak
egy-két novella van a honlapomon, de ha elkészül valamely-
k regényem, be fog kerülni a MEK-be is.

– Tudott a könyvtárságon segíteni az internet?

– Rengeteget. Bármilyen lexikális jellegű kérdésem van,
megtalálom rá a választ. Kapcsolatba tudok lépni szakér-
tőkkel, akik ismerik a tárgyat területeket, kérdéseket. De a
legfontosabb: olvasókra találom. A Nicky sokan olvas-
ták már így, félkész állapotban is, elmondták róla a vélemény-
üket, rámutattak a hibákra, hiányosságokra. Ezeket így ki-
tudom javítani. A Sophie-ról is véleményeket mondanak az ol-
vasók. Megpróbálják kitalálni, hogyan alakul a cselekmény,
és javaslatokat is tesznek a folyta-
tásra. Ezzel óriási segítséget ka-
pok az íráshoz, nem kell a ma-
gom szégyenes tapasztalataiból
felépítenem mindent.

– Mondtad, hogy programozol
is. Hogyan tanult meg?

– Az alapokat még a lévés Basic-
ból, majd rengeteg szakkönyvet
vettem, s előfuttam egy csomó
szaklapra. És mindenekelőtt pro-
gramoztam, hiszt ezt csak menet köz-
ben lehet megtanulni, nem kell előlt
ülni. Ma is negyveződeses Basic-
hívó vagyok, noha ezt a nyelvet sokan már akkor elavultnak
minősítették, amikor én tanulni kezdtem. De ismerem az elő-
nyeit és a hátrányait, s nekem megfelel. Amióta programozó
vagyok, nem is akarok más lenni. A Pascall csak egészen
alapszinten tanultam meg, a kilencvenes évek sikernyelvéi,
a C-t pedig egyáltalán nem. Kizárólag a saját szórakozóma-
ria programozók, vagy ha valami kisebb feladatot kell elvé-
gezni, ami csak így oldható meg. Ilyen például az a
szövegfájdolgozósi feladat, amit most csinálók a MEK-nek. Mindig ingyen adom a programjaimat,
több okból. Örülök neki, ha használják azokat, és
az én kezem munkáját dicsérik benne.

– Hogyan sok dologgal foglalkozol. Vagy ez
még nem minden?

– Mivel nem rohanok a pénz után, ráerek gon-
dolkodni, új dolgokat kitalálni. Tudok figyelni az
emberi értékekre, és az emberiség javán tartom
a fejem. Nem tudok csoportokban gondolkodni,
számomra a nemzetségek, kor, nem, bőrszín lényeg-
telen dolog. Emberekben tudok csak gondolkodni.

Azt hiszem, afféle tudósember vagyok. A tudós
gondolkodás feladatokból és megoldásokból áll.
Lát valamit, és nyomban megoldandó feladatot csinál belő-
le. Amikor látom a hirodóban, milyen képtelenül intézik
a dolgainkat a fejünk fölött, tudom, mit kellene tenni. Vagy
legalább azt, mit nem kellene tenni.

– Hány levelet kapsz egy átlagos napon?

– Mondjuk húsz körül, de ebben benne vannak a listák is.
Mogánlevélből öt darab már jó napnak számít, de ezek több-
sége sem rendszeres levelezés része, csak reagálás valamire,
amit írtam egy listán, vagy kérdés valamivel kapcsolatban. Sok
emberrel leveleztem már: változó, hogy mikor hányszor vannak
az online partnerek. Megtalálható köztük mindenféle koru, ne-
mű, foglalkozású, két kontinens minden tájáról. Sokszor egé-
szén jelentéktelen kérdésekből lehetnek komoly ismeretségek.
S mielőtt megkérdezzem, mi történik, ha interjú olvasója arra a
gondolatára jut, hogy levelezni szeretne velem: nagy örömmel
fogadom, e-mail címem megtalálható a honlapomon.

**Amit mindig
szeretett volna megkérdezni...**

Magyar számítástechnikai folyóirat CD-melléklettel

Ára: 648 Ft

XVII. évfolyam 9. szám

1999. szeptember

ÚJ ALAPLAP

A hónap témája:

FORRÁSZABADSÁG

**Távírányítás
és a trójai faló**

Vírusőrző

A Linux Red Hat beállításai III.

Fogódzó

**Univerzális alkalmazási
architektúra**

Szerszámoszláda

**Ebből állna a
számítástechnika?**

Könyvespolc

GNU

JÁTÉKÖRÜLET

THE BEST OF THE INTERNET MARKET

© 1999. A Játékörület a Marco Productions havonta jelentkező televízióműsora. Állandó rovatok: Játéktesztetek, Hardvertesztetek, Felhasználói szoftver bemutató, Víruselőrejel, Internet-sorok, Műhelyletek: Exkluzív interjú, Speciális tudás. A PlayStation logo a SCEI, a Nintendo logo a Nintendo Inc., a Dolby Digital logo a Dolby Laboratories bejegyzett védjegyei.

<http://marcoonline.kiber.net> Hirdetésefelvétel: 30/906-2311

PC PlayStation

PRImonline — a szoftverforrás

Multimedia Rendszer Internet Iroda

www.letoltes.com/

EXTERNET

Egy előnyös kapcsolat

bérelt vonal 95.000 Ft+ÁFA
 egyszerűsített 24 órás kapcsolat korlátlan számú e-mail címmel, domain nevekkel, korlátlan forgalommal

Kapcsolt vonali elérés
 korlátlan kapcsolat, e-mail cím, 1 Mb tártérület a szerveren ahol elhelyezheti saját web-lapját saját nem reklámjellegű web-lapját

közületeknek 4.200 Ft+ÁFA

14 körzetben,
 1, 52, 53, 54, 56, 57, 59, 66, 72, 76, 78, 79, 82, 96
 (már **BUDAPESTEN is**)
 elérhető
 a legelőnyösebb árakon

Kapcsolt vonali elérés
 korlátlan kapcsolat, e-mail cím, 1 Mb tártérület a szerveren ahol elhelyezheti saját web-lapját saját nem reklámjellegű web-lapját

... és egy csomó ingyenes szolgáltatás:
 e-mail továbbküldése GSM telefonra,
 1 Mb free web,
 levélszűrő,
 WebMail,
 autoFTP,
 stb...

További információ, regisztráció:
 Tel.: 56/ 422-247
www.externet.hu

ISDN hozzáférés e-mail címmel, korlátlan forgalommal, 1 Mb tártérülettel
 ISDN kapcsolat 10.000 Ft+ÁFA

EXTERNET
 INTERNET KÖZVETLEN KAPCSOLAT

EXTERNET Informatikai Szolgáltató Kft.
 5000 Szolnok, Sóstó út 1/b.

Székely virtussal az életben és a virtuális valóságban

Kocs János 1978 óta Erdély délkeleti csücskében, Háromszék központjában, Sepsiszentgyörgyön, Brassótól alig harminc kilométerre északra él családjával. A negyvenhárom éves férfi a volt Udvarhely vármegyei Kányádán született. „Ott volt a legközelebbi születés” – magyarázza. „Szülőfalum, Székelymúzsna, a Szent László legendáját ábrázoló falfestményeiről híres Székelyderzs községhez tartozik, egy Nagy-Küküllővel párhuzamos völgyben, az Erdély történelme során szintén ismertté vált Agyagfalva mellett fekszik. Délen a németországi telepések, a szászok által épített falvak övezik, és a hagyományos székely szokások mellett ez utóbbiak határozták meg építkezési stílusát, életvitelét, közrendjét.”

Kocs János villamosági üzememőköit végzett Brassóban, „állami kihelyezéssel” került az éppen induló, az ország akkori legmodernebben felszerelt autóvillamosági alkatrészeket és villanymotorokat gyártó cégéhez. Tekercselési gyártási folyamat-tervező volt tizenkét évig. Közben, gyermekkori szerelme betetőzéseként, 1979-ben megnősült. „Feleségem, Irénke szintén székelymúzsni. Biológiát végzett a kolozsvári Babes-Bolyai Egyetemen. Jelenleg a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum természetrajzi részlegének vezetője – egyetlen szakembere, munkatársa. Kutatási témának az ormányos bogarak elterjedésének tanulmányozását választotta. Egy bogárfaj, a bryodaemon kocsiróla kapta nevét. Két gyermekünk van. Annamária 19 éves, a Székely Mikó Református Kollégiumban az idén érettségizett. András 13 éves, a Mikes Kelemen Liceum diákja.”

1990-ben Kocs János – ahogy ő mondja, „székely virtusból” – munkahely-

lyén felvállalta a lehetetlennek tűnő szakszervezeti bizalmi feladatát. „Fura négy év következett” – meséli. „Mindig az volt az érzésem, hogy itt a szakszervezet volt az, aki erőltette, menedzselte a reformot, a fölösleges munkaerő leépítését, és a konzervatív munkáltatói oldal képviselte jobban a munkavállalók vélt érdekeit. Érthetetlen módon az állandó foglalkoztatottság helyett ma is a biztos, állandaminak gondolt munkahelyeket ve-

dik, féltik az emberek, és észre sem veszik, hogy ezzel saját maguk alatt vágják a fát.”

Úgy érzi, lázadózo természete folyamatosan kitörésre ösztönzi. „Kis kíváncsi módjára minden érdekel” – vallja. „Sok dolog van, amit csak úgy megpróbálok, tét nélkül. Már kiskoromtól megtanultam minden ház körüli munkát, a földművelést, a kőműves- és ácsmester-

seget. Sok éve annak, hogy fényképezek, de az egyetem után vezettem a városi rádiós klubot is. Tulajdonképpen itt éltem bele magam a televíziós távolsági vétel, a TV-DX gyakorlásába. Hihetetlenül hangzik, de a legsötétebb kommunista diktatúra éveiben huszonegy ország televízió-műsorát sikerült hosszabb-rövidebb ideig követnünk. Rengeteg munka, kísérlet állt a dolog mögött: antennarendszer- és erősítőépítés, közösítők, elosztók stb. A legbüszkébbek a bolgár tévé vételére voltak – itt, a Székelyföldön szinte állandó volt a vétel. Lázban égett az egész város, amikor a Linda sorozat ment Szófiában. De ugyanúgy sikerült a jugoszláv 1-es, a moszkvai központi, illetve a kisinyovi 2-es műsort is rendszeresen behozni a képernyőkre. Már a nyolcvanas években úgy könyveltük el, hogy ezzel mi is alássuk egy kicsit a rendszert. Az információknak nem lehetett gátat szabni. Eredményeimet közöltem a román „Ezermesterben”, a Tehniumban, majd a helyi napilapban. Levelezőkapcsolataim bizonyítják, hogy min-

dig szerettem a szavak fűzését, de igazából ekkor kezdtem el írogatni. Mára tévés munkámnak köszönhetően tagja vagyok a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének. Nagy vágyamból, hogy pilóta legyek, végül annyi maradt, hogy középiskolásként repültem, az iskolagépen. Közel nyolc órát töltöttem a levegőben, huszonnycölfel- és leszállást tudok magam mögött.”

Két éve, 1997 áprilisától a Romániai Magyar Demokrata Szövetség, az RMDSZ sepsiszentgyörgyi városi szervezetének elnöke. „Tulajdonképpen egy reformkövetelő kis csoport elkötelezéseként vállaltam föl akkor, és a rendszerváltás utáni szakszervezetes, illetve a 89 után szerzett szerkezetátalakítási, szervezési és városi tanácsosi tapasztalataimat próbáltam újra kamatoztatni. Elkép-

zeléseimet ma is korlátozzák a szervezet pusztán tagdíjakra épülő anyagi lehetőségei: nem tudok a tagság elvárásainak megfelelő, a modern kor kihívásainak is elegendő tevő közönségszolgálatot működtetni. Valamennyi elért eredmény mellett kudarcént élek meg minden sikertelenséget, és legtöbbször tanácstalanul állok a többségi román hatalom kicsinyességeivel, frusztrációjával szemben."

A régi idők kerülnek szóba, dédnagyszülei múlt századvégi „kalandozásai”. „A nagymamám az USA-ban, a pennsylvániai New Castle-ben született, 1906-ban. Kilencévesen szülei hazaküldték a birtokra. Itthon, Székelymuzsnán, Székelyudvarhely mellett ment férjhez, majd nagyapámmal együtt megengedhették maguknak, és Argentínába mentek szerencsét próbálni. Édesanyám már Rosarióban született, 1929-ben. Volt is néhányszor gondom miatta a kommunizmus éveit alatt. A gazdasági válság megette hatását, a nehézzé vált megélhetés miatt – de szerintem csak egyszerűen összeeszesztek – a nagymamám 1932-ben ismét hazajött. Nagyapám ott maradt, vagyona – mézsárszék, több bérház – számunkra mint jogos örökség elveszett. Nem is tulajdonítottunk nagyobb jelentőséget a dolognak mindaddig, amíg nem ütköztünk úton-útfélen különféle hátrányokba. Például határozottan elutasítottak a repülő-tiszti iskolából, és mindenemű kapcsolatteremtési próbálkozásom – az argentinai nagyapámmal, illetve a nagymamám Egyesült Államok-beli testvéreivel és gyerekeivel, unokáival – kudarcot vallott, hogy csak néhányat említek."

Hogy milyen Erdélyben magyarnak lenni? „Erdélyben teljesen itthon érzem magam, itthon érezzük magunkat. A romániai magyarság alapvetően nagyságában különbözik az összes többi határon túli magyar kisebbségi csoporttól. Ebből adódóan értelmisége is kiterjedtebb, tagoltabb, és így különböző csoportok is működhetnek párhuzamosan. Egy másik fontos sajátosság, hogy míg a többi romániai kisebbség esetében a hatvanas évektől döntően első generációs értelmiségiek baloldali hagyományokra építették az intézményeket, ad-

dig Erdélyben megmaradt némi folytonosság, tudás a két világháború közti kisebbségi szellemi életéről. Napjainkban valójában előnytelen a közszolgálatot választani a vagyonszerzés helyett, hiszen – ezt sokan nem hiszik el – betöltött tisztségeink ellenére is mindennapos megélhetési gondjaink vannak. Számunkra is már-már elképzelhetetlen a társadalmi ranglétra alacsonyabb szintjein állók élete. Vadkapitalizmus uralkodik: a gazdagok még gazdagabbak lettek, a szegények tovább szegényednek, és valójában azt sem tudják, mi történik körülöttük. Átmenet nélkül a teljes kiszolgáltatottságból az ellenkező végletbe, a végtelen lehetőségek világába kerülünk mindannyian. Az a kevés humanreformmal foglalkozó tanácsadócég drágán teszi közzé azt a minimális tudnivalót, amellyel ideig-óráig boldogulhat a kommunista diktatúra alól szabadult székely. A szabad információáramlás világában pont az információs lett az, ami elkülöníti az embereket. Az anyagi és technikai lehetőségek mellett itt is keményen dolgozik a birtoklási és az öncélú felhasználási ösztön."

Mik a tervei a jövőre nézve? „Műszaki neveltetésem ellenére elmélkedő, álmodozó típusú ember vagyok” – mondja. „Már közel tíz éve, hogy elszakad-

tam alapmesterségemtől, és habár szaktalálással gondolok szakmai sikereimre – több új termékre, kidolgozott gyártási folyamatra és tekerceslésre vonatkozó újításokra –, az RMDSZ VI. kongresszusára előt, a május 12-én tartott városi tisztújításon vállaltam az újabb kéteves elnöki küldetést. Állandó munkahelyemet – ahonnan az egész család megélhetését biztosító fizetést kapom – gyakorlatilag áthelyeztem az RMDSZ városi irodájába. Innen próbálok eleget tenni egy magáncég és a város lakossága elvárásainak. A magánélet teljesen háttérbe szorult, és bármennyire fontos számomra, pont a gyerekekkel való kapcsolat látja kárát."

Mindig is vonzott a tanulás, a megismerés világa. „Volt idő, amikor zárolták előlünk az információit, most meg úgy tör ránk – garmadával –, hogy pontosan az özőnnel nem tudunk mit kezdeni. Ha az árat nem számítjuk a szabad információáramlás útjába gördített akadálnak, akkor bárki számára hozzáférhető bármilyen kiadvány, folyóirat, szabadidős magazin vagy szakmai lap. Az elmúlt tíz év alatt megsokszorozódott a rádióadók száma, a televízióadók pedig a napi két óra helyett most a harminczor huszon-négy órás kínálatukkal már a hangulatunknak épp megfelelő műsor ki-választásával is gondot okoznak. Az egyre korszerűbb számítógépek és a különbnél külön programok sora felgyorsított mindent körülöt-t (folytatás a 30. oldalon)

(folytatás a 29. oldalról)

tünk – minőségi ugrásokat produkálva átalakult az egész médiavilág. Az internet gyakorlatilag összekapcsolta a nagy távolságban élő embereket, akár napokat is barangolhat a legkülönbözőbb

ugyanannál a gyárnál – a PC-k már házilag működtek, megismertem egy adatbázis-kezelő programot, a szövegszerkesztésben pedig végigcsináltam a Microstar, News, Worldstar sorozatot, a Windows 3 megjelenése után pedig a Write és a Word összes változatát. 1995-ben kerültem a helyi kábel-tévé-társasághoz mint szervezési igazgató, itt sikerült megismerni felhasználói szinten a Power Pointot, az Excelt, a Corel Draw-t, a Photoshopot, a Publishert és az internetet is. Szinte állandóan szerkesztettem valamilyen kiadványt, de hang- és képfeldolgozással is próbálkoztam. Csak elképzelni tudom, mire lehetett volna jutni korlátlan fejlesztési lehetőségekkel. Állandóan kötvé voltam másokhoz. Otthonra még nem sikerült megfelelő számítógépet és modemet vásárolni, de ami késik, nem múlik, remélem, összejön ez is.”

Mint mondja, nem ismeri az összes erdélyi internetszolgáltatót. „Már nem tudom teljesen átlátni a helyzetet. Itt, Sepsiszentgyörgyön, az alig hetvenezres városban már három szolgáltató működik: a cosys, a planet, és a legújabbat a Honoris cég indította pár hónapja, de a román postának is van internetszolgáltatása. Minden telefonvonalon megy, emiatt még lassú az átviteli sebesség. A havidíjak négy és tizenöt amerikai dollár között mozognak. Sorra készülnek a legkülönbözőbb intézmé-

nyek, szervezetek honlapjai is. Egy kis gond még van a frissítésekkel, de bízom abban, hogy mind napirendre kerülünk, ha egy kicsit stabilizálódik a gazdasági helyzet. Az RMDSZ Sepsiszentgyörgyi Szervezetének webhelye a www.cosys.ro/rmdsz címen található. Eléggye egyszerű változat, a saját írások mellett még sok az ollózott anyag. Pályázati pénzekből, főleg a Soros Alapítvány segítségével indult az internetezés az országban. Mi tizenöt USD bérleti díjat fizetünk a vonalért, amit főleg elektronikus levelezésre használunk. A nagy böngészéseket általában a kábel-tévé-nél szoktam lebonyolítani – ott nem számít pár száz-ezer lejny többletkiadás.”

Kocs János 1980-tól kezdődően nagyon széles levelezőhálózatot épített ki szerzte a nagyvilágban. „Eredetileg a képeslapcsere volt a lényeg, de hamar megjelent a kölcsönös információcsere igénye. Már-már betegesen hangzik, de közel ötven levelezőtársam volt abban az időben. Korlátozott lehetőségeink miatt a távoli barátok leírásaival próbáltam csillapítani az információéhséget. Sok mindent megtudtam Afrikáról, Ázsiáról, Amerikáról, de Európáról is. Csekély angoltudásomat kamatoztatva főleg a kis ember élete érdekelt, az élet-színvonal, az ottani megélhetés. És ez mindannak ellenére, hogy igazából sohasem készültem kivándorolni. 1984-ben felkerültünk a magyar SERVAS listára mint erdélyi 'gazdák', de csak 1990 után kezdődött el a látogatóáradat. A megélhetésért, a kis pluszért való rohangálás mellett az újabb kapcsolatok, a levélbeli és telefonos üzenetváltások lassan kezdtek terhemre lenni, és szinte magukkal hozták a minőségi váltást: át kellett térni a modern technikára, amit meg is hozott az internet.”

Hogy mi foglalkoztatja mostanában leginkább? „Szeretném elérni, hogy csak azt csináljam, amit igazán szeretek. Tervezés, írogatás, szerkesztés – alkotás. Mások hasznára is! Már nagyon várom – van rá remény –, hogy itt is kábelre kerül az internet, és nem kell majd az időárányos költségekkel bibelődnünk. Szabadon barangolhatunk a világhálón – mindannyiunk hasznára.”

Csapó Ida
kikelet@lezlisoft.com

A Székely Nemzeti Múzeum előtt budapesti barátokkal

honlapokon, akinek ideje és pénztárcája ezt megengedi.”

Mindig is nagyon szeretett barkácsolni és kipróbálni új dolgokat, így nem véletlenül került terítékre a számítástechnika sem. „Gyerekkorom óta használók írógépet, és már az egyetemen tanultunk egy kis Fortran-programozást. 1987–88-ban itt is megjelentek a személyi számítógépek. Ha jól emlékszem, egy Basicben programozható PRAE-vel volt tartósabb kapcsolat. 1989 után szövegszerkesztési szükségletek miatt egy Intel-typewriter következett, majd egy rövid Commodore-időszak, sornymotatóval. Szakszervezetes éveim után egy esztendeig műszaki igazgató voltam

A csodálatos Csukás-hegység

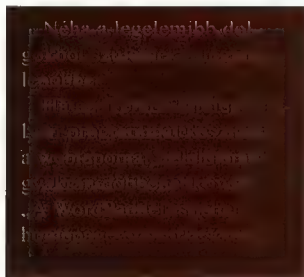

99/12 Webmaster

Tartalom és torma

avagy a rosszízű oldalak kavalkádja

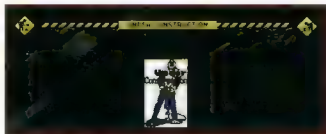
A HTML-szerkesztők megjelenése tökéletesen feleslegessé tette a nép számára, hogy tudja, mi az a HTML, s mi a Java – ők művészek e nélkül is, hiszen elég, ha valaki meg tudja mondani az ecsetnek, hogy mit fessen, ha az készígesen elvégzi a munkát helyette.

Sajnos az ecset nem tévedhetetlen, s a felhasználók sem tudják pontosan megfogalmazni, mit akarnak valójában. Az ily módon készített oldalak legtöbbje tehát bővelkedik a soronkénti betűtípus-állításokban (minden sorban pontosan ugyanaz), egymás után lévő TAG nyitás-zárásokban s egyéb, az optimalizálás hiányából fakadó kellemtelen feleslegekben. Ez a fajta kód sok-sok millió bájttal többlet-adatforgalmat eredményez naponta (ami persze a szerkesztőprogramok hibája, hiszen nem végeznek automatikus optimalizálást) az önmagukat a neten képviselni vágyó, ámde Földünk

egyik legegyszerűbb nyelvét meg nem tanuló illetők számára.

A weblapszerkesztés csúcsa, amikor maga az ingyenes tárhely szolgáltatója segít elkészíteni lapunkat egy Java-program segítségével – sejtethető, hogy mennyire emelik az így készült oldalak a WWW-felület átlagszínvonalát.

A dolog egyszerűsége rengeteg új homepage-tulajdonost nemzett – mondanivalót vagy érdekes tartalmat azonban csupán elenyészve találhatunk az extra.hu „Robika vagyok, 80-ban születtem, és vannak jó linkek az oldalamon” árádatában.

A legszebbek természetesen az „under construction” oldalak – ezek tulajdonosai azok, akik üres oldalakkal pakolják tele lapjukat, „nemsokára itt is lesz valami, ami nagyon-nagyon jó, de még nincs készen” feliratokkal. Ezek nagy része természetesen soha nem is fog elkészülni, de állítólagos jövődöbéli tartalmuk megfelelő csalo-

Under Construction

gatónak bizonyul, s így előbbre kerülhet az oldal a Top100-on. A különböző látogatóorientált webes toplisták átka ez – sokan a színvonalas tartalom helyett csak arra ügyelnek, hogy sokat

ígérő szavakat tartalmazzon lapjuk, ezáltal rengeteg látogatót szerezve.

Többen rájöttek már, hogy nem elég az embereket odacsalni az oldalra, nyújtani is kell nekik valamit, hogy visszajöjjenek – az egyszerűség szellemében ilyenkor nagy részük körülnéz a hálón, s ha valami érdekeset talál, felrakja a saját oldalára. Jómagam is többször meglepődtem, amikor egy-egy érdekes témát ígérő oldal linkjére kattintva saját írásaimat találtam meg – s bár a HTML-kódban nemigen voltak változtatások, a végéről a nevem minden esetben lecsúszott.

Hogy mi értelme weblapot készíteni, ha nincs semmi mondanivalónk, illetve anyagunk hozzá, nem tudom. Sokan a „hírnévért” teszik, de ki az, akinek a neve egy szerkesztőprogrammal összekapott, lopott anyagból készült oldaltól lesz híres az igényes site-ok rengetegében?

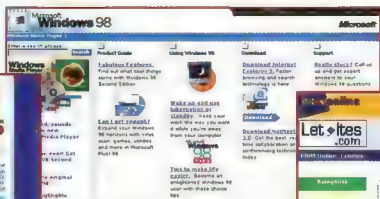
Video (Varga Gábor)
video@mail.matav.hu

1999 SZEPTEMBER

Mennyire naprakész a programvagyonunk?

Egyébként ezt teszi a Microsoft is a **windowsupdate.microsoft.com** hálózson, ahová a Windows 98 frissítők (a Start főmenüben: Windows Update) irányít bennünket. Persze udvariasan figyelmeztet „Mr. Ablakok”, hogy át fogja nézni rendszerkönyvtárainkat. Mivel másként nem frissíthetünk, mást ügysem válaszolhatunk, mint igent. A cikkről látogatásai során már vagy 40-50 megabájtot letöltött a Windows 98 javításai és próbaváltozatú kísérő szoftverei frissítése során. Aki eddig nem látogatta ezt a pontot, az most egyben végrehajthatja a Windows 98 SE 2. kiadásáról leválasztott SP1 szervizcsomag segítségével. Magyar változatú CD-ROM-ról is szó volt, én még nem kaptam, nem tudom, hol tart. Rendszergazdáknak ez gazdaságosabb megoldás,

mint minden W98-as munkahely egyenkénti frissítése. Az SP1-et több hálózson is ajánljátok, de nem dőlünk be, azok az angol változatok. Csak a Microsoft Frissítőben lehet megkapni a magyar javításokat. Reméljük, a W98 SP1 rákerül valamelyik lapmelléklet CD-jére is.

A MyUpdates szolgáltatás igénybevételehez először regisztrálnunk kell magunkat. Bónuszönknek támogatnia kell a sütiket (cookies) ahhoz, hogy működjen a dolog. A regisztráció során telepít a szolgáltatás egy MyUpdates Java-kliensprogramot. Ha ez megtörtént, máris használhatunk a szolgáltatást, de előbb célszerű a beállításokat (Customize menüpont a hálólapon) átnevezni. Utána jöhet a lényeg. A MyUpdatesre kattintva letölthetők az utolsó Updates-információk, majd látványos kutatók zajlik a lemezein-

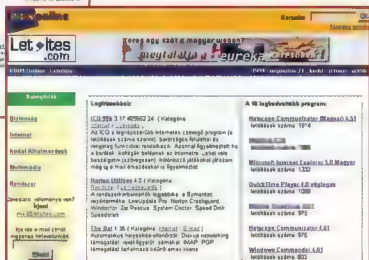
ken. Kb. 10 percen belül kapunk egy listát lejáró szoftvereinkről, meghajtóinkról és a kritikus módosításokról. Ezek letöltéssel azonnali korrigálhatók. Olykor vásárlási ajánlatot kapunk, nekem például ajánlatta az Office 97 helyett a 2000-est.

Próbaképpen a listából az AtomTime-ot frissítettem, de nem volt jó ötlet este 10 óra tájban az Elencleren, hiába van ISDN-em. Fél megabájt 25 perc alatt jött le. Ez 64 kilobites vonalnál ugyancsak furcsa. Persze Amerika ilyenkor él (ami abból tudható, hogy ilyenkor a CompuServe is lassú, pedig az egyenesen Columbusba vezet, méghozzá masszív transzatlanti csővén át). Amerika délelőtt alszik, a mi Matávunk csúcsidejében, az ISDN-nél 40 százalékos felárral súlyosbítja.

Ami a legfurcsább, hogy a Microsoft-rendszerszoftvernek egy sereg eleme nem volt elég friss, pedig folyton jártam a Windows Frissítőbe. A dolog nem hagyott nyu-

godni, a csigatrapban zajló letöltési fiasco ellenére beszívárogtam a Microsoft Frissítőbe, de ott az ég egy adta világon semmi hiányt nem jeleztek. Elugrottam még a Windows 98 2. kiadásának szentelt új hálózszemre, de a kritikus frissítések végett az is visszautalt a Windows Frissítőbe. Vége! Lehet, hogy az elemzés a nemzeti változatokra még nem tökéletes. Valami igazra ugyanis kell, hogy legyen a ZDNetnek, hiszen 4.10.1998-as helyett sorra 4.10.2000-es változatú javított tételeket jeleztek! A Windows 98 SE magyar változatának elkészültét egyébként szeptember közepére jelezte a magyar Microsoft.

Magát az Updates.com hálózszemet ajánlatos felvenni kedvencünk közé, és folyamatosan figyelni, mi újság az update-piacon. Erről ingyenes hírlevél-tájékoztatót is kérhetünk:

MyUpdates és Updates.com:
updates.zdnet.com
 Windows Update:
windowsupdate.microsoft.com
 Windows 98 SE (2. kiadás):
www.microsoft.com/windows98

(Ingyenes szoftverek esetében persze a Prim-online szoftverforrását is érdemes figyelemmel kísérni, a www.letites.com oldalról sok szaksz tematikus csoportosított program legfrissebb verziója tölthető le, ráadásul a tengerentúlság problémájától mentes, az íszszakát éjszakának, a nap-palt nappalnak tekintő magyar szerverről!)

Zsadányi Pál
psadanyi@prim.hu

A képpiac Olympus-optikával nézve

Az internet fejlődése és a digitális fényképezőgépek piacának szélesedése közti korrelációt jól mutatják azok a számok, amelyek az utóbbi négy évről szólnak: 1996-ban csak négy társaság kínált Európában – összesen hétféle – digitális fényképezőgépet; 1998-ban már 33 cég 79 különböző modellje közül lehetett választani. Ha a jelzések pontosak, az eladott digitális fényképezőgépek száma tízszeresére növekedett ebben az időszakban: 100 000 volt 1996-ban, és egy milliónál több ebben az évben.

Az európai piac nem egészen 30 százalékat teszi ki a világ egészének, világszerte 3,5 millió digitális fényképezőgép eladására számítanak 1999-ben. Európa a harmadik legnagyobb piac Japán és az Egyesült Államok után.

A mennyiséggel párhuzamosan folyamatosan javult a minőség is. 1996-ban a legkorszerűbb digitális fényképezőgép 0,8 millió pixeles felbontást nyújtott, míg ebben az évben egyedül az Olympus három új Camedia modellel jelent meg a piacon, közelítőleg háromszoros felbontást kínálva: a C-2500L 2,5 millió pixeles CCD-vel, valamint a C-2000Zoom és a C-21 egyaránt 2,1 millió pixeles CCD-vel. Manapság az olyan digitális fényképezőgépek, amelyeknek a felbontása egy millió alatt van, valójában jelentéktelenek váltak.

Az európai piacvezető Olympus a digitális fényképezőgépeknek ebből a fejlődéséből nagyon különleges módon képes hasznot húzni. Werner Teuffel, az Olympus Optical Co. (Europe) cégvezetője szerint: „Gyorsabban közelítjük meg a hagyományos analóg fényképezőgépeket, mint azt a vetélytársaink szeretnék. Ezért azok, akik ezen a piacon a jövő sikereit tervezik, nem lesznek képesek egyszerűen olyan digitális képeket kínálni, amelyekhez számítógépet kell használni. A szakemberek keresik a fotóminőséget, nagyobb méretű képek kidolgozásának lehetőségét. Tiszteletre méltó optikai és elektronikai szakértelmének köszönhetően az Olympus jól felkészült a digitális fényképezőgépek piacának eljövendő kihívásaira.”

Az Olympus története önmagában is sikertörténet, hiszen sikerült úgy meghódítania az európai piacot, hogy az elsőseget az elmúlt négy évben egyszer sem engedte ki a kezéből. A japán óriás 1996-ban, a Photokina bemutatón jelent meg először teljes digitális fotorendszerével ezen a dinamikus piacon. Az első termék sor olyan nagy sikert ért el, hogy a társaság már 1997-ben megszerezte a piaci vezető szerepét. Az Olympus szakadatlan fejlesztési tevékenysége révén sikeresen megvédte előző évi nagy sikerét. Akár az eladott termékek mennyisége, akár értéke arányában nézzük, az Olympus még mindig az első.

A sikerhez persze állandóan újabb korszerű termékek kellenek. Ez is megvan, hiszen talán nem túlzás, hogy az egész digitális fényképezés számára mérőföldkönek te-

kinthető az Olympus új C-2500L tükörreflexes digitális fényképezőgépe. Számos korszerű funkció, rendkívül érzékeny 2/3" progresszív CCD, továbbá nagy felbontású 3x zoomobjektív teszi lehetővé a 2,5 millió pixeles minden együtt típusú fényképezőgép számára az olyan képek fotózását, amelyek eddig csak döbbenetesen drága profi gépek használatával készülhettek. A számos manuálisan beállítható opcióval együtt, a külső vakuvezérléssel és a szuper makromóddal akár 2 cm-ről (!) is készíthetünk felvételt, s így az Olympus zászlóvivője, az új digitális fényképezőgép új teljesítményszintet hoz létre a digitális fényképezőgépek piacán.

A webes világ és a valóságos papírra is rögzíthető kép különböző igényeihez alkalmazkodik az öt különböző képfelbontási mód. A tömörítés nélküli SHQ (kiváló képmínőség – Super High Quality) mód mellett az SHQ, HQ és két SQ mód (SXGA vagy VGA) választható. A tömörítés nélküli SHQ minőségű képeket TIFF fájlformátumban, míg a további képeket JPEG formátumban 1/2, 1/3, illetve 1/8 arányban tömörítve rögzíti a gép.

A Camedia C-2500L jellemzői közé tartozik a videokimenet, amelynek révén egyszerű csatlakoztatással tévékészüléken is megtekinthetővé válnak a képek. A fényképezőgép támogatja az új digitális nyomtatási formátumot (DPOF – Digital Print Order Format), a SmartMedia kártyán tárolt képfájlokat közvetlenül is le lehet olvasni bizonyos nyomtatókkal és másolókkal.

Az Olympus P-330E termoszublimációs fotónyomtató minden erőfeszítés nélkül képes csúcsmínőségű képek nyomtatására, számítógép vagy akár csatlakozókábel nélkül. A SmartMedia memóriakártyát egyszerűen be kell helyezni a kártyanyílásba, és meg kell adni a megfelelő utasításokat a nyomtatónak.

Az újdonság most szeptemberben kerül az európai boltokba, s mint azt az Arecótól, a magyarországi disztribútortól megtudtuk, rövidesen kapható lesz Magyarországon is.

Valósággá válik az egyszerű hálózati hozzáférés

Egy új szoftvermegoldás leegyszerűsíti az alkalmazásokhoz való hozzáférést, illetve javítja a hálózatok felügyeletét és biztonságát. Hogy pontosan miképpen, arról szól alábbi cikkünk.

A Novell Single Sign-on egy új, címrát alapú szoftvermegoldás, amely megkönnyíti a számítógépek előtt ülő végfelhasználók életét azáltal, hogy többé nem kell többféle jelszót megjegyezniük. Az új termék – egyetlen, már meglévő Novell-címrátszolgáltatás (NDS) jelszavának használatával – biztosítja a felhasználók számára, hogy mindössze egyszer kelljen bejelentkezniük a számítógép-hálózatra, és utána hozzáférjenek a különféle platformokon futó alkalmazásokhoz. Ezt az úttörő megoldást az NDS tette lehetővé, amely lecsökkenti azt a minden cégnél költséges és időigényes munkát, amely a jelszavak felügyeletéből és a jelszavakkal kapcsolatos segélykérések kiszolgálásából származik.

A nagy cégek hálózati rendszergazdái már régóta vágytak az egyetlen pontos bejelentkezésre, ám a biztonsági szakértők azon a véleményen voltak, hogy túlságosan veszélyes egy felhasználó összes jelszavát egyetlen helyen tárolni. E probléma kezelése pontosan egyike ama tényezőknek, amelyek e megoldást egyedivé teszik. Szemben a vetélytárs termékekkel, a Novell Single Sign-on igen magas biztonsági szintet nyújt a jelszavak felügyeletéhez. Minden egyes felhasználó biztonsági profilja – beleértve a bejelentkezési azonosító eszközök és a hozzáférési jogosultságok adatait – központiilag, az NDS-ben tárolódik. Ez azt jelenti, hogy kizárólag a felhasználó férhet hozzá saját jelszavadataihoz, s összes hitelesítő adatát és jelszavát

egy egységes, szabadalmaztatott Novell-technológia, a SecretStore védi. Az NDS automatikusan ellenőrzi a felhasználó személyazonosságát. Ezután szabadon, egy egyszerű grafikus felhasználói felületen (GUI-n) keresztül hozhatja létre, módosíthatja, tekintheti meg és/vagy törölheti saját profiladatait. Teljesen és kizárólag ő maga szabályozza jelszavainak használatát, és a rendszer biztosítja, hogy rajta kívül senki más nem férhet hozzá a bejelentkezési személyazonosság-adatokhoz.

Időt és pénzt takarít meg a vásárlóknak a Novell Single Sign-on, valamint nyugalmat kínál számukra, biztosítva, hogy személyazonosságuk és személyes adataik a hálózaton tökéletes biztonságban vannak, kizárólag az ő ellenőrzésük alatt. A Single Sign-on a hálózatkezelés olyan élvonalbeli megoldása, amelyre már régóta várnak a vásárlók. A termék egyszerűen használható, és a fejlesztők számára rendkívül könnyen beépíthető szinte bármely alkalmazásba – a felhasználók azonnal látni fogják az egyszerű bejelentkezés és az egyetlen jelszó használatának előnyeit.

Napjainkban, ahogy egyre több alkalmazás követeli meg a felhasználóktól, hogy jelszavakat vagy valamilyen más azonosító eszközöket – például intelligens kártyákat, X.509-jogosítványokat vagy tokeneket – használjanak a hozzáférés azonosítására, az egyponstos bejelentkezési megoldások kiemelt értékkel bírnak. A Novell számos céggel működik együtt,

hogy lehetővé tegye az egyetlen bejelentkezést a vegyes hálózati környezetekben használt alkalmazásokra is. A Novell Single Sign-on első változata a Lotus Notes és Entrust alkalmazásait, a PeopleSoft alkalmazásait, valamint az Attachmate és a Wall Data hostemulációs termékeit kezeli. A Novell számos más céggel is együttműködik majd, hogy egyponstos hozzáférést kínáljon az alkalmazások széles választékához, valamint a nagyszámítógépeken tárolt adatokhoz és alkalmazásokhoz. A Novell folyamatosan, elsősorban a weben fogja kibocsátani az újabb és újabb termékváltozatokat, alkalmazások egyre szélesebb körű támogatásával.

A Single Sign-on termékkel egyidejűleg a Novell kibocsátott egy sor ingyenes alkalmazásprogramozói felületet (API-t) a külső fejlesztők számára. Az egyszerűen alkalmazható API-kkal kényelmesen kiegészíthetők az egyedi alkalmazások az NDS-en keresztül egyszerű bejelentkezési funkciójával. Az így elkészült megoldások terjesztésére, az egyes felhasználók asztalaira való eljuttatására kiváló megoldás a ZENworks, a Novell hálózati szoftverelosztási automatizáló termékének használata. A Novell Single Sign-on használatához nem kell módosítani a meglévő vállalati alkalmazásokon: a fejlesztőknek csupán egyetlen fájlt kell felvenniük a hálózat meglévő asztali kliensgépeire – egyelőre a Microsoft Windows 95-, Windows 98- és Windows NT-kliensrekre.

Novell®

A mi mIRCünk

Sockets

Most, hogy a mIRC programozói felületének fő részeit már ismerjük, ideje mélyebb vizekre evezni. Az újabb mIRC-ek képesek a socket kezelésére, azaz TCP- és UDP-kommunikációra – ez a lehetőség hatalmas kapukat nyit meg a programozó számára: FTP-ző programot, Telnet-klientet vagy akár IRC-szervert is lehet írni a mIRC-en belül.

A programozás megkezdéséhez szükség van egy kis elméleti háttérre, az érthetőség kedvéért ezt itt most megpróbálom minimálisra csökkenteni. Egy-egy gépet az IP-címe segítségével tudunk azonosítani – mivel ez egy rendkívül hosszú szám, amit senki sem tud megjegyezni, pontosított decimális alakban használjuk (pl. 145.236.224.248 – a Matávnet prim. DNS-e), ill. domainnevekkel is hivatkozhatunk rájuk, amit a DNS-ekben, egy táblázatban tárolnak. A gyakorta használatos „DNS-kiszolgáló”, illetve „DNS-szerver” kifejezés helytelen, hiszen a DNS a Domain Name Server rövidítése, így a szerver (kiszolgáló) szó már a DNS-ben is szerepel. Egy-egy IRC-felhasználó IP-jét a „DNS” parancs segítségével tudjuk megkérdezni a szervertől, illetve domainneves formáját az illető whois-ában is láthatjuk.

A TCP összeköttetés alapú, míg az UDP összeköttetés-mentes protokoll – ez a valóságban annyit jelent majd számunkra, hogy a TCP-kommunikációhoz először kapcsolódni fogunk a célpont-hoz, míg ha nincs szükség hosszabb

kommunikációra, akkor UDP-t küldünk, „bele a semmibe”, kapcsolódás nélkül. Fontos észben tartani, hogy az UDP célba érkezéséről semmiféle visszajelzést nem kapunk (hacsak nem hibajelzést, illetve szerencsés esetben a kívánt választ).

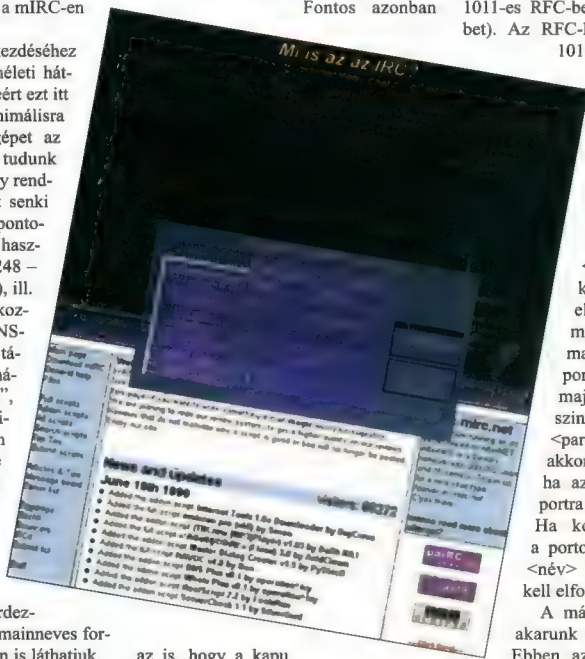
Használni fogunk bizonyos portokat is – ezek olyanok, mintha kis kapuk lennének, s mi választgatjuk meg, hogy a 65 536 közül melyiken lépünk be.

Fontos azonban

Ahhoz, hogy valamilyen értelmes kommunikációt tudjunk végrehajtani egy-egy kiszolgálóval, tudnunk kell, hogy az miként működik. Ezt az információt az RFC-kben találjuk meg (Request For Comments). Egyes RFC-kre a számukkal hivatkozhatunk, így pl. FTP-959, WWW-1630, ill. a Remote-nál már említett IRC-szabványról az 1459-es RFC-ben olvashatunk. Nem minden RFC vált szabvánnyá (erről az 1011-es RFC-ben tudhatunk meg többet). Az RFC-k teljesebb listáját az 1012-es RFC-ben találjuk.

Az alapok után szóljunk pár szót a TCP-kommunikáció mIRC-ben történő megvalósításáról. Amennyiben mi akarunk figyelni egy portot és az azon bejövő adatokat, a socklisten <név> <port> parancsot kell használnunk. Az elkövetkezőekben a megadott névvel tudunk majd hivatkozni az adott portra – így kell tennünk majd az „on <felh. szint>:socklisten:<név>: { <parancs> }”-nál is, amely akkor futtatja le a parancsot, ha az előzőleg már figyelt portra valaki csatlakozni akar. Ha kommunikálni akarunk a porton, akkor a sockaccept <név> parancs segítségével kell elfogadnunk a csatlakozást. A másik variáció, hogy mi akarunk val mire csatlakozni. Ebben az esetben a sockopen <név> <ip> <port> parancsot kell használnunk. A kapcsolat sikeres létrejöttét az „on <felh. szint>:sockopen:<név>: { <parancs> }” segítségével észlelhetjük.

(folytatás a 36. oldalon)

az is, hogy a kapu nyitva legyen, s a mögötte állók értelmezni tudják, mit akarunk. Egyes portokat a hozzájuk tartozó legismertebb szolgáltatások alapján el is nevezték – a 80-as pl. a HTTP, a 6667-es pedig az IRC portja.

Mert böngészni kell...

www.bongeszkok.com

Miután megtörtént a kapcsolódás, a kommunikáció a sockwrite és a sockread parancs segítségével lehetséges. A sockwrite szintaxisa: „sockwrite <név> <elküldendő adatok>”. Amennyiben nem szöveget akarunk küldeni, az &binvart kell használnunk – ezzel itt most nem foglalkozunk, bővebb információ a mIRC súgójában található róla. Mivel az Entert jelző „soremelés-kocsivissza” karaktert a változóknak nem tároljuk, a sockwrite parancsot „-n” opcióval kell meghívni, ha a sor végén Entert is szeretnénk küldeni (ezt a legtöbb esetben használni kell). A sockread szintaxisa „sockread <méret> <változó>”, ahol a méret a megtekinteni kívánt adatok mérete bájttban, a változó pedig az, ahova az adatokat menteni akarjuk. A sockread parancsok az „on <felh.szint>:sockread:<név>: { <parancs> }”-nál, a parancsoknál kell lennie; ezek akkor futnak le, ha adatot kaptunk az adott néven. Ha itt a sockreadet sockwrite-ra cseréljük, akkor a parancs abban az esetben érvényesül, ha befejeztük az adatok küldését (erre ritkábban van szükség).

A kommunikáció után a kapcsolat megszakítása a sockclose <név> parancs segítségével lehetséges. Némely esetben szükséges a hivatkozási nevek megmásítása, ezt a sockrename < régi név> <új név> segítségével tehetjük meg.

Hogy bizonyos információkat tudjunk meg az éppen aktuális kapcsolat-ról, a függvényeket kell segítségül hívunk. A legfontosabb a \$sock(<név>,< tulajdonság>), ahol tulajdonságként többek között a következőket írhatjuk:

- name – a nevet adja vissza (a zárójelben lévő név tartalmazhat * -ot, így a \$sock(<név csillaggal>,<szám>).name a <szám>. nevet adja vissza, amire áll a csillagos kifejezés)
- ip – a kapcsolatban szereplő másik fél IP-címe
- port – a használt port száma
- sent & rcvd – az elküldött, ill. kapott adatok mérete
- ls & lr – az utolsó küldés, ill. fogadás óta eltelt idő

Fontos függvény a \$sockname is – ez az aktuális kapcsolat nevét adja vissza – a \$sockerr, amely akkor ad igazat, ha hiba történt (rögtön az adott socket parancs után kell állnia a vizsgálatnak), és a \$portfree(<port száma>), amellyel megnézhetjük, hogy egy adott portot használunk-e már.

Most, hogy az alapokkal tisztában vagyunk, nézzünk egy példát használatukra: lépünk fel még egy példányban IRC-re, anélkül, hogy újabb mIRC-et indítanánk el!

Ahhoz, hogy ezt megtegyük, tudnunk kell, mit vár el tőlünk az IRC-szerver, miután a kapcsolat létrejött. Az IRC-RFC-ben leírtak szerint először a nickünket kell megadni, azaz ki kell küldeni egy NICK <becenevünk> parancsot, majd egy USER parancs segítségével néhány alapinformációt kell megadnunk (ezek fognak a whois-ban látszani). A USER parancs szintaxisa: USER <becenevünk> <host> <server neve> <igazi nevünk>, ahol csak a legutolsó beállítás a fontos, mivel az előzőeken, hiába akarunk, nem tudunk változtatni.

```
alias kapcs sockopen newuser
127.0.0.1 6667 <ENTER>
; létrehozunk egy „kapcs” parancsot
-ezzel visszük majd fel a későbbiekben a klónt. A 127.0.0.1 arra az esetre van, ha a már régebben említett saját IRC-szervert használjuk tesztelésre – helyette bármely másik IRC-szerver IP-je írható. <ENTER>
on *:sockopen:newuser: {
    <ENTER>
    ; ha a kapcsolat létrejött...
    <ENTER>
    sockwrite -n newuser NICK alma <ENTER>
    ; elküldjük a nickünket (jelen esetben ez „alma”) <ENTER>
    sockwrite -n newuser USER alma 127.0.0.1 irc.sote.hu ezit-tazigaznevem <ENTER>
    ; ...majd a USER parancsot használjuk <ENTER>
} <ENTER>
```

A „kapcs” parancs kiadása után /whois almalvá megnézhetjük az eredményt: az általunk beállított adatokkal megtaláljuk a klóntunkat.

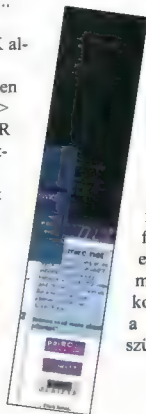
A script ezzel még nem készült el – mindenképp

érdemes tájékoztatni a felhasználót a klón sikeres (vagy sikertelen) csatlakozásáról, továbbá ha nem akarjuk, hogy klónunk rövidesen a Ping Timeout istenének martalékul essen, a szerver PING parancsára PONG-gal kell válaszolnunk.

```
on *:sockread:newuser: { <ENTER>
;figyeljük a bejövő adatokat
    <ENTER>
    if ($sockerr > 0) { echo 4 $active
    *** Socket hiba } <ENTER>
    ;ha hiba van, kilrjuk <ENTER>
    sockread 4096 %temp <ENTER>
    ;beolvassuk a bejövő adatokat egy
    változóba <ENTER>
    if ($sockbr = 0) || (%temp == $null) { return } <ENTER>
    if ($gettok(%temp,1,32) == PING) {
    .sockwrite -n $sockname PONG : $+
    „pong” } <ENTER>
    ;ha PING-et küldött a szerver,
    PONG-gal válaszolunk (a $gettok-kal
    a %temp egy adott részét vizsgáljuk –
    hogy melyikre van szükségünk, azt az
    IRC RFC-ből tudhatjuk meg)
    <ENTER>
    if ($gettok(%temp,2,32) == 001) {
    echo 4 $active *** Sikeres kapcsolódás
    } <ENTER>
    ;001-et (köszöntő szöveget) akkor
    kapunk, amikor a szerverre sikerült
    csatlakozni – így ez alkalmas ennek
    vizsgálatára <ENTER>
    if ($gettok(%temp,1,32) ==
    ERROR) { echo 4 $active *** HIBA:
    $gettok(%temp,2,32) } <ENTER>
    ;Ha hibaüzenetet kapunk, kilrjuk
    <ENTER>
    } <ENTER>
```

Utasítás küldéséhez a sockwrite parancsot kell használnunk – egy köszöntő például az alábbiakkal hajthatatunk végre vele: sockwrite -n newuser privmsg #csatine Hello! A parancsok legtöbb esetben megegyeznek az általunk eddig ismertekkel – ha valami még sem sikerül, az RFC-t kell segítségül hívni. Úgy tudom, RFC-fordítással nagyon kevesen foglalkoznak – olyanira, hogy egyetlen sem érhető el közülük magyar nyelven –, aki tehát komolyabban akar foglalkozni a socketekkel, mindenképpen szüksége lesz az angol nyelvre is.

Video (Varga Gábor)
video@matav.hu.com

Ismét bő termés a MaCi-ban

A nyáron több mint hétszáz új magyar internetkikötővel gazdagodott a Magyar Címár, ezeket adjuk most közre. Mind a MaCiba, mind a BoCiba (vagyis a Business Online Címárba) az online úrlapok kitöltésével lehet feladni új címeket a www.prim.hu/maci, illetve a www.prim.hu/boci hálózszemeken keresztül.

[hangyarnet.hu/IRC-csatorna](#) [www.extra.hu/garnetzh](#)
[hangyarnet.hu/IRC-csatorna](#) [www.extra.hu/garnetzh](#)
[2500 hirdetés 4000 forintért](#)
[www.belpost3/media.html](#)
[38 96 16. Papír-nagyszerkeskedés, Szolnok](#)
[www.extra.hu/papirnapirek](#)
[5-N Rehabilitációs Kér. és Szolg. Szöv.](#)
[www.extra.hu/vintana](#)
[77 Elektronika Kft. \[www.e77.hu\]\(#\)](#)
[A legjobb bset.int.hu](#)
[A mi szigetünk \[www.extra.hu/szigetunk\]\(#\)](#)
[A rodenták névlistéjé \[www.extra.hu/piretus\]\(#\)](#)
[AC Milan Club Budapest \[milanac.virtuallat.net\]\(#\)](#)
[A-Cel Kft. \[www.acel.kozep.hu\]\(#\)](#)
[Achilles 16 Szabadidőpark és Üdülőtér](#)
[www.achilles.hu](#)
[AC-Zrínyi F.c. BL SZ II.](#)
[www.extra.hu/ARTCDRNER](#)
[Accsal Zsolt \[accsal.hungary.hu\]\(#\)](#)
[Adam xox \[www.extra.hu/adam/xoxstat.htm\]\(#\)](#)
[Adó-online \[www.adó.hu\]\(#\)](#)
[Agrara Magyarországi \[www.agrara.hu\]\(#\)](#)
[Aktív Hotels International](#)
[www.hotels.hu/aktív_hotels](#)
[Akusztika \[www.akusztika.kurta.com\]\(#\)](#)
[All - a filmiroz \[www.extra.hu/all-1\]\(#\)](#)
[Allgo \[www.allgo.hu\]\(#\)](#)
[Alföldön Vállalkozók Főiskola \[www.avf.hu\]\(#\)](#)
[Altamira Galéria \[www.altamira.hu\]\(#\)](#)
[Amatőr úró \[www.extra.hu/úró\]\(#\)](#)
[AMCO Csomagoldástechnikai Kft.](#)
[www.amcokft.com](#)
[American Hungarian Foundation](#)
[www.amhf.org](#)
[Andrew - Útazólap \[members.tripod.com/~Rw1\]\(#\)](#)
[Andrew \[www.extra.hu/andrew\]\(#\)](#)
[Angol-nagyer, magyar-nagyer fordító, tolmács](#)
[www.anglifer.com/cap/peccrocy](#)
[Anna \[www.extra.hu/anna12\]\(#\)](#)
[ÁNTSZ Zala Megyei Intézete](#)
[business.metrav.hu/zala/ant/ansz](#)
[Antoni \[www.extra.hu/pbcl/index.htm/index.htm\]\(#\)](#)
[Arbuckle Magyarfilm](#)
[www.geocities.com/athens/sxy/8124](#)
[Argo Rt. \[www.argo.hu\]\(#\)](#)
[Arkadia Művészeti Társaság](#)
[www.extra.hu/arkadia/index.html](#)
[Artinfo \[artinfo.welump.com\]\(#\)](#)
[Asztalinista magyar karok keresője](#)
[gajdosi.azs.wel.hu](#)
[Asztalos Sport Klub \[www.metrav.hu/zala/dcb2\]\(#\)](#)
[Athanor \[www.extra.hu/athanor\]\(#\)](#)
[AltSoft Szoftverfejlesztő és Szolgáltató](#)
[www.extra.hu/altsoftware](#)
[Atompapi \[www.extra.hu/Atompapi\]\(#\)](#)
[Aurum DTP Stúdió Kft. \[www.aurum.hu\]\(#\)](#)
[Auto Plusz Online \[www.autopluszip.cjb.net\]\(#\)](#)
[Autófelrakás Szalon Bp. \[www.kozep.hu/szedon\]\(#\)](#)
[Autóklub \[www.autoklub.hu\]\(#\)](#)
[Autóklub Rt. \[www.aokv23\]\(#\)](#)
[Autonómia Net \[www.op-metia.hu/autonomia\]\(#\)](#)

[alzi eld megger FMDX](#)
[www.btkp.kpe.hu/~silvius](#)
Azoli [www.extra.hu/extra](#)
AzSReJ [www.extra.hu/azsrej](#)
B&K Kft. [www.bank.hu](#)
Baby Bone [extra.hu/babybone/](#)
Bankrupt! Boys [members.xoom.com/bstb21](#)
Bécsi Színház [www.extra.hu/szbak](#)
BaktóCéP [www.extra.hu/baktocpe/](#)
BatalonaiMári Törénete
[www.extra.hu/chikasso/almadi.htm](#)
Batalonelle [www.batalonelle.hu](#)
Balasz [www.extra.hu/balasz](#)
Bálinger-léye Jolyuszabony [www.nexus.hu/eye](#)
Bankrupt [rednerd](#) [listen.to/bankrupt](#)
Baranyu [www.extra.hu/baranyu](#)
Baranyai Csodabíró [www.extra.hu/bsb](#)
Baranyai György [www.extra.hu/megyb/gyar.htm](#)
Baranyai anatóli taniszok
[www.extra.hu/szegabo](#)
Barnai [www.home.skz.com/barka/index.html](#)
Bauert [www.extra.hu/bauert](#)
Bazsika [www.extra.hu/bazsika](#)
BB [www.extra.hu/bb](#)
BBS - Személyzettechnikai és Könyvtári BT.
[www.bbs.hu](#)
Big Byte Computers [www.extra.hu/bigbyte](#)
Birkenstock Cipő [Márkaszaklat](#)
[www.kozep.hu/birkenstock-brigitta](#)
Bir's [www.extra.hu/birsalma](#)
Bírtósági hevedezár [www.extra.hu/hevedezar](#)
Blissus [www.extra.hu/snes/](#)
Blues Cines Alkotásai [Rendelő](#)
[www.extra.hu/blues_cines](#)
BMC Rádió [www.bmcradio.gyot.hu](#)
BME Életpályatörés és Mémóriagigolyó Tanfolyam
[www.eatr.hu](#)
Bogdys gyömcslaiskole
[frutgarden.freshversers.com](#)
Bóla CD-posta [www.extra.hu/cd_post](#)
Borjod Issten Gyökereztet [www.extra.hu/big](#)
Borjok Kft. [www.borjokkft.hu](#)
Borotol [www.extra.hu/borotol](#)
Borotol [www.extra.hu/borotol](#)
Böngéssz és Írtok
[www.extra.hu/böngezkess/](#)
BP Lingua [www.pserve.hu/~bp-lingua](#)
Bracco Italiano Center [www.extra.hu/bracco](#)
Braun Optika [www.kozep.hu/braun-optika](#)
Bri! Exclusive Klub [www.bri!kozep.hu](#)
Bri!ney Szexu [www.extra.hu/bri!ney](#)
Bri!ney Szexu [www.extra.hu/bri!ney](#)
Britney Spears [www.britneyspears.com](#)
web.intersave.hu/digidial
Broker [www.dabecron.com/wellington](#)
Buchmann M.O.M. Rt. [www.buchmann.hu](#)
Budapesti Képes Autóújs
[www.extra.hu/pauto](#)
Budapesti Autópálya és Bőtor
[www.kozep.hu/budavari](#)
Buda-Villa [www.extra.hu/danet/buda-villa
Buda Péter \[www.extra.hu/budapeter\]\(#\)
Bullfin \[www.kozep.hu/bullfin\]\(#\)](#)

[Bütyök](#), [padlólap](#), [kerámia](#)
[www.extra.hu/diagonal](#)
[Bütyök](#), [www.extra.hu/butyok](#)
[CÁMMA kalandjáték](#), [www.extra.hu/camm](#)
[Car Page Rally](#), [www.carpagerally.cjb.net](#)
[CardComp Bt.](#), [www.extra.hu/cardcomp/](#)
[CardComp On-line szoftver](#) - 65 iródatechnikai
[Cégek és vállalatok](#), [www.extra.hu/cv](#)
[CD Szaloks Online](#), [www.cdslaks.hu](#)
[CD-Archive home](#), [www.cd-archive.hu](#)
[Ceglédi Információ](#), [www.cegléd.hu](#)
[Central European Express](#), [www.cex.eu.net](#)
[C'est la vie](#), [www.extra.hu/coslavie](#)
[Cézi](#) - Jéddklubb, [www.jatek.hu](#)
[Chetnek mindent mennyiségben](#)
[www.extra.hu/fanczslanacs/chet.htm](#)
[Chet](#), [www.chet.hu](#)
[Chessnov Online Gépzele](#), [chessnov.paradey.org](#)
[Children család története](#)
[www.extra.hu/kisszolw_chikan.htm](#)
[Chikan Péter](#), [www.extra.hu/chikan](#)
[Chit Chat Csati](#), [csati.cjb.net](#)
[ChinsWorld](#), [www.extra.hu/ChinsWorld](#)
[Ciklete](#), [www.extra.hu/Ciklete/](#)
[Clanissa minden meggyőző](#)
[www.extra.hu/clanissa](#)
[CleanSzoft 95 Bt.](#), [www.cleanszoft95.hu](#)
[ColorComp Bt.](#), [www.colorcomp.net](#)
[Compactive szoftvéstechnikai nagykereskedés](#)
[www.compactive.hu](#)
[CompuKl](#), [www.compuKl.com](#)
[Computer cserebore](#), [csere-bore.computer.hu](#)
[Computer Chemical](#), [www.comchem.hu](#)
[www.contact.co.hu](#)
[Cyber Bazar](#), [www.cyberbazar.on.ca/magyar.htm](#)
[Cyber Sushi Internetadó és oktatási központ](#)
[www.cyber-sushi.net](#)
[CyberAphrodite](#), [aphrodite.someone.net](#)
[Czigle Kft.](#), [czigle.szoabolcs.net](#)
[Czibacsek](#), [w3.swi.hu/czibacsek](#)
[Czibacsek](#), [www.extra.hu/czibacsek](#)
[Czislaki Tó](#), [www.extra.hu/czislaki](#)
[Csokonyagondy Ágárkámra](#), [www.extra.hu/csvonta](#)
[Csongrád Megyei Ágárkámra](#), [www.csmak.hu](#)
[Csúzl](#), [www.extra.hu/csuzl](#)
[D&D](#), [w3.swi.hu/darkman/index.html](#)
[Dawson Bank Rt.](#), [www.dawsonbank.hu](#)
[Dawson](#), [www.infoware.hu/web/dawson](#)
[DeMoss](#), [www.rejessedk.net](#), [www.kozep.hu/dc](#)
[DeMoss Bt.](#)
[webbusiness website](#), [www.buvarukit.hu](#)
[Debrezser](#), [www.extra.hu/debrecenter.html](#)
[DEFOKER](#), [www.extra.hu/defoker](#)
[Dejó](#), [www.extra.hu/dejoo](#)
[Delko](#), [www.nexus.hu/delko](#)
[Delta Rendeztetési Kft.](#), [www.deltaha.hu](#)
[Délvi szandék](#), [www.kozep.hu/deval](#)
[Délvi szandék](#), [www.elizaviz.org/mi](#)
[Délvizi](#), [www.delvizi.com](#)
[Díjmentes](#), [www.extra.hu/diym](#)
[DMPC2 Center](#), [www.extra.hu/dm3](#)

DJ Phlegmatic www.edra.hu/phlegmatic
DJ Shark www.edra.hu/dj-shark
DKS-BorsosChen www.edra.hu/~szegies
DKS-BorsosChen www.dksk.net
DobozPati www.dobezpen.com/kartonpack
Doboshow www.edra.hu/doboshow
Donk Walk www.edra.hu/donkwalk
Döcsa www.edra.hu/Döcsa
Döcsa www.balassagyarmat.com/news.hu_cstally
Döme apó www.w3.si.hu/domeapo
Domotör Szöveszter
members.tripod.com/~domotor/index.html
Dr. Braln www.edra.hu/kellier2
Dragon Ball Empire www.edra.hu/domeipo/
Dragon Ball Zed Végita Club
www.edra.hu/dragonball/index.html
Dragonfly www.dragonfly-pb.net
Dragonball dragonball.cjb.net
Dragonball dragonball.cjb.net
Dunantitól Napló www.dunantitollnaplo.hu
Econest www.matav.hu/uzlet/econest
Edda-zenék - dalszövegek
www.edra.hu/eddumade
Egyi honlap mindenkinek www.edra.hu/besipage
Egypól telefonkijelző készítés
www.edra.hu/hu/egypol_kijelzo_kialakitasa.htm
ElektronLINE - elektronikai újság
www.edra.hu/kciopol/en_01.htm
ELSZSZ Business Hotel www.elszsz.hu/fooldal/
ELSZSZ Kft. www.elszsz.hu
Elylvi Apák Egyesülete www.edra.hu/elvak_apak/
Eyes's Castle www.edra.hu/andy
Eyes - György www.edra.hu
Erdős www.edra.hu/gyorgy-erdos
Erdős György www.edra.hu/gyorgyerdos
Eroika, Sex, MP3 www.yqj.org
Euro-Info adatszolgáltatás www.euro-info.hu
Európai Időjárás www.c3.hu/~szufetek
EXON mdszaki és üzemenyvitelési csövek
www.edra.hu/exon
Exmryl super lud www.edra.hu/bravol/
Fadró - barkácsdíszok + gyártások
www.digitel2002.hu/szallapack
Falcó Kcs. www.edra.hu/falcokcs
Fanta www.edra.hu/fanta23
Favorite Links of Lazar Petar
angelline.com/ok/lazarpetar/index.html
FC. Internazionale
www.digitel2002.hu/kleim/index.htm
Fico www.edra.hu/sallay
Fiksz Rózsa www.yourwebhome.com/rosewhite
Fiksz Rózsa www.edra.hu/blackszex
Fémeképek és műszerek
www.edra.hu/muszr/index.html
Femlak.com - Hungarian Metal Home
www.femlak.com
Fenyvesi Márton www.edra.hu/marsz/
Férfimagazin www.edra.hu/férfimagazin
Ferryman System www.edra.hu/Ferryman/
Férfi www.edra.hu/férfi
Filmadatok, mozimozir www.w3.si.hu/raim
Filmadatok www.kozm.hu/raim-travina

Fit Forma Fitness Stúdió

www.kozep.hu/fitforma

FitHome Kft.

web.business.webline.net/fithome/

Flash! Info Hungary

www.extra.hu/flash/

Flash-Kar Computers

www.extra.hu/flash/index.html

Flyer

www.extra.hu/flyer/index.html

Fogorvosi Alapítvány

www.kukis-nemeti.stilnet.hu/fogorvas

Forrásház

www.laurus.hu

Foto Digitál Kereskedő- és Rendszerüz

web.business.webline.net/fotodigital/

Fregatt members.tripod.com/Fregatt/Fregatt.html

Friss hírek

www.extra.hu/friss/

Funbus Igalan

www.funbus.hu/funbus-immo.kozep.hu

Furcsa w3

www.w3.hu/furcsa

Füfőcsés

www.extra.hu/fufocsés

Gábor világja

www.elender.hu/gabo

Gábor

www.extra.hu/gabor/index.html

Gábor

www.extra.hu/gaborhonia/

Gáborhonia

www.gaborhonia.hu

Gabor

www.extra.hu/gabor

Gangsta Zoltán és a Karli

www.extra.hu/CatGirl

Garfield-képek

free.netlink.hu/garfield

Garfield

www.garfield.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Gazdag

www.gazdag.com

Hungarian Half-life & Unreal Sector

www.extra.hu/half-life

Hungarian Kite Winslet Fan Club

www.extra.hu/kwifc

Hungarian Manchester United

www.extra.hu/hu/

Hungarian Pirates Alliance

welcome.to/ha

BC Magyarországi Pénzügyi Tanácsadó Kft.

www.bcb.hu

ICM Hungary

www.icmhungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

Ili, Francia Táncháztanítók

www.ili-hungary.hu

KHS-Agro-Mobil Kft.

www.kozep.hu/agromobil

Kincses Színház

www.extra.hu/kincses-szinhaz

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Kis Faldű Tőzkeart Act

www.kisfalduekt.com

Magyarország első nyilvános internetes

áruháza

Magyarország Információs Oldalak

www.extra.hu/infotools/index.html

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiralyi

Magyarország királyi és királyi

www.extra.hu/kiraly

Az itt bemutatott kikötőket keresse honlapunkon keresztül: www.prim-online.com

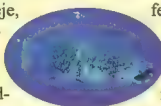
ÁLLATI

Cápa!

www.shark.ch/

Folyókban, tengerekben pánoszó őseinket sokféle állat megkóstolta az évezredek folyamán. Hol egy krokodil rendkívül ronda feje, hol egy polip „gonosz” tekintete volt az utolsó látvány, amit az ebéd-dé vált áldozat utoljára látott, de a barrakúdák és murénák sem kevésbé lelkesen fogyasztották az emberhúst. Nevük mégsem vált olyan rettegetté, mint a cápáké. Hogy ez véletlenül alakult-e így, vagy valóban különösen veszélyes és kegyetlen állatok a cápák, arról megoszlanak a vélemények. A statisztikák szerint elenyésző a végzetes cápatámadások száma. Sőt, mondják a cápák barátai, az emberek sokkal több cápat pusztítanak, mint ahány embert a cápák. (En azért nem próbálnám ezzel vigasztalni az áldozatok hozzátartozóit...) A cápák mellesleg igazi ősellátok: évmilliók óta ugyanazt a „fazont” hordják. Például a vázuk nem csontos,

mint a modern halaké, és pikkelyeik sem bőrképződmények, hanem ún. fogpikkelyek. E kedves jószágok testét tehát milliónyi pici fog fedi, amely folyvást újraképződik. Mivel hasonlóan újraképződő, csak nagyobbacska fogakat viselnek mosolygós szájukban is, fogorvosra sincs gondjuk. Lelkes természetvédők egy csoportját sikerült annyira lenyűgöznük, hogy megalapították a Shark Foundationt (www.shark.ch/), melynek célja a cápákkal kapcsolatos negatív előítéletek megváltoztatása. Valószínűleg nehéz dolguk lesz. Mindenesetre jelképes örökbefogadásra is kínálnak bájos állatokat, hogy a cápabarátok e gesztussal is patronálhassák az ügyet. Fotók alapján lehet adoptálni a kalapácsfejű, kék-, fehér-, tigris- stb. cápákat. Arcra egy sem túl szimpatikus, és kétféle, hogy a személyes találkozás sokat lendítene a dolgon...

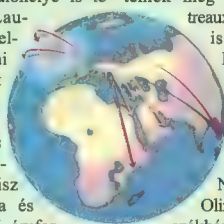
ővezik, amik pedig igazán egzotikussá teszik a városképet, azok az Alpok magas hősapkás hegycsúcsai. Aki a hegyek felől érkezik a városba, az egy igen meglepő jelenséget tapasztalhat – főként tavasszal –, ami nem mással, mint Lausanne felfedezésével magyarázható. Az történik ugyanis, hogy a magaslatokon minusz egyné-

A homepage segítségével bejárhatjuk Lausanne kerületeit, betekintést nyerhetünk hősapkás hegycsúcsai. A város gazdasági-kulturális életébe, akár évszakok szerinti bontásban. A helynek magyar vonatkozása is van, amit talán csak kevesek ismernek. Ha azt hallják, Viktor Vasarely, vajon eszükbe jut-e Lausanne? Sokáig ott élt és dolgozott ugyanis korunk kiváló magyar művésze. És hogy mennyire elismert Európa-szerte, bizonyítja az is, hogy Lausanne város vezetősége emlékművet állíttatott neki.

hány fok van ez idő tájt, rengeteg hóval, jéggel. Amint elérkezünk a városba (néhány tíz kilométer!), mintha egy álmovilágba csöppennénk: minden zöld, virágosnak a fák, és legalább 20 fokkal melegebb van. Lausanne így nem csak a turisták, hanem a pihenni vágyók kedvelt nyaralóhelye is télen-nyáron. Lausanne történelme a római korig nyúlik vissza. Kezdetleges fontos szerepet töltött be, hiszen Észak-Európa és Itália átmenő áruforgalmát rajta keresztül bonyolították. Nevezetességei közé tartozik a 15. században épült Szt. Mária kastély, valamint az egész óváros, amely főként gótikus stílusjegyeket hordoz magán.

Vasarely mellett azért jócskán akadnak mások is a modern művészetek képviselői közül, akik a város mai arculatát meghatározták. A város avantgárd színháza minden évben helyet ad számos fesztiválnak, melyek közé az itteniek még a híres monetaux-i jazzfesztivált is besorolják. Lausanne talán legnagyobb nevezetessége az Olimpiai Múzeum. A múzeum a Nemzetközi Olimpiai Bizottság székházának területén áll, egy gyönyörű, virágokkal tarkított park közepén, vele szemben a Genfi-tóval és a hatalmas hegycsúcsokkal. Pazar látvány, már csak ezért is érdemes ide ellátogatni!

BÖRÖND

www.american.hu

* BÖRÖND rovatunk támogatója az American Service Travel Utazási Iroda

Lausanne

www.unil.ch/icma/docs/info-e.htm

Lausanne, a Svájc francia nyelvterületén épült város a maga negyedmilliónyi lakosával és rengeteg látványlójával a turisták közkedvelt úti célja. Genfből vonattal

alig 45 perc alatt közelíthető meg, de bármely irányból is érkezzen a látogató, pompás látvány fogadja. A Genfi-tó partján elterülő települést körös-körül szőlőskertek

Internet 6/2/2017

Nindzsák a hálón

(Genbukan Internet Information Center)

www.neosoft.com/~jlindsey/

Valószínűleg nem az internet elterjedésével kerültek első ízben hálóközelsébe a nindzsák. Olyankor is egy hálófésélség (mondjuk kicsit másféle...) lehetett rajtuk, amikor a középkorban elfogták őket, és a diühös falubeliek azzal fejezték ki „rajongásukat”, hogy egész egyszerűen megfőzték őket. Na nem azért, hogy kannibálcacsora legyen belőlük, hanem mert annyira félelmetesek és kegyetlenek voltak, hogy ennyi szenvedés kijárt nekik.

Bizony, akkoriban nem 007-es ügynökökre és a filmekben évek óta megtalálhatók a vi-megjelenő szuperhő-sökre hasonlítottak. Gyilkolásból és egyéb bérbe adható bűnök-ből éltek, gondolkodás nélkül erőszakoltak meg nőket (akik aztán persze családostul harakirit követtek el szegényükben). És ami a legfontosabb, az akkori nindzsák nem fanatikus örültek voltak, hanem inkább higgadt üzletemberek. Ha nem jött össze valami, hát mentették az irhajukat, hiszen legnagyobb értékük a tudásuk, erejük, gyakorlatuk volt, nem pedig a becsületük, mint akkoriban a samurájoknak. Talán e miatt a hoz-zánk közelebb álló gondolkodásmód miatt kerülhettek abba a helyzetbe, hogy nap-jainkra pozitív figurái, hősei lettek sok buta akciófilmnek. Ha az eddigiek alapján kép-

zeljük el az igazi nindzsákat, akkor nincs rá sok esély, hogy egy tanfolyam elvégzésével mi is azokká válhas-sunk. Internetes távoktatás-sal pedig még kevésbé. Már az is furcsa, hogyan egyez-tethető össze a folytonos rejtőzködés a webes exhibicionizmussal. Tudniillik már

lághálón a különböző nindzsa-site-ok, virtuális dózsók, a különböző irányzatok leírás-ával, történetével. Egy ilyen „publikus” ág, a Genbukan Ninpo egy ma is élő mester-től származik, aki

nem is olyan rég, 1984-ben alapította meg iskoláját. A Genbukan Information Center jól szervezett oldalai bőven kielégíthetik kíváncsiságunkat. A történeti is-mertetések, elméleti információk mellett gyakorlati példákat is találunk. Éppen fejlesztés alatt áll az az ol-dal, ahol a test sérüléke-nyebb pontjait mutatják be, egyelőre csak a fej előlről való támadásáról informálódhatunk. A stílus ismerte-tése közben többször olvas-tatjuk, hogy itt nem csupán fizikai, hanem szellemi tré-

ningről is szó van, egy külön filozófiát tesznek magukévá a ninpo gyakorló, és ezáltal a mindennapi életben is job-ban tudnak boldogulni. A „ta-nulói kézikönyv” áttanulmá-

nyozásával izelítőt kaphatunk belőle, hogy hogyan. Ha pedig még többet akarunk tudni, keressünk egy közeli dózsdót, vagy ássuk bele ma-gunkat a szakirodalomba...

ÉT LAP

A mesterszakács receptjei

andyking.com

Az egyik vidám tévésorozat-ban egy szereplő azt a poént sütötte el, miszerint biztosan nagyon könnyű dolog a fő-zés, különben nem bíznák a nőkre. Nos hát, egyrészt nem könnyű, másrészt nem is bízzák a nőkre – legalább is a főszakácsok és mester-szakácsok jelentős része férfi. (A fennmaradó másik rész persze nő, úgyhogy való-szerűleg nem a hormonoktól függ a főzéshez való tehet-ség.) A finom és dekoratív ételek készítése igazi művé-szet lehet – a szomorú csak az, hogy olyan rövid életű egy-egy mestermű, és hogy a közönség műlévezte egy-ben az alkotás megsemmisít-lését is előidézi. Évszázadok óta nagy megbecsülésnek ör-vendenek a mesterszakács-
csok, egy-egy főzőszeni meg-szerzéséért szálloda-tulajdonosok és főrendek is ké-pesek voltak harcba száll-

ni. Megvannak a jelenkor szakácsnagyságai is, és szá-mos látványos és inycsiklan-dó verseny ad alkalmat a nagy-
gyok között a legnagyobb kiválasztására. Ilyen fórum

például a „királyi szakács” cím elnyeréséért rendezett verseny is. Hogy *Andy King* valaha elnyeri-e ezt a címet, nem lehet megjósolni, de ne-ve alapján máris király a sza-kácsok között. Termé-
ten egyelőre nem látszik, hogy sokat költselgátná a főz-jét, mint ahogy azt a róla készült fotó bizonyítja. Hogy meny-nyire használhatóak a re-ceptjei, kipróbálás után el le-het dönten...

HIÚSÁG VÁSÁRA

A párizsi divat története

(La Couturiere Parisienne)

www.costumegallery.com/pompadour/

Ez a hálózem végigvezeti zőbb stílusai, valamint a me-ga látogatót a XVIII. száza-dtól egészen a XX. századi divatvilágig, bemutatva ko-rabeli újságok címlapjait, to-vábbá különböző festménye-
ket is. „Divatszociológus-kommentárral” bontakoznak

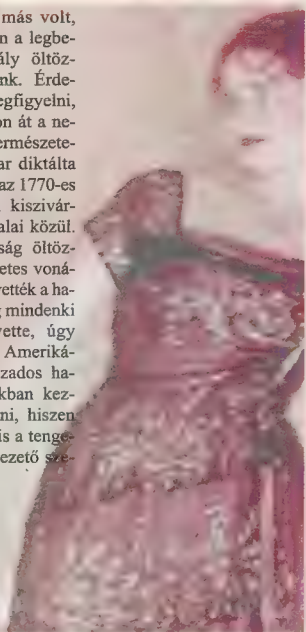
ki az egyes korok legjellem-zőbb stílusai, valamint a me-ga határozó irányzatok, átfogó képet adva az érdeklődőnek.

Annak ellené-re, hogy a divat minden társ-a dalmi

rétgebben más és más volt, a hálószerem csupán a legbefolyásosabb osztály öltözködését tárja elénk. Érdekes egyébként megfigyelni, hogy évszázadokon át a nemesi osztály és természetesen a királyi udvar diktálta a divatot, mígnem az 1770-es évektől az lassan kiszivárgott a kastélyok falai közül. Később a polgárság öltözködésének jellegzetes vonásai fokozatosan átvették a hatalmat. Ekkor még mindenki a franciákat követte, úgy Európában, mint Amerikában. Ez az évszázados hagyomány napjainkban kezdett el megváltozni, hiszen lassacskán ebben is a tengerentúl veszi át a vezető szerepet.

JÁTSZÓHÁZ

Régi idők játéakai

(Delaware Toy & Miniature Museum)

www.thomes.net/toys/

A plüsscsodák, Barbie-k és transzformerek korában azt hihetnénk, a régi idők gyerekei sokkal „vacakabb” játékokkal, rongybabákkal voltak kénytelenek játszani. Téve-

dünk, ha ezt gondoljuk, hiszen a tehetősebb családok, arisztokraták gyermekeinek játéakai, babái még ma is csodálatalra méltóak. Ezek a kuriózumnak számító régiségek

megtekinthetők a fenti webolalon.

Például nézzük meg a földalton található Nuremberg Kitchen (1840) fotóját, ami egy korabeli miniatűr kony-

hát ábrázol, és szinte minden benne van, ami egy igazi konyhában akkoriban volt! Nem egy szokványos, műanyag mosogató láthatunk pár kicsi főőkkel, mint manapság, hanem igazi, élethű tárgyakat, szemmel láthatóan fából, eredeti anyagokból. Még egy kicsi tölcsér és egy sajtreszelő is fellelhető a képen. Úgy látszik, akkoriban sokkal jobban törekedtek a valóság ábrázolására: a babák is emberibbek voltak, természetesen korhű, aprólékosan kidolgo-

zott ruhákba öltöztetve, nem beszélve a babaházakról, ahol a gyertyatartótól a kandallóig mindennek megtalálható a miniatűr mása.

A tárgyak igazi méretére vonatkozóan nincsenek adataink, csak sejtíteni lehet, mekkorák lehetnek, de ha kíváncsiak vagyunk, érdemes megtekinteni élőben is a Delaware Játék és Miniatűr Múzeum kiállítását. Természetesen megtaláljuk a site-on a múzeum nyitvatartási rendjét, programjait és címét is, térképpel együtt.

Mielőtt a babák hallatán azt hinnénk, csak kislányok játékeit láthatjuk, jó tudni, hogy a babaházak, kis bútorok, különböző játékok mellett csodás kis hajókat, mozdonyszekereket is tartalmaz a gyűjtemény. Eredetük alapján 18–20. századi európai és amerikai játékokat mutat be a kiállítás.

TECHNOLÓGIA

Fotózásról titkos ügynököknek, avagy szubminiatűr kamerák
(The Sub Club)

members.aol.com/xkaes/index.htm

Számtalan előnnyel rendelkeznek a kisméretű fényképezőgépek, amelyeket a Sub Club honlapon ismerhetünk meg. Elsőnyük elsősorban méretükben rejlik, hiszen elférnek a zsebünkben, ezen felül könnyűek, így vihetjük őket bárhová. Igazán komoly hasznukat persze akkor vesszük, ha titokban szeretnénk fotózni.

Nem kell egyből valami akciójelenetre vagy magádetektívekre gondolni: más okunk is lehet arra, hogy ne hadonásszunk egy többkilós géppel. Például, ha épp egy kerítés deszkái között szeretnénk lekapni egy szarvasmarha mosolyát, de az is

előfordulhat, hogy egyszerűen nem tudunk komoly fotós felszerelést magunkkal vinni egy jéghegy megmászása közben. Persze a legvalószínűbb az, hogy valakit az ő és mások tudta nélkül szeretnénk lefotózni.

Mitől kicsi egy ilyen fényképezőgép? Hiszen manapság már a hagyományos gépek is egyre kisebbek, könnyebbek, laposabbak, áramvonalasabbak... A méretcsökkenést az okozza, hogy maga a film kisebb. Egyszerű, hagyományos gépekbe 35 mm-es filmet teszünk, sok japán gépben azonban már 17,5 mm-es a használatos, de lehetünk akár 8–9 mm szélességig is. A kis méret, a ke-

vesebb alapanyag csökkentheti a költségeket is.

A különböző képfarmatúmról (különböző gyártók gépeibe illő negatív méreteiről) és az előforduló szak kifejezésekről is rendelkezésre áll minden információ ezen az oldalon. Megismerhetjük a kis-filmekkel való fotózás és a képek kidolgozása fortélyait, és mindent megtanulhatunk arról, hogyan legyen a kép élesebb, kontrasztos-

sabb, vagy hogy hogyan készítsünk el magunk különböző alkatrészeket, tartozékokat, netán melyik filmet válasszuk. Egy ilyen kicsi filmnél a szubminiatűr képek miatt az is komoly problémát jelent, ha mozog a gép, remeg a kezünk, vagy ha egy porszem van a lencsén. Megtudhatjuk, mindez hogyan kerülhető el, és néhány jól sikerült alkotást meg is tekinthetünk a site galériájában.

Mobilittikárók

www.ericsson.se/pressroom/phli_pco.shtml
nokia-asia.com/ap/nokia_9110.shtml

Ha ma azt mondjuk, „mobiltelefon”, a legtöbb embernek elég sok márká ugrik be: Siemens, Alcatel, Panasonic, csak hogy néhány példát említsünk. Mindez két-három évvel ezelőtt még nem így volt, hiszen akkor szinte kizárólagosan az Ericsson és a Nokia uralta

9000-es, vagyis a sokak által megcsodált Communicator volt, amely leginkább egy menedzserkalkulátorral egybeépített mobiltelefonra hasonlít, beépített faxolási, SMS-küldési és -fogadási, valamint adat-nyilvántartási és számtalan egyéb funkcióval. Valószínűleg erre válaszul tervezte meg R380 névre hallgató modelljét az Ericsson, amely különleges formatervezésével és érintésérzékeny kijelzőjével hívja fel magára a figyelmet. Ez utóbbi fejlesztés a hangvezérléssel együtt rendkívül modern és felhasználóbarát, még akkor is, ha használhatósága megkérdőjelezhető. Természetesen ez a berendezés is alkalmas az internethez történő közvetlen kapcsolódásra, így segítségével levelezhetünk, vagy akár a direkt mobilcelokra kikísérletezett WAP böngésző segítségével szörfözhetünk.

Az R380-as a 2000. év terméke lesz, a Nokia 9000-es, illetve újabb, nagyobb teljesítményű és „csinosabb” változata, a 9110-es azonban már hazánkban is kapható. Most még csak csodáljuk ezeket a berende-

a piacot. A még ma is vezető szerepet játszó két óriásvállalat állandó versengésében az utóbbi 5110-es és 6110-es modelljével némi előnyre tett szert, amit állítólag a tőzsde is megértett. Az Ericsson azonban felvette a kesztyűt, és komoly fejlesztésbe kezdett ezen a látványos (bár megjegyezzük, nem feltétlenül a legnagyobb forgalmat hozó) területen. A harc, úgy tűnik, rövidesen ismét kiéleződik: ennek előjeleit láthatjuk az új generációs mobiltelefonnal összeépített PDA-k (Personal Digital Assistant, azaz digitális személyi titkárok) megjelenésében. Ezek első képviselője a Nokia

zéseket, de néhány éve így volt ez a mobiltelefonokkal is. Addig is, amíg kisebb tudású eszközeinket lecseréljük, látogassunk el az Ericsson homepage-ére, csodáljuk meg a nagy fel-

bontású, meggyőző képeket, vagy próbáljuk ki a Nokia virtuális kommunikátorát, hogy már most érezhessük, milyen lesz pár év múlva ezekkel a csodákkal játszani.

TERMÉSZET

Az igazi vízőzön: a tsunami

omzg.sccc.ru/tsulab/damage19930712.html
gae.es.flinders.edu.au/~mattom/IntroOc/notes/figures/tsunami/a4.html
www.alaska.net/~atwc/tpic2.htm

Az ember sok mindenben bizonytalan, és sok mindentől szoronghat, de az szerencsére nem nagyon jut eszébe, hogy még a föld, ami a talpa alatt van, is megmozdulhat, megnyílnak, vagy özönvíz moshatja el egész megszokott környezetét és őt magát. Pedig vannak olyan részei bolygónknak, ahol az efféle jelenségek egyáltalán nem

egy település tűnt már el így a hullámsírbán. A tsunami pusztító erejét mélysége adja. Végigvibrálnak az óceánon, a legmélyétől a felszínig. A keletkezés helyén furcsamód semmi sem látszik belőle, 20-30 centis hullámnak tűnik, amely azonban egy lökhajtásos repülő sebességével, 700 km/órával halad a part felé, hogy ott mindent

ritkák. Az ott lakók mégis képesek együtt élni ezekkel a háttorzongató fenyegetésekkel. Az egyik legsúlyosabb csapás, amely egyes tengerpartokat rendszeresen sújt, a tsunami. Ez a gigantikus méretű hullám minden látható ok nélkül, váratlanul több száz méterre behatol a szárazföldre, majd egy tucat-szor vagy még többször is visszatér egymás után. Nem lehet tudni, a sorozatból melyik hullám lesz a legerősebb, és hányszor ismétlődik. Nem

elsőpörjön. A legtöbb tsunamit a földkéreg lemezeinek egymáshoz ütközése kelti. A tengerfenék mozgása vibrációt kelt a föltötte lévő vízben, így kezdődik a földrengés – és a tsunami. Míg azonban a földrengés a keletkezési ponton adja le erejét, a tsunami több ezer kilométert is mozoghat az óceánon keresztül, míg végül egy távoli, balesórsó parton kiadja „mérget”. A parton lakók először csak annyit észlelnek, hogy a víz nagy sebes-

séggel elkezdi visszahúzódni, mintha egy gigászi lefolyóban tűnne el a tenger, s az üresen maradt mederben halak vergődnek mindenfelé. Ilyenkor már késő menekülni, mert percek kérdése, és a

víz mozgása megfordul, s visszatérve vízfalként felüt a partra, magával rántva mindent és mindenkit. Majd újra visszahúzódik, cuppogó, szivó hangot hallatva, mintha egy óriási szörnyeteg nyelné el az útjába kerülő dolgokat... A fenti címeiken megdöbbentő felvételeket láthatunk e félelmetes természeti jelenségről.

Növesszünk törpefát!

(Bonsai Web)

bonsaiweb.com/

Annak, hogy a japánok már évszázadok óta miniatürizálási mániában szenvednek, és hogy nem csupán a zsebrádióval és a processzorokkal kezdődött náluk ez a kör, ékes példái a bonszaik, ezek a kicsiny fák. A történetet valahogy így képzelhetjük el: valaki kitalálta, hogy neveljünk kisebb fácskákat edényben, cserépben. Segítségükkel különlegessé tehetjük szobánkat. A japánok szokásuk szerint csak tökéletesítették a dolgot, hiszen takarékoskodni kell a helyvel: idővel néhány speciálisan erre a célra alkalmas fán kívül szinte már bármilyen fából tudtak térdig érő törpét nevelni.

Sokat fog megfog a bonsai szépsége, de azért ne képzeljük, hogy az emeleti ablakunk előtt álló óriásfenyőt bármikor kis kedvencünké tehetjük! Legjobb, ha első bonsaizunk felnevelése előtt tájékozódunk a lehető-segégekről, például mindjárt ezen a weboldalon. Itt többek közt azt is megtudhatjuk, milyen növények a legalkalmasabbak első kicsinyítési sikereink eléréséhez. Olvassuk el a különböző tanácsokat az eszközökkel, edényekkel kapcsolatban, különös tekintettel az időjárás problémákra, hiszen az éghajlati különbsé-

gek jelentősen befolyásolhatják munkánkat! Ettől egyébként nem kell megijedni: a hőmérsékleti kérdésekkel külön fejezet foglalkozik, ahol szinte minden gondra megtaláljuk a megoldást. Még egy havi naptár is segíti a kezdőket azzal, hogy folyamatosan figyelmeztet a teendőkre (locsolás, metszés stb.).

Ha belépünk a galériába, kedvcsinálónak rengeteg képet is találunk, ahová saját fászkánk fotóját is elküldhetjük. Ha még mindig maradt kérdésünk, amire nem kaptunk választ – bár nem valószínű –, akkor válogathatunk a világon mindenütt előforduló klubok és más hasonló oldalak linkjei közül. Szóval, ha van egy kis türelmünk, érdemes nevelni egy-két bonsait, és kialakítani egy kis erdőt a szoba sarkában, mondjuk, a ronda műanyag fikusok helyett. Biztos sokan megcsodálják, és így legalább közelebb kerülhetünk a természethez, lusta (internetező) város-lakóként legalább néha elmelehetünk egy nagy kirándulásra a mi kis apró fenyőink közé, kávéscsészével a kezünkben. Ne várjunk azonban hirtelen eredményt, egy japán mondás szerint: „Ha bonsait ültetsz, a fiad nevelik majd, és unokáid élvezik gyümölcsét.”

VETÍTŐVÁSZON

Egy bogár élete

(A Bug's Life)

disney.go.com/DisneyPictures/bugslife/

Emlékezzünk vissza, hogy amikor 1995-ben a Pixar (amerikai animációs cég) bemutatta a Toy Storyt, milyen hatalmas ováció övezte ezt a rendkívüli alkotást – ez volt ugyanis a legelső egész estés animáció, amelyhez végig csak komputergrafikát alkalmaztak. Innenlő fogva már nem tűnik újdonságnak, ha ilyen típusú filmmel találkozunk. A Pixar második nagy dobása az „Egy bogár élete”, amely még szebb és tökéletesebb elődjénél. A hihetetlen képi világ és a kedves

A már jól ismert figurák bemutatásán túl az alkotás rejtelmeibe is bepillanthatunk. A QuickTime VR segítségével három dimenzióban láthatók a figurák, és a hangyák szigetére is tehetünk egy sétát. A megszállott ranggók öröme desktopikonokat, screensavert és

egy wallpaper tartalmazó fájlt is ingyen letölthetünk. Az ifjabb korosztálynak néhány aranyos kis játékkal kedveskednek, ahol például a bolhacirkusz főnökét lehet újra megpörkölni.

A játékokat szintén letölthetjük gépünkre, vagy ShockWave segítségével online is élvezhetjük. Sajnos a fejtekről már lemaradtunk, így csak szomorúan nézegethetjük a nyერemenyek fotóit, amelyek között a Macintosh iMac az igazi csemege.

A játékokat szintén letölthetjük gépünkre, vagy ShockWave segítségével online is élvezhetjük. Sajnos a fejtekről már lemaradtunk, így csak szomorúan nézegethetjük a nyерemenyek fotóit, amelyek között a Macintosh iMac az igazi csemege.

Dragon Ball Z – a magas labda

(Master Roshi's Dragon Ball Domain)

www.geocities.com/Tokyo/6715/index2.html

Úgy tűnik, az RTL Klubon az időpont rossz megválasztásával halálra ítélték a Dragon Ball Z sorozatot, és talán ezzel együtt az összes, hazai vetítésre váró animé, vagyis a főleg felnőtteket célzó japán rajzfilmeket. Tudniillik ezek a filmek kicsit durvának bizonyultak ahhoz, hogy a többi, kisgyermeknek szóló mesével együtt, korátdolnadják le. Ezzel aztán feladták a magas labdát. Ami eddig egy volt

a sok közül – egy népszerű rajzfilmsorozat, plusz a vele járó kártyagyűjtés, matricák –, az mostanra a felnőttek problémájává vált. Olyan kérdéseket vetett fel, mint az erőszakmentes tévé, a demokrácia sárba tiprása, a cenzúra, a gyermeknevelés kérdései és a többi. Egyre nehezebb eldönteni, mi a valódi kérdés, mi a fontosabb: az

igazság – a demokrácia, az emberi érték, a kultúra – győzedelmeskedése, vagy annak kiderítése, hogy mit csinál Son Goku a következő, elmaradt részekben. Mi van, ha a kettő ugyanaz? Ha a rajzfilmből, a sorozat rajongói, ellenzői, a gyermekeket feltők és maguk a gyerekek is ugyanazt keresik: az igazságot?

Erre bizony még az interneten sem találjuk meg a választ, de ha néhány kérdésünkre a következő DBZ-epizódokban várjuk a feleletet, akkor még vannak lehetőségeink. Letölthetünk újabb részeket, elolvashatjuk az egész sztorit, és még több adatot gyűjthetünk össze. Rengeteg rajongói oldal vár minket, ezt mutatja a Master Roshi's Dragon Ball Domain elérhető „The Dragon Ball World Wide Link Terminal” nevű linkgyűjtemény is, amely több mint 500 DBZ-oldal címét tartal-

mazza. Látszik, hogy komolyan rájöttünk a sorozatnak. Nemcsak hogy rengeteg homepage-et találunk a világ minden táján, köztük Magyarországon is szép számmal, hanem lehetetlen mennyiségű információt is tartalmaznak ezek az oldalak. Így van ez a Master Roshi-féle DBZ-page-en is, ahol a képek sokasága, a tévéműsorok, az alapvető tudnivalók mellett több száz epizód tartalma, letölthető videók, karakterjellemzések és még számtalan egyéb dolog áll az érdeklődők rendelkezésére. Úgyhogy amíg a képernyő szünetel a lebegő, átváltoztató és energiaörmöket köpködő hősök küzdelme, addig kárpótlásul irány az internet!

bemutató alapszövegét, a békéért, a NATO és Oroszország, IFOR/SFOR, Koszovó és még ezer más „topic”, amelyek áttekintése talán egy egész hetet is igénybe venne. Viszonylag könnyű elveszni a rengeteg szöveg között, amely nagyrészt adat és egyéb, nem túl szórakoztató íromány, ám a barátságos stílus az, ami mégis érdekessé teszi az oldalt. Igaz ez annak ellenére is, hogy maga a site nem egy grafikai csoda, a design igazán puritán

és egyszerű. A kék-fehér színkombináció végig uralja, viszont jópofa ötlet, hogy a bal oldali margón lefelé végigvisszafelé forduló, a legfontosabb évszámok a hozzátartozó események egymondatos leírásával. Ha a rengeteg szöveg között egy jó erős-közepes homepage-dzsel van dolgunk, amelynek fontosságához kétféleképpen lehetne mérni: az egyik a site nem egy grafikai csoda, a design igazán puritán

VOLÁN

Alfa Rómeók és Júliák

www.alfaromeo.com/eng/museo/default.htm
www.alfaromeo.com.au/ar_history.htm

Alfa Rómeó és Júlia címmel 1968-ban készült egy magyar film, amelynek főszerepét *Latinovits és Ruttkai* játszotta. De Rómeó és Júlia nem választható el egymástól akkor sem, ha valódi autótörölő van szó. Az Alfa Romeo gyártói és tervezői is

tott. A világháború után pedig 1950-ben az alsó kategóriájú Forma-1-es világválogatást nyerte. Alfa Romeo nyerte. Egy 1932-es versenyről jelezte fel: „A 32-es Alfa Romeo futott át elsőnek a célon. De milyen izgalmas szennázások közepette! Az Alfa

fák végigvezettek, de a verseny közepén, a tizenkettedik körnél leálltak. Ez még

nem meglepő, hiszen más kocsik is leálltak gumit cserélve, műszaki felülvizsgálatra és így tovább. De az alfa-sok kávéházi körülmények között nekiallhat reggelizni. Fehér asztalokat terítettek meg a verseny kellős közepén, miközben a mezőny többször is elzúgott mellettük, s a száguldo kocsik szele csak úgy rángatta, libegtette a fehér abroszokat. De az alfások, miután komótosan megreggeliztek, beültek 1925-ös világbajnokságon, majd a világháborúig számos Grand Prix-n és más rangos versenyen bizonyi-

tott. A világháború után pedig 1950-ben az alsó kategóriájú Forma-1-es világválogatást nyerte. Alfa Romeo nyerte. Egy 1932-es versenyről jelezte fel: „A 32-es Alfa Romeo futott át elsőnek a célon. De milyen izgalmas szennázások közepette! Az Alfa

VILÁGWEB – WEBVILÁG

Az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének hivatalos honlapja

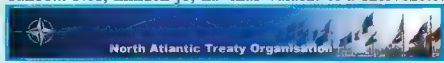
(NATO Official Homepage)

www.nato.int

A jugoszláviai háború idején úgy gondoltam, jó lenne megnézni, mit is ír az eseményekről a North Atlantic Treaty Organisation, azaz a NATO. Első lelkesedésemben (mint egy jó öreg, rutinos webuser) egyből a www.nato.org-ot (okulva a www.whitehouse.com keltezte botrányon...) pötyögtem be, de meglepetésemre egy online hirdetőcég weblapja jelent meg képernyőmnön. Gondoltam, akkor a www.com már biztos jó lesz, de itt sem volt szerencsém. Ezek után jött a Yahoo... Nos, minden jó, ha

a vége jó, és az .int fődomain alatt már jött is a várva várt oldal.

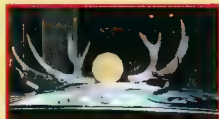
Az 1949-ben tizenkét független állam részvételével létrejött szövetség egymás megvédésére alapított. Ehhez a szervezethez csatlakozott hazánk március 12-én, Cseh- és Lengyelországgal egyetemben. Nos, érdeklődésem főleg a harci cselekményekre korlátozódott, de több más linket is megtekintettem. Az oldal alapvetően három fő részből áll. Mindenekelőtt egy üdvözlő szöveg fogad minket, és innen már csak egy gombnyomás választ el a szervezet

Művészi autók a köbön

(Art Cars)

www.well.com/user/booter/Artcars/artcars.html

Hogy mit is takar a mágikus „művészi autó” kifejezés? Nos, valószínűleg valami olyan, általában négykerekű járművet, amely kinézetét tekintve merőben eltér a „szokásos” gyári kocsiktól. Lehet bármilyen, csak extrém legyen. Mondjuk, egy hatalmas virágdíszítés még nem biztos, hogy emeli a kocsik művészi értékét, de mindenesetre túlmutat a szériapéldányok unalmasságán. Az autók díszítését néhányan szinte már a kortárs népművészet kategóriájába sorolják. A Booter becenevre hallgató site-tulajdonos észak-amerikai autók mutatót be oldalain. Némelyik láttán nem egyszer elártja a száját az ember, mint például azt a bogárhátú Volkswagent megpillantva, amelynek karosszériájára egy gyönyörű kovácsoltvas feltétet rakott a gazdája. Megemlíthetjük még Emily Duffy kis kedvencét is,

amely egy hölgyautóhoz méltón illik Emily ruhájának mintázatához. Szegény Emilynek – aki láthatólag már túl van fenykorán – egy idő után talán kissé egygikűnek fog tűnni az öltözködése... Nem baj, biztosan több járgány is áll otthon, a garázsban.

Maga a site egyébként önmagában nem nagy durranás, de valahog mégis csalogató, hiszen az ember nem tudja megállni, hogy ne kukkantson bele az egyes linkek mögötti oldalakba, elvégre

bárhog egy-egy kisebbfajta remekműbe botolhat. A képek többsége az 1995-ös és 1997-es ArtCar Parade-en készült, amit természetesen az Államokban rendeznek meg. Talán érdemes lenne hazánkban is megszervezni egy ilyen eseményt, mert minden bizonnyal igen nagy érdeklődés övezné. Igaz, talán nem lenne olyan nagy a felhozatal hazai anyagból, hiszen azért egy 77-es Gran Torino jobban néz ki arany virágokkal, mint egy Skoda Felicia...

ZENEBONA

Mike Oldfield

(Mike Oldfield's Distant Earth)

mitglied.tripod.de/distantearth/

Mike Oldfield nem csupán kitűnő zenész és zeneszerző, hanem egyike ama férfiaknak, akik egyszerűen öregednek és szépülnek. Vagy inkább, ahogy egyre több milliót ke-

res, egyre jobb fotósra telik? Végül is mindegy, mert az igazsággal nem mi szembe-sülünk, amikor reggel kikel az ágyából (hanem a barátnője és esetleg a gyermekei).

MIKE OLDFIELD'S
DISTANT EARTH

Oldfield története a kiemelkedően tehetséges hírességek közt megszokott, ám számunkra irigylésre méltó módon kezdődött. Hétévesen kapott egy gitárt, délutánonként bezárkózott vele játszani, később pedig szert tett egy elektromos gitárra is, ám akkor már a barátaival klubokban zenélt. Ezt követően a nővérével alkotott egy folkduó és így tovább. Ha igazán sokat akarunk megtudni róla, olvassuk végig, amit magáról mesél a különböző interjúkban.

Első saját albuma, a sokmillió példányszámban megjelent és hatalmas sikereket elért Tubular Bells 1973-ban látott napvilágot. Oldfield akkor húszéves volt. Azóta ezzel a címmel még két albuma készült, 1992-ben a Tubular Bells II, tavaly pedig a III. Dalai egyébként igazán kellemes munkakörülmények közt szület-

nek: otthon, a saját stúdiójában dolgozik. A zenén kívül többnyire az összes dalszöveget is ő írja (már ha van, mert eleinte inkább az instrumentális szerzemények jellemezték), és ő játszik a gitáron, valamint a billentyűs hangszereken is.

Első sikerét számtalan album követte évről évre, még filmzenét is írt, de mint ő is mondja, a Tubular Bells hatalmas sikerét nem lehetett egyből felülmúlni, így aztán csendes évek következtek, és a sajtó is elpártolt tőle. Mégis időről időre felbukkant valamivel, például az 1990-es Amarok című lemezzel, amely egy igen érdekes album. Olyan dinamikai különbségeket

tartalmaz, hogy rá kellett írni a borítójára: nem alkalmas fejjhallgatással történő hallgatásra, mert halláskárosodást okozhat a meglepő hangerőváltások miatt. Nagy élményt nyújthatott angliai koncertje is, ahol saját „hangrangjait” egyszerre szolgáltatta meg a Big Bennek! Úgy tűnik, Mike Oldfield a III.

Tubular Bellsszel ismét nagy sikerek elé néz. Ha a web-site-on végignézzük a róla készült fényképeket, és megszámloljuk az eltelt éveket,

akkor el kell ismerni, hogy elég észrevétlenül múlik el Mike felett az idő, ami talán annak is köszönhető, hogy nem az a fajta zenész, aki

folyton mutogatja magát, és ugrál a videoklipeken. Mégis, ez a szivtípróra retusált, profi reklámhirdetéseken látható töprengő alak valójában egy igazán élettel teli, fiatalos lendületű, lelkes muzsikuss.

MONEY MONEY MONEY

A tőzsde és a brókercégek online kapcsolata

Szentemhertől-változások

Változások a tőzsdén
Korábbi brókercégek
elvonulása a tőzsdéről
reklámszlogenek
börzse
reklámszlogenek
Szentemhertől-változások
fényképek a tőzsdén
ágának vezetője

tőségű változások történtek. A Budapesti Értéktőzsde engedélyezte a brókercégeknek, hogy ügyviteli és elszámolási rendszerükkel kapcsolódhassanak a tőzsdei elektronikus kereskedési rendszerhez, az MMTS-hez.

– **Miért, eddig hogyan kerültek be a rendszerbe a megbízások?**

– Korábban – biztonsági megfontolásokból – csak floppylemezen kerülhettek be a megbízások a kereskedési rendszerbe, és floppykn került ki a kötéslista. Ez természetesen le is lassította a kereskedési menetet, hiszen a lemezek cserélgetése is időt vett el.

– **És most? A biztonsági megfontolások bizonyára nem lettek kevésbé fontosak. Hogyan történhet meg biztonságosan az online kapcsolódás a tőzsde rendszeréhez?**

– A tőzsde technikailag kétfajta megoldást kínál a csatlakozásra, amelyek közül a brókercégek választhatnak. Az egyszerűbb kapcsolódási mód esetén az MMTS-terminált a soros kimenetén keresztül hozzákapszólják a bróker cég elszámolási rendszeréhez. A biztonság itt úgy szavatolható, hogy az adatáramlás csak egyirányú lehet: a megkötött megbízások kerülhetnek át egy kábelen keresztül az elszámolási rendszerbe, míg az MMTS-be bekerülő megbízások továbbra is lemezen érkeznek. Ez azt jelenti, hogy a lemezcsereknél csak a felét sikerül megspórolni. Úgy gondolom, hogy ez a megoldás csak átmeneti lehet, hiszen ennek továbbfejlesztésére nincs mód.

– **Melyik a másik – feltehetően drágább – megoldás?**

– A másik, cégünk által preferált lehetőség az úgyne-

vezett gatewayes megoldás. Ebben az esetben az elszámolási rendszer nem az MMTS-terminálhoz kapcsolódik, hanem közvetlenül a tőzsde központi számítógépéhez és annak adatbázisához. Természetesen a „közvetlenül” nem jelent direkt kapcsolatot, hiszen a két számítógépes rendszer között biztonsági hardverek, tűzfalak találhatók. Ebben az esetben azonban a tőzsdének is sokkal nagyobb a felelőssége, hiszen nem megfelelő elszámolási rendszerek esetén problémák merülhetnek fel, ezért minden egyes rendszert, amely a gatewayes

módszerrel szeretne az MMTS-rendszerhez kapcsolódni, auditáltatni, ellenőriztetni kell egy független szoftvercéggel. Az auditálás során bizonyosságot kell szerezni arról, hogy a bróker cég elszámolási rendszere semmilyen esetben sem okozhat kárt a tőzsde kereskedelmi rendszerében.

– **Milyen előnyei származnak a felhasználóknak a gateway bevezetése esetén?**

– A legfontosabb előny a kötésidő csökkenése, hiszen így már tényleg real-time kerülnek be a tőzsdei rendszerbe a megbízások, illetve kerülnek ki a teljesült

megbízások az elszámolási rendszerbe. Ezzel a megoldással végre felzárkózhatunk az amerikai, illetve nyugat-európai internetes brókercégek kötésidejéhez. Úgy kell elképzelni, hogy az ügyfél gyakorlatilag közvetlenül a tőzsdei adatbázisba „írhatja” megbízását. Itt is nagy szerepe van az auditálásnak, hiszen csak olyan elszámolási rendszerek kapcsolódhatnak a tőzsdei rendszerhez, amelyek azonnali fedezetvizsgálatot végeznek, és a fedezet nélküli megbízásokat nem engedik be az MMTS-be. Ugyanakkor az üzembiztonság is jelentősen megnő, mert olyan adatokat is fel tudunk használni az elszámolási rendszerünkben, amelyekhez eddig nem férhettünk hozzá. Lehetősegünk lesz automatizált arbitrázsprogramok bevezetésére is, amelyek a tőzsde likviditását növelhetik.

– **Mikortól várható a rendszer bevezetése?**

– A tőzsdetanács határozata szerint a kereskedési rendszerhez való közvetlen kapcsolódás szeptember 1-étől lehetséges.

Startol az IBM

A napokban minden eddiginél nagyobb kampányba kezdett az IBM. A két óriás partnereivel karöltve nem mást kíván elérni, mint elektronikus üzleti megoldásainak gyors elterjesztését.

Első alkalommal jelentkezik az IBM kulcsrakész, cégmérettől független e-business megoldásokkal, amelyekkel elsősorban a kis és közepes méretű vállalkozásokat szeretné célba venni. A hazánkban egyelőre szűkeket számító területre – legyen szó akár a cégen belüli kommunikációról, akár a vevő-eladó kapcsolat megreformálásáról – ráférne az „elektronizálás”. Ezek elősegítését, illetve komplett rendszerek felépítését az IBM StarterPack 1, illetve 2 hívott megoldani. A StarterPack 1 elsősorban azon vállalkozások számára lehet hasznos, amelyek célként tűzték ki az elektronikus levelezés és csoportmunka implementálását. Az ehhez szükséges szoftvert és hardvert az ügyfél egyaránt kézhez kapja (egy sárga Semsonite bőröndben), ráadásul most komoly kedvezményekkel. Az IBM Netfinity 3000-es szervert és a rendszer üzembe helyezéséhez szükséges alkalmazásokat is tartalmazó csomag ára mindössze 1 262 800 forint.

A külső szemlélődő számára ennél látványosabb eredménnyel jár a StarterPack 2 bevezetése. A csomag ugyanis lehetőséget biztosít arra, hogy a vállalkozás akár már egy hónappal a vásárlás után megkezdje az értékesítést a weben, s ami talán még ennél is fontosabb, a rendszer az üzleti igények, illetve a vásárlóktól származó visszajelzések alapján rugalmasan bővíthető. Ezenfelül az IBM Net.Commerce alapú kereskedelmi webhely felállításában minősített „Business Partnerek” segítenek, vagyis nem egyszerű termékárusításról, hanem a tényleges megoldás létrehozásáról van szó, amibe a vállalati rendszerekkel történő integráció éppúgy beletartozik, mint a navigációs optimalizálása vagy a különböző elemzési módszerek megvitatása.

Egyébként augusztus végén induló kampánya keretében az IBM nem csak

a hagyományos médiában – a tévében, a rádióban, a nyomtatott sajtóban – kívánja ismertté tenni „e-business csomagjait”, hanem az interneten is, bannerhirdetések formájában. Az elkövetkező három hónapban tehát még a csapból is „e-business” folyik, vélhetően a monstre kampánynak ezúttal

lesz (az internetezők körében is) kézzelfogható eredménye.

Megnyílt az első olyan számítástechnikai áruház,
ahol az árucikkek az újságcikkekétől csak egy kattintásra vannak!

Nézzén be hozzánk!

PRIMonline

Keresse az interneten! www.prim.hu

PRIM-ONLINE
SZÁMITÁSTECHNIKAI ÁRUHAZ

AKCIÓ!

Hardver, szoftver,
könyvek, folyóiratok

NAGYSZABÁSÚ AKCIÓK!

„Választott utakon”

10

Az Areco 1999-ben már 10 éve nyújt kiemelkedően magas szintű szolgáltatásokat.

- Rendszerintegráció
- Elektronikus kereskedelem
- Internet/intranet alkalmazások
- Szoftverdisztribúció

areco Areco Systems Kft.
1119 Budapest, Városliget utca 89.
Tel: 464-7500, Fax: 464-7553, E-mail: info@areco.hu, Honlap: www.areco.hu

Internet hti

inter@ktív
nyelvi
kurzusok
angol

Euro PLUS+ REWARD

1012 Budapest, Városliget utca 89. Tel.: 214-8621, Fax: 214-8623
E-mail: reward@allegro.hu http://www.allegro.hu/reward

ALLEGRO

Portocom notebook: Nem csúcs, de legtöbb érték a pénzedért.

Portocom notebookok

- Szabadon választható konfiguráció
- Használati költség csökkentése
- Kedvező ár/tejesítmény viszony
- 3 év garancia (kiegészítő eszközökkel)
- Saját szerviz hirtelenek alkatrészekkel, felújításokkal, áramkörök javítás technológiájával.
- 4 hetes kipróbálási idő biztosítása

Várjuk a COMFAIR-en október 12-16 között a HUNGEXPO területén az A pavilonban.

PORTOCOM KFT. 1115 Budapest XI. ker., Ballagó Mór utca 14.
Tel.: 203-9269, 203-9276, 203-9277, 206-5578
Fax: 203-9275
Faxtár: (23) 504-804 (1) 20237-es kód
Drópposta: info@portocom.hu
http://www.portocom.hu

A számítógép tehetsége

A legenda szerint, amikor az Apple Computer Inc. megalakult, azzal a kikötéssel kapta meg a Beatles-fiúk hasonló nevű cégétől a névhasználati engedélyt, hogy nem foglalkozhat zenei felvételek készítésével. Az alku megszületésekor még fel sem merült, hogy néhány év múlva egy zenei stúdióban szinte több lesz a számítógép, mint a hangszer; arról nem is beszélve, hogy egy-egy mai *zenecsiholó* eszköz esetében már azt is nehéz eldönteni, hogy egyáltalán melyik kategóriába tartozik. Ezredvégi beszélgetéssorozatunkban most olyasvalaki szólal meg, aki zenéjében Magyarországon az elsők között használta a komputer technikát, s – bár nagy hangsúlyt fektet a tökéletes hangzásra és a tiszta zenei formák alkalmazására – ma sem idegenkedik a számítógéptől, sőt saját honlappal is rendelkezik az interneten (www.tvnet.hu/tolcsvay). A régi nótáról és az új évezred zenéjéről Tolcsvay Lászlót kérdeztük.

– Mennyire tekinthető a komputer hangszernek, illetve egyes mai hangszerek komputernek?

– Hanghullámokból tevődik össze a Stradivari-hegedű hangja meg az új, habos jávorból készült gitárom hangja is; azaz pontosan követhető és szintetizálható, hogy mennyi benne a *szinuszgörbe*, mennyi a *fűrészjel*, mennyi a *négyszögjel*, és milyen felharmonikusokat tartalmaz. Az a felismerés indította el a szintetizátorok fejlesztését, hogy ha van olyan elektromos eszköz, amivel a hang mérhető, akkor a folyamat megfordításával, azaz a hangkép elektromos megszólaltatásával olyan berendezés készíthető, amely bármilyen hangot tud utánozni; de közben az is kiderült, hogy e szerkezetek eddig sosem hallott és semmilyen hagyományos hangszerral nem utánozható hangokat is elő tudnak állítani. Manapság tehát kétféle szintetizált hang létezik: egyrészt az elektronikus hangszerek sajátos hangeffektusai, másrészt az úgynevezett *sampler*ek hangja. Ezt úgy kell elképzelni, hogy amikor lenyo-

mom a *master keyboard*on vagy a komputer billentyűzetén az „A” hangot, akkor egy bizonyos Los Angeles-i stúdióban tíz hegedűs által feljátszott „A” hang hangképének digitális rekonstrukciója szólal meg. Ennek őse volt a *melotron*, amelyben a billentyű lenyomása után, végtelenített hangszalagról,

egy tulajdonképpen a magnóval azonos elven működő szerkezet lejátszotta a zenekar által előre felvett hangokat. De ha még tovább megyünk az időben, mindig megtaláljuk az adott korok technikai fejlettségének megfelelő megoldásokat a víziorgonától a verklín át a gépzongoráig; sőt, ha megnézzük egy gépzongoratekerest, kiderül: ugyanazt a rendszert, ugyanazt a logikát használta fel a működéséhez, mint bármelyik mai zenei szoftver. Ezzel el is jutottunk a számítástechnika másik felhasználási módjához, hiszen amikor kottaképet rakok a komputerbe, vagy a keverőasztal bizonyos funkcióit jegeztettem meg vele, akkor koordinátori szerepet lát el, technikai és zenei értelemben egyaránt. Olyan ez, mint a repülőgépen a robotpilóta: ott sem a számítógép repül, hanem a repülőgép, a számítógép csak ellenőrizi a feladatokat; a pilóta szaktudásán múlik, hogy mennyit használja a botkormányt és mennyit a komputert. Így van ez a zenében

(folytatás az 52. oldalon)

(folytatás az 51. oldalról)

is: amikor a számítógép önálló kezdeményező lesz – azaz, ha valaki kevésbé tehetségesen nyúl a géphez, megtetszik neki egy hangszín, egy effektus, amiből kiindulva hagyja magát a gép által befolyásolni –, akkor torz komputerzene születik, ami lehet érdekes, de biztos, hogy hosszú távon unalmas. Válaszolva tehát a kérdésre: ma már nem lehet szétválasztani a számítástechnikát és a hangszereket, de hogy ez jó vagy rossz eredménnyel jár-e, az a zenészen múlik: aki tehetséges, jó zenét csinál komputerrel is, aki tehetségtelen, az sem szintetizátoron, sem zongorán nem fog érdekes zenét produkálni.

– *Érdekes, amit mond, mert néhány hónappal ezelőtt Koltai Tamás hasonló gondolatokat fogalmazott meg a színházzal kapcsolatban, és az utóbbi másfél évtdzében ön is sokat dolgozott színpadra; de ha nem nézünk musicaljeit, balettjét, egy átlagos koncert is színpadi műfaj, ami ráadásul tele van technikai trükkökkel. Mi változott ezen a téren a hősök óta?*

– Szerintem Magyarországon még nem tudjuk a színházi, színpadi elektronikát olyan mértékig használni, hogy attól kelljen tartani, eluralkodik a produkción. A legtöbb rockkoncerten – tisztelet a kivételnek – folyamatos improvizálás zajlik, például a világítóberendezéssel. Egy sportcsarnoki fellépésen a világítótechnikus legjobb esetben megbeszéli, hogy milyen számok lesznek műsoron, de általában a saját elképzeléseit valósítja meg, szemben a nyugati produkciókkal, ahol van idő hetekig próbálni a helyszínen, és megtervezni a színpadi effektusokat. A színházban más a helyzet, hiszen ott a technika szerves része az előadásnak, még akkor is, ha nincs semmilyen különösebb trükk. Kíváncsian várom a Madách Színház új berendezéseit, hiszen tudom, mennyire meg tudja könnyíteni a munkát például az, ha a fővilágosító vagy a hangmérnök csak beteszi a floppyt a pultra, és a potnéterek mindjárt beállnak a szükséges hangszertebe. De ez nem jelenti azt, hogy minden gépesíthető, és

szükségletlenül válik az ember, csak a mechanikus feladatok egyszerűsödnek le, ami egyúttal gyorsabb munkát is lehetővé tesz. Mondok egy zenei példát. Előfordul, hogy reggel tízkor a próbán derül ki, a színésznek nem jó az a hangneme, amiben a nótát megírtam; egy gombnyomással át tudom tenni az egész kottát egy másik hangnembe, és öt perc múlva folytatódhat a munka. De ettől még kell a színész, aki elolvassa azt a kottát, és el is énekel! A tudást és a tehetséget nem lehet semmilyen géppel helyettesíteni.

– *Azért valami mégis elvész a komputer által, nem? Hiszen a gépi írás sem ugyanaz, mint a kézi...*

– De mégiscsak az a lényeg, hogy mit tartalmaz a levél! Ezzel együtt szeretek kézzel írni és kottázni, sőt szoktam is, hiszen fontos, hogy az embernek a kézjege rajta legyen. De nagyon jó dolog, hogy egy pár évvel ezelőtti munkát könnyen visszakereshetek, nem kell kutakodnom a papírhegyben, hanem be-

zonyi gáz van, és megint el kell menni a kínai bölcsekhez, és előlről kell elkezdeni az egészet...

– *A hetvenes években Jean-Michael Jearre hatalmas sikereket ért el sajátos komputerzenéjével; koncertjein egymaga állt a színpadon többtucatnyi csodaszervezettel, billentyűzettel körülvéve, és tényleg valami egészen különleges és egyedi hangzást hozott létre. Am annak ellenére, hogy akkor úgy tűnhetett, ez lesz a jövő zenéje, nem nagyon akadtak követői.*

– Gondolom azért, mert a többiek nem voltak olyan tehetségesek, mint Jean-Michael Jearre, Mike Oldfield vagy Vangelis. De fontos megjegyezni, hogy mi most folyamatosan művésztől beszélünk, ahol a komputerzene önálló műfajjává vált; művelői csupán mint új technikai eszközöket alkalmaznak elektromos csodáikat. Van azonban egy alacsonyabb szint: az üzlet, a *show-business*, ahol a komputer legyőzte az embert. A hetvenes években ez úgy kez-

dődött, hogy csak olyan dobosokat alkalmaztak, akik gépszerűen tudtak dobolni, majd amikor valaki kitalálta a dobgepet, többé már a dobos sem kellett. A diszkódivat idején kezdték a menedzserek kitalálni a sztárokat. Nem zenekarok, hanem szórakoztatóipari projektek alakultak, és lassan rájöttek: a komputer sokkal olcsóbb, mint az ember. Ma már mindent meg lehet csinálni számítógéppel, a sztárnak énekelni sem kell tudnia, elég, ha szépen mutat a színpadon, a többi a gép megoldja. A diszkózene korszaka véget ért, de jött helyette a techno meg a nem tudom én, micsoda – a lényeg mindegyikben

ugyanaz, most már vizuális effektusokkal dúsítva. Egyébként a huszadik század zenéje a repetitív zene: az örökösen ismétlődő kis motívumcsokrákból előállított hangzásvilág. Am ez nemcsak a komputerből jön: az egyformaság, az állandó ismétlés, az uniformizálás mindenben felfedezhető, ezen alapulnak a reklámok, a divatok, a tömegszórakoztatás és a tömegkaja is.

– *Talán meredek a párhuzam, de nekem erről az jut eszembe, hogy*

nyomom a floppyt, és mindjárt ott van nem csak a kotta, de a hangszerezésre, keverésre vonatkozó információk is. Másrészt az is igaz, hogy talán éppen ebben van a csapda, hiszen mindezt nem a jól bevált és örökké *dekódolható* papíron tárolom, hanem mindenféle csodákon. És mi van akkor, ha kiderül, hogy a digitális információ nem is olyan örök, mert mondjuk 2003-ban az összes CD letörlik, vagy minden winchestert megesz valami szupervírus? Akkor bi-

a XVII–XVIII. században is úgy született a népzene – amit ma archaikus érték-ként tisztelünk –, hogy a nép egyszerű fiai maguk eszkábálta hangszereken, saját szórakoztatásukra utánozni kezdték az urak zenéjét. Ezt az elvet követve a technót és társait korunk népzenejé-ként határozzuk meg.

– Nehéz megmondani, hogy az utá-nunk jövő korok mit fognak mai kultú-ránkól értékként tisztelni. A technót mégsem azonosítanám a népzenevel, mégpedig azért nem, mert annak ide-jén azokból lettek a nép-zenészek, akiknek volt hozzá indítatásuk, tehet-ségük, és folyamatos tap-pasztalással, gyakorlással fejlesztették magukat. Ma bárki, akinek van egy megfelelő számítógépe, tulajdonképpen csinálhat magának zenét – ha ez kö-zelebb viszi az embereket a művészethez, akkor jó. A baj megint csak az, hogy nem a felhasználó alkot, hanem azok az egyébként valóban nagy-on tehetséges emberek, akik a komputerprogra-mokat készítik; a többiek megnyomnak otthon né-hány gombot, és megszól-al ugyan a zene, de az összes német lakásban ugyanaz szólal meg... Ismét itt az egyformaság, az uni-formizmus. A „minőség” az eszköz fej-lettségtől függ, és nem az ember fej-ltségétől: akinek több pénze van, az meg tudja venni a jobb szerkezetet, a drágább komputerprogramot és samplermintát, de bármilyen jó felsze-relést vesz, attól még egyszerű fogyasztó marad, és nem válik alkotóvá.

– Ambivalens világunkban hasonlóan ambivalens jelenség az internet. Ön az első között volt a hazai pályán, aki sa-ját, „hivatalos” honlapot indított. Rá kellett beszélni?

– Csak részben. Nekem ugyan nincs otthon internetem, de a színházban, a koncerteken és a családban is sok fiatal-lag vagyok körülveve, látom, mi az, ami foglalkoztatja őket, a zenémről is mindig kikérem a véleményüket. *Fehér zaj* című lemezem felvételeinek idején volt indu-lóban a magyar internet, egyre többet hallottam emlegetni, néha dicsérően, sokszor elmarasztalóan, de mivel mindig is fogékony voltam az új dolgok iránt,

inkább a dicséretekre hallgattam. Egyéb-ként mondok valami meglepőt: a felesé-gem, *Pérel Szusza* gobelinjei előbb fenn voltak a hálón, mint az én zeném. Igaz, neki nincs saját honlapja, de egy nagyon kedves barátunk néhány kártyját kiállí-totta internetes galériájában.

– Az ön honlapja viszont már egy de-signváltáson is átesett, haladva a kor-ra, sőt egy egész lemez is letölthető MP3 formátumban.

– Valóban feltettük a *Müller Péter Szíamival* közösen készített *Kapcsolj át!* című lemezemet. Ennek egyik oka, hogy a cég, amely '93-ban kiadta a CD-t, mára megszűnt, így ehhez az anyaghoz képtelenség boltban hozzájutni, s mivel rengetegen kérték e-mailben, hogy küldjük el kazettán vagy CD-n, úgy döntöttünk: az igények kielégítésének ez a legegyszerűbb módja. Ugyanakkor tagadhatatlan, hogy reklámértéke is van, hiszen azok, akik engem főleg mint az első villamos vagy a *Doctor Herz* és más musicalek szerzőjét ismernek, most egy másfajta zenei arculattal találkozhatnak. Így nem lesz számukra meglepő most megjelenő lemezem, melynek szövegeit szintén Szíami írt. Azonban szeretném hangsúlyozni: ez nem jelenti azt, hogy híve lennék annak, ami ma az MP3-mal folyik! Természe-ten kifogásaim nem technikai jellegűek, mert persze hogy jó egy ilyen új formá-tum, amely sokkal rugalmasabb lehető-ségeket kínál a zenék terjesztésére, olcsóbbá téve azt; de a magánszorga-

lomból, illegálisan tömörített zenék dömpingje megölheti a zeneipart. Akik MP3-at meg házilag másoltak CD-ket hallgatnak, és közben arra hívatoznak, hogy túl drágák a bolti lemezek, hiszen egy CD előállítási ára csak néhány száz forint, csupán arról feledkeznek meg, hogy azt a zenét valaki megírta, több-tucatnyi ember elmuzeikálta, felvette, borított tervezett hozzá, becsomagolta és így tovább. Az illegális másolatok

terjesztése egy idő után ahhoz vezet, hogy nem lesz pénz új felvételek készítésére, és akkor már másolni sem lesz mit.

– Ezzel együtt azért ön bizakodóan tekint a jövő évezredre?

– Pillanatnyilag azt látom, hogy a világ fejlő-dése az úgynevezett racio-nalitás mentén zajlik, de közben szép lassan eltűnik a dolgok mögött az ember. Ha elkezdünk végighalad-ni egy óriásvállalat veze-tőin, sorban felfelé, a vé-gén eljutunk egy légkondi-cionált irodába, valahol a világ másik végén, ahol ta-lálunk egy *chairmant*, aki-nek már fogalma sincs ar-ról, mi történik, mondjuk, budaörsi áruházában. A fé-lelmetes tözsdén hatalmas

pénzek forognak, veszed a részvényeket, de közben nincs mögötte valóság, a bá-nyában már nem dolgozik senki; a mene-dzser beüti a számítógépébe az adatokat, és attól várja a jó döntéseket; és mind-emellett a világ egyik fele koleszterinsze-gény ételeket eszik, hogy fogyjon, a más-ik fele meg éhezik. Nem kell pesszimis-tának lenni ahhoz, hogy lássam: itt valami nincs rendben. Lehet, hogy ezt ké-ne betáplálni egy nagy komputerbe, hátha tud valami jó megoldást, de az is lehet, hogy csak tudomásul kellene vennünk: a számítógéppel szemben mi biológiai lények vagyunk, éltel vesztünk magukhoz, salakanyagokat bocsátunk ki, és miköz-ben a gulyásleves metamorfózison megy keresztül, a fejünkben esetleg egy vers születik, vagy zene, vagy csak egyszerű gondolatok, érzelmek. Meggyőződésem, hogy minden ellenkező híreszteléssel szemben a jövő évezredben is ezek lesz-nek a meghatározó dolgok életünkben.

Cyberteóriák

Elméletek és elemzések az internetről

Az internet úgy igazából 1995-ben mutatta meg először az erejét, 1997 elejére visszavonhatatlanná vált, hogy a hálózati világgal valami egészen ígéretes kaland kezdődött, 1999-re pedig már le is tisztultak annyira az erővonalak, hogy majdnem világosan látszottak a változások három nagy problématerületén, az üzlet, a politika és a kultúra dilemmáival kapcsolatban. Ez alatt az öt év

alatt több mint száz könyv, sok ezer tanulmány, cikk, esszé és programnyilatkozat rugaszkodott neki, hogy fontos felismeréseket és összefüggéseket fogalmazzon meg a netről, olyan szövegek formájában, amelyek lehetőség szerint egyszerre eladhatók és társadalomelméletileg is értékesek. Sorozatunkban ezekből az útkeresésekből mutatjuk be a legérdekesebbnek tűnőket, a leginkább vitára serkentőket.

A hálózatiság mint elméletszervező modell

(Manuel Castells: *Az információs korszak: gazdaság, társadalom, kultúra I–III.*)

Féltve őrzött UUNetes baseballsapkátam teszem fel tétnek, ha tévedek: véleményem szerint nincs már messze az idő, amikor egy (közép)iskolás tankönyvben először feltűnik majd az *információs társadalom*, az *információs korszak* vagy a *hálózati kultúra* kifejezés. Arról, hogy egy egész fejezet foglalkozzon ezzel a kérdéssel, kicsit talán többet kell várni, de ha megszűlné, és mindössze egyetlen „nagy név” szerepelhetne benne, akinek a munkásságára a témakör kapcsán hivatkozhatna a tankönyvszerző, az minden bizonnyal *Manuel Castells*, a népszerű és ünnepektől szorgos társadalomkutató lenne.

Castells nagy, háromkötetes, több mint másfél ezer oldalas könyvét talán túlzás a „21. század klasszikusának” nevezni (mint *Alain Touraine* teszi), vagy „Marx Tökéje elé helyezni” (mint *Peter Hall* kezdeményezi), az azonban kétség-

telen, hogy több okból is korszakalkotó munkáról van szó.

Először is messzemenően igaznak tűnik az az állítás, hogy a téma *nagykörűvé* avatását köszönhetjük neki. Noha már a hatvanas évek elejétől sorjázna a közlemények, tanulmányok és könyvek az információjelenség, illetve az információ- és tudástechnika társadalom-átalakító hatásáról, az „információs társadalom” tudásvilágának művelése sokáig afféle utópisztikus bolondériának tűnt a szociológia és a politikatudomány műhelyei és tudós társaságai felől nézve, amit jólesően lekezelő fordulatokkal lehetett a „zsurnalizmus”, a „zavarosság” vagy a „periférikus mivolt” jelzőivel illetni. Jött Castells és „Az információs korszak”, s a fanyalgókból méltatók, a bírálókból rajongók, az ironikus élcelődőkből szorgos és buzgó kutató-napszámosok lettek.

Másodikként azt kell kiemelni, hogy ezt a nagykörűsítést Castells *szinté-*

zisalkotással érte el: átfogó rendszert hozott létre, amelyben a jelenségeknek olyan széles körét vizsgálja maradéktalanul és mégis egymással összekapcsoltnak, hogy olvasói méltán érezhetnek minőségi változást az információs korszakról értekező mégoly szellemes és eredeti elemző elődökkel összehasonlítva is.

Harmadsorban pedig érdemének megfelelően kell kezelnünk a szintézisalkotás legfontosabb mozzanatát, a *hálózati elvet* is. Noha *James Martin* már több mint húsz éve a „behalazott társadalomról” értekezett (*The Wired Society*, 1978), Castellsnél merészebben talán senki sem fogalmazott ez ideig a hálózatiság központi szerepét illetően.

„A történelem során első ízben a gazdasági szerveződés alapvető egysége nem valamilyen talán, akár egyedi (mint a vállalkozó vagy

„a vállalkozói család), akár kollektív (mint a tőkes osztály, a társaság, az állam). [...] A hálózat az egység – a hálózat, melyet szubjektumok és szervezetek sokasága-sokfélesége alkot, s mely állandóan módosul a környezethez és a piaci struktúrákhoz alkalmazkodva...” (I. kötet, 198. o.)

„A hálózatok alkotják az új társadalmi morfológiát, s a hálózatok képző logika terjedése lényegesen módosítja a termelés, a tapasztalat, a hatalom és a kultúra működését és kihatásait. [...] Az áramlások hatalma fölébe kerül a hatalom áramlásainak.” (I. kötet, 469. o.)

„A társadalom nem minden dimenziója és intézménye követi a hálózati társadalom logikáját, mint ahogyan az ipari társadalmak hosszú időn át az emberi létezés számos preindusztriális

formáját magukba foglalták. Azonban az információs kor minden társadalmát áthatja, és más-más intenzitással, a korábbi társadalmi formákat elhelyelő és alátelítő, dinamikus expanziójú hálózati társadalom átfogó logikája.” (III. kötet, 350. o.)

A hálózati társadalom (network society) kifejezés nem Castells eredeti kategóriája, de pusztán azzal, hogy nem önmagában álló terminológiai találmányként kezeli és használja, hanem egy még átfogóbb szerkezet egyik elemeként tekint rá a hálózati vállalat (network enterprise) és különösen a hálózati állammal (network state) együtt, szemléleti fordulatot hajt végre. A nagy kérdés immár nem a társadalom alrendszereinek hálózatosodása, hanem a hálózat mint létezés mód aktualizálódása a különböző alrendszerekben (hasonlóképpen az evolúció kutatás nagy fordulatához, amikor

életi esélyét csökkentő), állandó önjáratásra képes alakzata. A hálózatba szerveződés révén horizontális és vertikális kapcsolati terek alakulnak ki, s mindez végtelenül rugalmassá teszi a termelést, minden szinten csökken a bizonytalanság, a hálózatosodás pedig kiterjed a cégek tére is.

„A gyors technológiai változások közepette immár a hálózatok, nem pedig a cégek a tényleges működő egységek... A hálózati vállalat az információs/globális gazdaság kultúrájának nyersanyagát készíti: jeleket javakká alakít, tudásfeldolgozással. (I. kötet, 171–172. o.)

Castellsnél a hálózati állam az állam új formája, a maga geometriailag változékony szuverenitásával, végső soron nem más, mint a politikai rendszerek válasza a globalizáció kihívásaira...

„Alighanem mindmáig az Európai Unió a legvilágosabb megnyilvánulása e keletkezésben lévő, az információs korra valószínűleg jellemző államformának. Ezt az államot az autoritásnak (azaz végső soron a legitimitált erőszak alkalmazásának) egyfajta hálózat mentén történő megosztása jellemzi [...] tekintet nélkül [...] az aszimmetriákra, az európai hálózati állam különböző csomópontjai kölcsönös függőségi viszonyban

állnak egymással, úgyhogy egyetlen csomópont sem veheti semmibe a többieket – még a leghatalmasabb a legkisebbet sem – a döntéshozó folyamatban. Ha bizonyos politikai csomópontok így tesznek, az egész rendszer megkérdőjeleződik. Ebben áll a különbség a politikai hálózat és a központi bíró politikai struktúra között. (III. kötet, 332. o.)

A hálózati elv mindenütt jelen lévő „közös nevezője” már Castells korábbi munkáiban is az „áramlások tere” (space of flows). A térbeli kötöttségeknek és a lokális meghatározottságoknak a megnövekedett összekapcsolhatóság következtében felszakadozó szerkezete egyszerre értelmezi a társadalmat és a gazdaságot és a politika új működésmódjai mögött felsejlő minőségeket.

Castells persze tudja, és meg is említi, hogy az információ áramlása (a legtágabban értelmezett ismeret- és tudásközlés) minden korábbi társadalmi mozgásnak meghatározó összetevője volt, s ezért nála az információs kort nem is „a tudás és információ központi szerepe” jellemzi, hanem „a tudás és információ alkalmazása

zása tudásgerjesztő és információfeldolgozó/kommunikációs eszközökre”. Vagy még pontosabban: a tudás alkalmazása magára a tudásfolyamatra. Látszatra szong-lörködik a szavakkal, valójában egy nem akármilyen világtörténelmi fordulat előszelével legyint meg minket: gondoljunk csak annak az egykori innovációnak az erejére, amely az eszköztől (mint valami mást létrehozó céltárgytól) a számszerű, az eszközzel eszközt készítő

(folytatás az 56. oldalon)

(folytatás az 55. oldalról)

céltárgyig) vezette a hajdanvolt emberi közösséget...

E különbségtétel segítségével könnyen értelmezhető a hálózati elv lecsapódása a kultúrában. Az „eszköz” a média (amely ebből az eszközlétekből nem tud kilépni), a „szerszám” a kulturális kód, amellyel a jelenségek termelődnek, és a jelképek manipulálódnak. Az információ korának hatalmi harcai ezért öltik kulturális harc formáját, amelynek terepe a média, ahová a kulturális kódok a maguk változatos közlekedő-edény-rendszerén (képek, közlemények, ikonok, véleményformálók stb.) keresztül belépni töreksznek. Ezért tekintheti Castells a médiában a maguknak mind nagyobb teret szerző alternatív társadalmi-politikai-környezeti-szexuális mozgalmakat az új, hálózati világ „legigazibb” előfutárainak.

Abból azonban, hogy ezek a mozgalmak és a kulturális kódok formálására törekvő gazdasági és politikai szereplők, de maguk a polgárok is ezen a sajá-

tos médiakörnyezeten keresztül igyekeznek maguknak utat találni a nyilvánossághoz, még nem következik, hogy ez a közeg teljesen átalakítaná magához a valósághoz való viszonyunkat. Castells legproblematisabb kategóriájának a „valóságos virtualitást” (*real virtuality*) tartom, amely alig megy túl az egyszerű *virtual reality* szójátékon. Annál ugyan el lehet idézni, hogy mekkora a hatása ennek az új környezetnek, de hogy valóságos virtualitáson Castells nyomán olyan rendszert értünk, amelyben a valóság maga (vagyis

hogy számtalan kisebb-nagyobb pontatlansága ellenére is az alapművek sorába ki-vánközik: ismerünk eredetibbet is, izgalmasabbat is, de mind közül talán ezt volna legnagyobb öröm mihamarabb magyarul is megjeleníteni látni.

Irodalom:

Manuel Castells:

The information age: economy, society and culture I–III., Blackwell, 1996, 1997, 1998. Aki mélyebben akar megismerkedni a művel, és az interneten

keres segítséget, forduljon az eredeti szövegekből készített szemelvénygyűjteményhez (www.uniworld.hu/Kurzusok/Nyiri/nyiri.html) vagy még inkább a Castellsről szóló magyar nyelvű irodalom zászlóshajójához, Nyíri Kristóf alapos és termékeny elemzéséhez, ahonnan a Castells-szövegek zömét idéztük (www.uniworld.hu/Nyiri/castells.htm). Jó áttekintés még Csorba József: Az információs társadalom irodalma: Castells az Információ koráról c. recenziója (www.inco.hu).

Z. Karvalics László

az emberek anyagi/szimbolikus léte) „teljesen belemerül egyfajta virtuális képi környezetbe, a fantázia látzatvilágába, ahol a szimbólumok nem pusztán metaforák, hanem átfogják a valóság tapasztalatát is” (III. kötet, 350. o.), ahhoz nem elég divatosnak lenni. Castellt nem menti, hogy ezt a gondolatot – szójáték nélkül – nálánál sokkal színvonalatalanabban képviselik (ők nemsokára meg is kapják majd a magukét valamelyik következő folytatásban), de mégsem volna ildomos Az információs korszaktól a kritika hangján búcsúzni. Fogalmazunk tehát úgy, hogy a könyvnek akkora az intellektuális sodrása,

A III. kötet (The End of Millennium – Az évezred vége) címlapján Repin volgai hajóvontatói azokat kívánják jelképezni, akik kívül rekednek a hálózati társadalmon

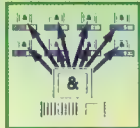

Számítástechnika oktatásához ajánljuk!

TanNet oktató és felügyeleti rendszer számítógépekhez.
Tanári segítség a diákoknak speciális hardverhálózaton keresztül.

A TanNet hálózat szolgáltatásai:

- A tanári számítógép videoképe kiadható bármelyik diák monitorjára vagy az összes számítógépre.
- A program kezelése szemléletesen bemutatható a diákok számára.
- A központi analóg videoforrás (pl. videomagnó) képe kiadható a monitorokra (+video/VGA átalakító beépítésével). Így a monitorok tv-ként is működhetnek.
- Kijelölt diák monitorképe bemutatható a többi diák számára is.
- A tanár bármelyik diák monitorképét a saját monitorára kapcsolhatja. Így láthatja a diák munkáját.
- A tanár saját billentyűzetét rákapcsolhatja bármelyik diák PC-jére.
- Lehetővé válik a diákok munkájának gyors ellenőrzése és kijavítása a tanári PC-n.

A tanár ezzel a speciális hardvereszközzel betekinthez a diákok munkájába, és segíthet nekik anélkül, hogy helyét elhagyná. A TanNet rendszer egy olyan számítógépes video- és billentyűzethálózatot valósít meg, ahol a tanár nyomógombos kezelésgésségén összeköttetések tud létrehozni. Meglévő és újonnan létesítendő számítógépes oktatóteremben egyaránt alkalmazható.

Működtetéséhez hálózati szoftver nem szükséges.

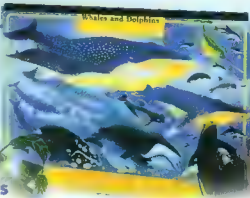

1149 Budapest,
Nagy Lajos kir. útja 117.
Tel.: 220-6454
Fax: 220-6455

TIPPY

**Fali hirdetmény-
tartó**

Speciális rögzítő-
rendszere segít-
ségével
plakátok,
feljegyzések,
levelek villámgyors
kifüggesztésére alkalmas.

ARECO-HOUSE

PENDIX

**Kábel menedzser,
univerzális eszköztartó**

Egy eredeti
rugós-pántos
megoldással
szerszámok,
kábelek
rögzítésére,
felakasztására
alkalmas.

MINDKÉT SZABADALMAZOTT TERMÉKET
MEGTALÁLJA AZ ARECO ÜZLETEIBEN!

ARECO INFORMATIKAI KFT.

1065 Budapest, Podmaniczky u. 9. Tel.: 302-0150, fax: 331-0340

ARECONET: www.arenconet.hu és www.iredaszer.com

✉ Lurdy-Ház: 1007 Budapest, Könyves Kálmán ut. 12-14. Tel.: 456-1256, fax: 456-1255

✉ Pécsiutmenti Devidéskőház: 1026 Budapest, Gábor Áron u. 74-78. Tel.: 391-0915, fax: 391-0916

A testre szabott portál

**Stop
extra**
stop.extra.hu

<http://www.stop.hu>

Hungary.Network
Internet
a *tartalom*
szolgáltatója

Neureka
HuDir

<http://www.hungary.com/>
<http://www.net.hu/>

Hungary.Network
1026 Budapest, Nagyajtai utca 3.
t./f.: (36-1) 214-2838, 214-9668
e-mail: market@hungary.com

Magyarországon elsőként a
Békés megyében élő
Internet előfizetők

**juthatnak
ingyen**

a legmodernebb
számítógéphez!
HomePack és MediaPack
díjcsomagjainkról bővebb információ:
www.prakticomp.hu
PRAKTICOMP INTERNET
ahol a pénzéért a legtöbbet kapja

HÚZZUNK EGY KÁBELT A XXI. SZÁZADBA!

Szeretné, ha mindez egy kábelrendszeren és akár 200 Mbs adatátviteli sebességgel működne? Szeretné, ha számítógép-hálózata élettartam-garanciával készülne?

Ha igen, akkor hívjon most bennünket!

X-BYTE®
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT
A HÁLÓZATMESTER

1037 Budapest, Hunor u. 55., tel.: 250-7016, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.hu, internet: www.xbyte.hu

Pályázat

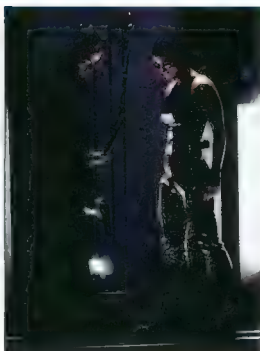
Mostani lapszámunkban megint lezárul egy pályázati szakasz, majd októberben újra indul a féléves periódus. Az elmúlt félévben megjelent legjobb webrecenzióért a pályadíjakat, ahogy szoktuk, a Compfair kiállításon adjuk át. (A névsort a következő Internet Kalauz közli.) Azok, akik webes élményeiket meg akarják osztani másokkal, továbbra is küldhetik írásait (ékezetekkel ellátott, a magyar helyesírás szabályai szerint megírt cikkeiket, mondjuk, .rtf ki-terjesztésű formátumban) a prim@prim.hu címre, s ezekből a legjobbak majd a tavaszi Info kiállításon kapnak díjat. Nézzük, mi érkezett nyáron!

No meg természetesen a számítógép, hiszen ebben a győzelemben a színész csak kellék volt.

Mi az a Mátrix?

Neót (Keanu Reeves), a komputerhackert nem érdekli a kérdés. 1999 van, és ő a komputeres adatablók egyszerű életét éli. Mindaddig, amíg egy rejtélyes idegen rá nem ébreszti, az élete függ tőle, hogy rájöjjön a Mátrix titkára: arra, hogy semmi sem igaz. A film egy kérdésre ad választ: milyen is lehet a cybervilág?

Nos, itt mindenki azt csinálhat, amit akar. Nem tud helikoptert vezetni? Semmi baj, kér egy programot! Ilyen elven akár létrejöhet a cyberszex is.

A kiváló színészi alakítások mellett az effektusok és a technika is magért beszél. Az alkotók szenzációsan teremtettek meg egy igazan tűnő álomvilágot, melynek magja a Mátrix. A különös műfajú cyberkungfu-thriller a jó öreg Amerikában minden bevételt elhalasztott a konkurens filmektől meg persze a nézőktől, igaz, azért a Star Warst nem multa felül, viszont 4 hét alatt így is 118 milliót hozott az alkotóknak. A film olyanira sikeres, hogy készítői már a folytatáson gondolkodnak, végül is a téma kimeríthetetlen, és jó trükkökkel, effektusokkal folytatható.

Hogy miről szól a film? Hát ez bizony nem egyszerű történet: hősünk ráébred, hogy a világ már ezer éve elpusztult, és a valóságnak tűnő világot számítógéppel szimulálják. Neo szembe akar nézni a valósággal. Mellette vannak néhányan, akik a programon kívül, a komputerek uralta

világban bujkálnak. Az emberek között viszont a gépek emberformát öltött ügynökei rejtőznek. Mindannyian azt a profétát keresik, aki a legenda szerint eljön majd, és visszaadja az embereknek a Földet – s most mindannyian Neóra vadásznak.

Maga a történet nem sok újat mond a lelkes mozinézőnek: adva a jó és a rossz,

s a jó győzedelmeskedik a rossz felett.

Visszont emellett az alkotás egésze a komputer világában játszódik, és a jövőről egy érdekes víziót kapunk. A jó öreg Amerikában persze nem ez a film az első ilyen, hasonló volt a szintén Keanu Reeves főszereplésével készült Johnny Memonic – A jövő szökevénye című alkotás is, igaz, utóbbi jócskán megbukott, amellet, hogy szintén kiváló trükkökkel büszkélkedhetett. Tanulság: a komputer nem old meg mindent, szükség van néha a megfelelő színészekre is.

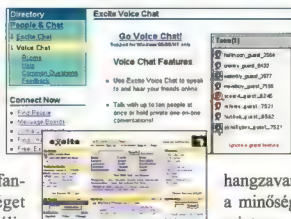
A Mátrix, akárcsak filmársai, szintén megtalálható az interneten weblap formájában, a kíváncsi érdeklődők az érdekes hírek mellett még számos reliquiát, könyvet, filmzenét is megvásárolhatnak az www.amazon.com széles választékú áruházában.

Jónap Tamás

Dumaparti az interneten

Rengeteg hely van, ahol az interneten cseveghetünk, ez nem is érdekes. De az, hogy a billentyűzetünket félredobva, egy mikrofonnal a kezünkben beszélgethetünk, már nagy újdonság. Ezt a fantasztikus lehetőséget a népszerű Excite kínálja (www.excite.com).

A főoldalon válasszuk a Voice Chat lehetőséget, és döntjük el, hogy melyik szobában szeretnénk beszélgetni. A böngészőnk letölt egy modult, és kezdődhet a csevely. Ha valaki eddig drága pénzen internettelefon beszerezését törte a fejét, az feleslegesen tette, hiszen készíthetünk saját szobát, és ismerőseinkkel akár konfe-

renciabezslgetést is tarthatunk.

Nincs öröm öröm nélkül, természetesen a Voice Chatnek is vannak hátlitói. Ha egyszerre sokan kezdenek beszélni, akkor csak

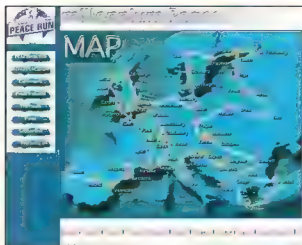
hangzavar lesz az egészből, és a minőség nem teljesen ugyanaz, mint egy márkás telefon esetében.

De ne feledjük: a PC-s eszközök is egyre jobbabbak... S ha valakinek nincs hozzá való hardvere (hangkártya, mikrofon, hangfal), az se keseredjen el, hiszen a www.prim.hu/aruhaz/ címen beszerezhetjük ezeket a kellékeket :-).

Novák Áron
novaak@elender.hu

1999 SZEPTEMBER 59

„Tégy egy lépést a békéért – tiéd az első lépés”

A jelenleg New Yorkban élő, indiai születésű guru, *Sri Chinmoy* találta ki, s alkotta meg a békefutás alapgondolatát: mindenki futhat – akár egy-két lépést, akár több száz kilométert – azért, hogy Földünk békésebb legyen.

Idén – az ezredfordulóra való tekintettel – egy tizenkét fős nemzetközi csapat egész évben fut; utazásukat január 1-jén Lisszabonban kezdtek, s december 31-én érkeznek meg Londonba. Magyarországon öt pontról indultak csapatok; a nemzetközi team a Győrtől futókhoz csatlakozott Komáromnál, s velük együtt indult a fővárosba, a Vörösmarty térre, ahol az ország több futójával találkozott július 31-én este. Útközben csodálatos volt látni,

ahogy az emberek, akik észrevettek bennünket, első meglepődésükből feleszmélve elkezdtek békejelet mutatni, integetni. Talán az ő életükön is változtatott egy kicsit az a pillanat, amikor meglátták azt a többszámú embert, aki rájuk mosolygott, integetett nekik futás közben. Útközben minden községben, faluban, városban szeretettel fogadtak minket, fáklyánkra rákötötték településük szalagját, s többször a fogadásunkra érkezett politikus is megtegy velünk egy pár métert. Nem egy helyen sok helybéli is csatlakozott hozzánk, hogy fusson velünk egy kicsit. Közben, akik elfáradtak, felültek a mögöttünk haladó buszra, felfrissítették magukat s beszélgettek. Nagyon jó hangulatban tettük

meg ezt a sok-sok kilométert, s végül fáradtan, de nagyon boldogan érkezünk meg a fővárosba, ahol egy kis ünnepség keretében *Schmitt Pál*, *Egerszegi Krisztina*, *Kőbán Rita* és politikusok, szimpatizánsok fogadtak bennünket. Ezután mindenki elindult haza, lelkeben csodálatos emlékek sorával, melyeket soha életében nem fog elfelejteni.

Pöcze Balázs
www.extra.hu/b.ka

Kávészár 2000

Szinte mindenki hallott már a Java nyelvről. A javacity2000.cyberhost.com.au/ oldalon scriptek és appletek tömegét találjuk.

Programozók előnyben! Van levelezőlistájuk, ahol az újdonságokról értesítenek minket. Nagyon jó megoldás, hogy az adott fájl mellett ott van azoknak a böngészőknek az ikonja, amiben tesztelték. Az alábbi kódjuktól lehet válogatni: Alerts And Prompts, Buttons, Forms and E-mail, Clocks, Calendars, Calculators, Date, Color Scripts, Games, Image Scripts, Navigation/Menus, Passwords And Security, Scrolling Text, Status Bar Scripts, Web Page Utilities, Hack-Crash-Bomb, Misc, Ascii Animation. Egy kategóriában általában több tucat kódot helyeztek el.

Az oldalak letöltése kifejezetten lassú, viszont a felület szép, és külön menüpont szolgál a script ellopására, ami nem minden helyen adatik meg.

Kellemes kávézás!

Novák Áron
novaak@elender.hu

Magyarország, a (sport)világ közepe

Magyarországon nem csak a mieinkért, hanem bármely ország rokonszenves, jó teljesítményt nyújtó sportolójáért vállalják a szurkolók, hogy két napig ne legyen hangjuk a sok kiabálás, buzdítás után. Talán ez a tény is közrejátszott abban, hogy hazánkat több világ- és Európa-bajnokság színteréül választották.

Tavaly az atlétika szerelmeseinek kedveztek, hiszen a Nemzetstadióban nemegyszer több mint húsz ezer ember drukolt kedvenceinek. A rendezvény web-

oldala azóta is él a www.bud98athletics.hu címen. Idén már magunk mögött tudhatunk egy ritmikus sportgimnasztika Európa-bajnokságot, illetve egy na-

gyon jól megszervezett, nagyon sikeres ötösa-világbajnokságot. Férfiaknál váltóban (*Hanzély, Sárfa, Balogh*), csapatban és egyéniben is (*Balogh Gábor*) a dobogó legfelső fokára állhatnak versenyzőink, míg a hőlgyeknél *Vörös Zsuzsa* lett

a világ legjobbjai. Az utolsó nap fenomenális hangulata koronázta meg az egész eseményt, amely kétségtelenül szinte tökéletes volt, csakúgy, mint az esemény hivatalos honlapja: www.pentathlon.hu.

Az ötösa után következett a maratoni kajak-kenu világbajnokság, majd jöttek ki tudja, mit tartogat még az esztendő...

Hogy mindez hogy kapcsolódik az internethez? Elég egy pillantást vetni a fent említett oldalakra, és rájövünk: ahol a verseny profi, ott a weboldalnál sem lehet alább adni...

Pöcze Balázs
bpocze@matavnet.hu

Star Wars

Nagyon-nagyon régen, egy távoli galaxisban...

22 évvel ezelőtt ezek a szavak a világ összes mozivásznán felvillantak, és egy új legenda született. Több százmillió ember csöppent egy olyan világba, amely szinte elképzelhetetlen módon befolyásolta életét.

A csillagok háborúja, A Birodalom visszavág, A Jedi visszatér – és mindhárom film külön kiadásai két generáció számára is meghatározó eseményekké váltak. A gyorsan pörgő események az új és izgalmas univerzumban, a csodálatos képek és alakok, a határtalan humor. A filmek számtalan néző számára örökzöld témát elevenítettek fel, azaz a konfliktusokat a jók és a rosszak, a gépek és az emberek között, a hősiesség ünneplését és az egyénben rejlő kimeríthetetlen lehetőségeket.

A Star Wars mindig egy modern, mai mese, George Lucas képzeletének kivetítése. Lucas mindent beleadott ezekbe a filmekbe, az amerikai popkultúrát, a westernfilm hangulatát és a japán samurájlegendákat. A Star Wars az amerikai reakció a Watergate-ügyre, Vietnámra és a nemzet belső zűrzavaraira, amelyek mindent megtettek annak érdekében, hogy a kiábrándult amerikaiak szemében a hősiesség szellemét aláassák.

Szóval itt az új Star Wars! A valóságos tömeghisztéria a lehetőségek hazájában, Amerikában, május 19-én, szerdán hajnalban kezdődött. A fanatikusok egész Európából özönlettek Amerika számos államába, hogy megnézzék a nem mindennapi filmet.

Szó, ami szó, az internetes honlap (www.starwars.com) sajnos ez ideig nem tudta kielégíteni a filmőrülteket. A történet mindenki számára tartogat egy-két újdonságot, legyen az illető Star Wars-rajongó vagy csak egy kíváncsi szemlélő. Amerikában tehát minden a Star Wars körül forog. Személyes élményem a film mellett az volt, amikor egy áruházban megláttam az eddigi relikviák mellett egy Star Wars-cipőt és egy női alóneműt. Mondhatom, eléggé meg vol-

tam lepődve. Egyébként az amerikai kisgyerekek mindent megkap, amit csak akar, és ez nemcsak erre az alkotásra igaz. Hiába, nagy ország – nagy lehetőségek, Magyarország pedig kis ország – korlátozott lehetőségekkel. Ezért egyáltalán nem meglepő, ha nálunk nem minden relikvia jut el a nagydéműhöz.

A film két kulcsfontosságú bemutatóját már nálunk is egyre több helyen láthatjuk (2-2 percben). Természetesen Lucas most is rengeteg trükköt és speciális effektust vonultatott fel, amelyek még jobban kihangsúlyozzák az alkotás sikerét. A fent említett internetes oldalon még a [www.movieweb](http://www.movieweb.com) (www.

[movieweb.com](http://www.movieweb.com)) is kiszolgálja a fanatikus rajongókat: képekkel, a szereplők neveivel és egy-két technikai információval lehetnek általa gazdagabbak. Szóval a The Phantom Menace-t fogadó várakozás már régés-régen földöntúli dimenziókba emelkedett. Az első epizód magyarországi bemutatója egész biztosan szeptember 16. Most a Star Wars első részében, Baljós árnyak címmel, Lucas visszavizit bennünket a kezdetekhez, ahol Dart Vader egy reményteljes kilencéves kisfiú (Anakin Skywalker néven), és Obi-Wan

Kenobi egy elszánt fiatal jedi-lovag. Az első rész Anakin diszletekben, kosztümökben és csodás tájakban gazdag útját követi. Lucas sokat bajlódott az előző részekkel, mert a hang- és képhatások eléréséhez szükséges technika még nem állt rendelkezésre, a határidők nagyon szorosak voltak, a pénz meg kevés. Két évtizeddel később azonban a modern technika lehetővé tette számára álmai megvalósítását.

A film bevételére Amerikában már meghaladta a 105 millió dollárt, és érdekesség, hogy a többi film sem sokkal maradt le, a múmia című alkotás egyenesen a Star Wars felé halad, legalábbis ami a bevételt illeti. Lucas már megint bebizonyította, hogy zseni, nem elhanyagolva az Industrial Light And Magicet sem, hiszen a cég emberei mindent megtettek annak érdekében, hogy az alkotás technikailag tökéletes legyen. Tehát a második dícsért az emberek mellett a számítógépé – bizony, ilyen technikai kivitelezést e gép nélkül nehezen lehetett volna megvalósítani, George Lucas zsenije eme „szerkenyű” nélkül csak félsiker. Számítógéppel viszont totális!

A fent említett két webhely mellett ajánlhatnák még több oldalt is, viszont nem tehetem, mert több ezer címről van szó, elég, ha a kedves olvasó a jól megszokott keresőkre állítja az egeret, és keresgél a több ezer site között. Aki még a hazai bemutató előtt megnézi a filmet, annak csak gratulálni tudok, aki pedig vár, annak ajánlom a hazai és külföldi médiát. Gondolom, vannak olyan rajongók, akik a nyári szünidőt kihasználva eljutottak egy-egy szomszédos országba, hogy minél hamarabb megnézzék a filmet...

Jónap Tamás

Rövid cím honlaptulajdonosoknak

Rengetegen szeretnék domainnevet regisztráltatni maguknak, de addig is, amíg nincs meg rá a pénz, itt az www.ini.hu, amit a www.ini.hu címen érthettek el.

Mit nyújt ez az oldal a honlaptulajdonosoknak?

Ha regisztráltatod magad, kapsz egy rövid címet, amit akármilyen URL-be hozzácsatolhatsz. A honlapod címe www.honlapneve.ini.hu lesz. Ez sokkal rövidebb, mint az ingyenes szolgáltatások

ini.hu
online domain regisztrációs szolgáltatás

DELTA
infopen

- ☐ informatív
- ☐ híreszt
- ☐ domain regisztráció
- ☐ új felhasználó

által biztosított cím.

Az oldal még csúcsideőben is tisztességes elérési sebességgel rendelkezik, s egy felhasználónévvel akárhány címet regisztrálhatsz.

A hátrány sem marad el: a megszokott

reklám. Kedves figyelmesség, hogy kiválaszthatod, pop-up ablak vagy egy keskeny sáv formájában kered-e :-).

PÁLYÁZATUNKRA

Novák Áron
www.hunqbasic.ini.hu
1999. SZEPTEMBER

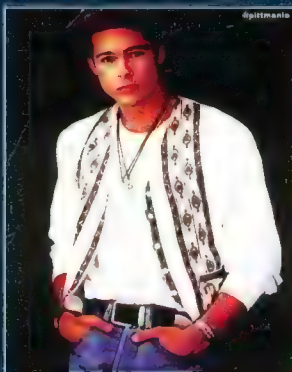
Rajongásunk

avagy egy testvérpár kedvencei

Az interneten nem megy ritkaságszámba, ha valaki a kedvenceiről készít honlapot – így tett a két lánytestvér, *Judy és Mary* is. Akikért rajonganak: *Brad Pitt, Jared Leto, River Phoenix, Gwyneth Paltrow, Chris O'donnell, Cameron Diaz, Uma Thurman, Ethan Hawke és Edward Norton*. Mind fiatalok, de máris jó pár filmen túl vannak – egy sajátos életérzést képviselnek, önálló generációt jelentenek az amerikai filmiparban, a 90-es évek sztárjai. Szinte mindegyiküket ismerjük a moziból, videóról vagy az újságok hasábjairól. Az életrajzukon kívül képeket, filmográfiákat és autogramcímeket is találunk az oldalakon. Nézzünk a webre feltett kedvencek közül néhányat!

A csókkirály

Brad Pitt (www.extra.hu/judy/brad-nu.html) 36 éves, de most is igazi szívliprő. Több filmben láttam már, de a legjobban a *Hetedikben* és az *Interjú a vampírralban* tetszett, alakítása felejthetetlen. Kíváncsi voltam bele életrajzába, ahol Judy ezt írta róla:

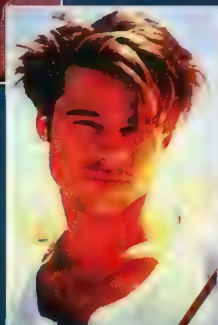

kapta: Tagja volt az anekdoták és a színjátszó körnek, aktívan sportolt. Kedvence a baseball volt (egy üres nyomat még mindig őrzí a mellkasán), de gyakran teniszezett, és szívesen sátorozott Ozark hegyeiben (ennek a szenvedélyének ma is gyakran hódol; főleg mindenkiől és mindenkiért – azt hiszem érthető). Zeneszeretetében addig vitte, hogy barátaival alakított együttesével, a *Brief Boysszal* saját kálifű dalokkal boldogította a zenére vágyó városka lakóit a koncerteken, egy szál alsógatyában. A lányok már korán feltűnyteltek rá, és csakhamar ő lett a bulikon a csókkirály. Ez nem is olyan nehéz elképzelni róla...

Azután tovább tanult, a columbiai Missouri Egyetemen, mégpedig újságíróst, de az iskolát nem fejezte be. Egyik tanára így nyilatkozott róla: „Brad elég gyakran zavaros és bonyolult dolgokba kezdett, de mindig

pompásan megoldotta azokat”. Más tanárok azonban kevésbé voltak elnézőek újító törekvéseivel szemben: így 1987-ben – amikor már csak két hete hiányzott az

az Oklahoma állambeli Shawneeben született. Középiskolai tanulmányait a helyi Kickapoo Gimnáziumban végezte, igen jó eredménnyel. Leleszen vetette bele magát a diákkörmányzat munkájába, részt vett a vitakörökben, és bátran kiállt az igazáért, egyszer a víza hevében egyik tanárát még pofon is vágta. Társaitól a „Pitbull” nevet

tárgyai: a sztárok

egyetem elvégzéséhez – elege lent. Az egyetem alatt volt egy súlyos autóbalesete, ami miatt átérte a addigi életét. És a kalandok tovább folytatódtak.

Szüleinek és barátainak azt mondta, hogy beiratkozik a pasadenai Művészeti Főiskolára, és festőszéket tanult, de ez a terve hamar csődöt mondott. Helyette cigarettát kóstoltatott a járókelőkkel, vagy érnként hét dollárért csirkének áltózott az El Pollo Loco (Bolsona Csirke) étteremlánc népszerűsítésére, később sztriptízdánccsodákat tavarozott Los Angelesben.

Majd beindult a karrierje, több díjat is kapott: 1993-ban az év reményessége volt, kétszer lett a legvonzóbb férfi színész, egyszer a legjobb férfi mellékszereplő, valamint férfiszínész, és megkapta a legnagyobb alakítás díját. De kevesebb hízelgő díjat is kapott: Tom Cruise-zal közösen övék lett a legrosszabb duó címe az Interjú a vámpírral című filmért.

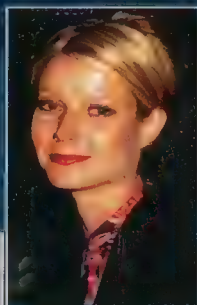
A Brad-site-on az életrajzrészben érdekes fotókra bukkanhatunk: nemcsak szüleit ismerhetjük meg, hanem láthatjuk 18 hónapos korában, de ott van érettségi-tablóképe is. Böngészhetünk még a róla szóló filmográfiában, és a képek felíratát alatt négy fotóalbumban további fényképeket találunk, köztük magyar újságok címlapfelvételeit is. Az Interjúk rovatban eredeti interjúk és idézetek olvashatók Bradről, illetve Bradről írott formában, angolul, magyarul, németül és olaszul, de több interjúhoz eredeti hang-, kép- videó- és mozgófilm-anyag is tartozik.

Érdekes bekukkantani az Image webérszbe, ami tovább árnyalja a képet a népszerű színészről: megtekinthetjük például, Pitt, miért olyan, mint egy telefonkönyv. A tévében és moziban című rovat bemutatja, hogy Magyarországon hol találkozhatunk a szépséggel hagyományos- és videofilmekben. A magyar hírlapok változatlanul Top Story néven fut (www.extra.hu/judy/topnews.html) itt hírek – playbók – találhatók. A weblapon be-

lül a www.extra.hu/judy/linkhu.html halozsem a magyar linkeket támo és szerző szerint csoportosítja, s köztük a színtárgyongó internetes kedvere és hosszan buvákolodhat Brad Pitt magyar weblapja olyan gazdag tartalmat tekintve, hogy a szörföző akár érakét tölthet a monitor előtt.

Meg kellett volna maradnunk a barátságánál

A szavakat Gwyneth Paltrow (www.extra.hu/judy/gwynethu.html)

mondta, miután 2. év együtt járás és felévi jegyesség után, az esküvő előtt egy hónappal szakított Brad Pitt-el. De Gwyné léte nemcsak ezért nem félköznapra. 27. éve született Los Angelesben, egy tv-producer apa és egy

szépség-anya gyermekeként. „Sokáig csak úgy emlegették mint »Brad Pitt barátnője« vagy »Bruce Paltrow lánya«, de ő ezt sem bánta. »Búszke vagyok rá, hogy ilyen egyszerű emberekkel emlegetnek együtt.« A nyarat a Massachusettsi Berkshiresben töltötte, ahol édesanyja a nyári színházban játszott. Kétévesen is itt debütált, amikor mamája egyik kollégája előadás közben viccből felküdte

a színpadra. Öt éves koráig csak néma szerepei voltak, majd fokozatosan egyre nagyobb feladataikat kapott. 1991-ben aztán szülei heves tiltakozásának ellenére filmszerepet vállalt, és

(folytatás a 64. oldalon)

Rajongásunk tárgyai: a sztárok

(folytatás a 68. oldalról)

abbahagyta művészettörténeti tanulmányait a Santa Barbara-i California Egyetemen a színészkarrierén.

A fiatal színésznő kétszer kapta meg a legjobb színésznőnek járó díjat, s pályája – kelandás magánélete mellett – felfelé ível.

Egy rendező így nyilatkozott róla: „Gwynethnek különleges aurája van. Nagyon nagy sztár lesz belőle, és hamarosan minden magazin címlapján ő szerepel majd, de nem Brad Pitt, hanem a tehetséges fiatalok. De nemcsak színésznőként jeleskedik. Palitruvált a rendezés minden csínját-bíját, és tagja az Amerikai Rendezők Szövetségének is.”

Bavallom, eddig egy filmet láttam csak, a *Heleldíval*, de Judy kritikája meghozta a kedvem a többihez is. A weboldalon található filmográfia másoknak is segíthet ebben.

A friss házások

Ethan Hawke és Uma Thurman tavaly májusban esküdött örök (P) hűséget egymásnak. É a hír nagyon meglepett, s bár Umát azelőtt nem kedveltem, azóta másképp nézek rá, hisz Ethan őt választotta.

A Holt Költők Társasága és az Elfelelt maratón két kedvenc filmem, Ethan (www.extra.hu/maty/ethanh.html) rendkívül hiteles színészi alakítás nyújtott ezekben. Csakúgy a Nyakunkon a felbontás és a Mielőtt felkel a napban. A színésznék tartom, szerelem a szerep, a filmet. Nem lep meg, hogy a 29. szeptember

éves sztar, mindig is színész akart lenni, de nem érdekli a szárság és ami azzal együtt jár. Tízéves szülők gyermekeként látta a világra, még csak járt iskolába, amikor elvált. Gyermekeként hét éve alatt végigjárta az országot, napi édesanyjával, majd a család letelepedett New Jersey államban. Első színpadi szerepét is itt kapta, tizenhárom évesen, a Princeton Egyetem híres McCarter Színházában, ahol színjátszó tanfolyamot végzett. Igazából soha nem kötelezte el magát a film mellett, inkább amolyan reneszánsz ember, bár többször nekifutásra sem végzett el egyetlen egyetemet. Ma egy New York-i bérházban él, és ha elege van a filmezésből, akkor saját nonprofit színházban játszik vagy rendez, vagy éppen könyvet ír. Nem rajongók

körül a nők, mégis sok férfi irigylhelte, mikor üdonsült feleségét nemrégiben ottár elé vezette. Ethan Hawke weboldalon is van filmográfia, néhány további információ link az angol nyelvű oldalon. Informálódhatunk színpadi produkciójáról, rendezéséről és első megjelent könyvéről is egy-egy mondat erejéig. Foglalkozásként a nyitá oldalon ugyanis nem véletlenül szerepel ez: színész, író, rendező.

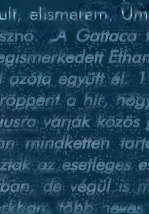
Ethan Hawke parja, Uma Thurman (www.extra.hu/maty/umahu.html). 1970. áprilisában született Bostonban. 3. fűtéstve van. Dechen, Genden és Mipam. Uma apja volt az első amerikai, akit befogadtak a tibeti buddhista szerzetesek rendjébe, és baráti közöt tudhatja a dalai lama, aki a lakosán is megfogadta. Így eshetett, hogy Uma és ha

pari tvere hindu idénseget nevelő k

15 évesen abbahagyta az iskolát és New Yorkba költözött, azzal az elhatárával, hogy színésznő lesz. Kezdetben persze támogatásból és modellkedésből kellett megélnie, azonban erőit kisugárzására hamar felfigyeltek, számtalan szerepajánlatot kapott, és ő jó érzékkel választotta ki az igényesebb szerepeket az „alacsony” alkotások közül, és használta ki természetét adta adottságait.

Travoltával a Ponyvaregény-című filmben. Ez az alkotás ma már kultuszfilm lett, s bár én csak harmadik nekifutásra tudtam végignézni, nem bántam meg. A Vonzások és állatlások pedig kellemes kikapcsolódásnak bizonyult, elismertem, Uma szép és jó színésznő. A *Gattaca* forgatásán aztán megismerkedett Ethan Hawke-kal, aki vel azóta együtt él. 1998. januárjában felröppent a hír, hogy Uma terhes, s júliusra várják közös gyermeküket. Ezután mindketten tárgyilagosan nyilatkoztak az esetleges esküvővel kapcsolatban, de végül is május 1-én, New Yorkban, többi híres sztar és újságíró jelenlétében kimondták a boldogító igeni. Július 7-én pedig a New York-i St. Lukes Roosevelt Kórházban Uma világra hozta első gyermekét, egy kisfiút, aki 3480 grammal született.

egészséges, és a Maya Ray Thurman Hawke névre hallgat.

Az oldalt csupán filmográfia és néhány link és autogramm-megszólítás

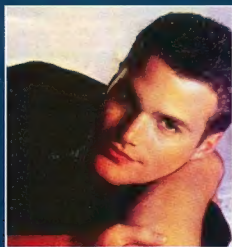

Akit nem tartottak tehetségesnek

Chris O'donnell (www.extra.hu/mary/chrisu.html) június 26-án múlt 29 éves. Az, hogy mennyire jóképű,

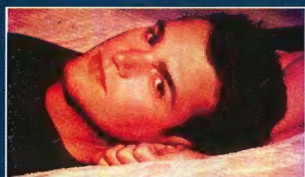

már a Három muskétásban feltűnt. A Baráti kör és a Féktelen szerelem nagy élményt nyújtott, pont ezt a fajta fiatal

los, közvetlen stíluszt szeretem. Chrissről Mary így: „A szigorú vidéki, katolikus nevelésben részesült fiatalember tizenkét éves kora óta modellkedik, első állandó munkahelye pedig a McDonald's volt. Nincsenek káros szenvedélyei. Nem dohányzik, nem csop nagy lármát maga körül, és példás házasságban él fiatal feleségével.”

Gyermekként soha nem gondolt a művészi hivatásra, de a „középiskola utolsó évében színészetet is tanult, és válogatásokra járt – sokáig nem sok sikerrel. Egyszerűen nem tartották tehetségesnek. Főiskolai tanulmányait a Boston College-ban folytatta, miközben felhagyott színészeti tanulmányaival, és a marketinget választotta fő tantárgyának. Ellenérzései ellenére a filmezést az iskolai évek alatt is folytatta.” És milyen jól tette! Hama-

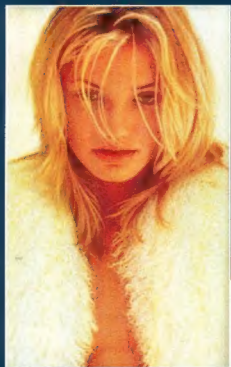

rosan megkapta a legjobb férfi mellékszereplő, a jövő reménysége és a legígéretesebb férfiszínész díját. „A szakmai elismerés végre meggyőzte, hogy van értelme eme haszontalan» hivatásnak.”

A webnek ezt a Chrissről szóló oldalát rendbe kellene hozni, mert a szövegrészek egymásra csúsztak, hiába a szép formai kivitelezés. Bár az is megfontolandó, hogy ez az oldal is illeszkedjen a több webrész arculatához.

A főnyeremény

A szép Cameron Diaz (www.extra.hu/mary/diazhu.html) a Maszk című filmben láttam, a gumiarccú Jim Carrey partnereként. A 26 éves színésznő „szinte pillanatok alatt került Hollywood csillagai közé, pedig nem is akart színésznő lenni ez a latinos szépségű, ám kékszemű szőke. Különleges megjelenése nem véletlen, ereiben kubai, spanyol, német, angol és indián vér is csörgedezik.” Mielőtt filmezni kezdett, a világ egyik

legnagyobb modellügynökségének, az Elitenek dolgozott – emiatt a középiskolából is kimaradt. „A mellbőségével mindmáig elégedetlen színésznő modellként felkerült a legnevesebb magazinok címlapjára, foglalkoztatta a Nivea, a Calvin Klein, a Levi's és a Coca-Cola, de reklámozott sült krumplit és hamburgert is. A filmezésre ügynöke

beszélte rá. „Bár még csak 5 éve játszik filmekben, már két díjat kapott: volt a legjobb női mellékszereplő és az év felfedezettje is. „Egy rendező így nyilatkozott róla: »Amikor próbafelvételen el-

kezdte olvasni a szerepet, rögtön leállítottam. Nála jobb szereplőt keresve sem találhattam volna. Rögtön éreztem, hogy van humorérzéke. De van érzéke az iróniához is, ami a legtöbb amerikai színésznőből hiányzik. Kész főnyeremény ez a lány!«

Ezt az oldalt is csupán filmográfia, néhány link és autogramcím egészíti ki. A rajongók bizonyára örömmel

vennék, ha valamilyen kedvencükről olyan gazdag összeállítást találhatnak, mint Brad Pitt-ről. Mert a fiatal amerikai színészgeneráció tagjai valóban nem csak szépek, hanem tehetségesek is. Mindenesetre a testvérpár törekvését elismerés illeti. Nevezetesen azt, hogy a magyar neten is meghonosítsák a rajongók által fenntartott „kedvencek webjét”.

Összeállította:
Kéner Eszter
bestee@westel900.net

Internet a kábeltévén!

Ön csatlakozik a rendszerhez, fizeti
a havi előfizetési díjat,
amely mindent tartalmaz.

**Kábeltévén
nincs időarányos költség!**

Ön a nap 24, a hét 168, a hónap
700 órájából annyit van a Hálón,
amennyit akar, és a havi átalánydíj
mellett nincs más költség.

A TVNET Kft.

Budapesten a következő kábeltelevíziós
hálózatokon keresztül teremtette már
meg az Internethez való hozzáférés
lehetőségét:

City TV Kft. (V. ker.),
Sztár TV Kft. (VIII. ker.),
Bakáts Parabola (IX. ker.),
SATIMEX Kft. (XIII. ker.),
Zugló TV Kft. (XIV. ker.),
NET-T Kft. (XIX. ker.)

/fax: 318-1985
/fax: 318-1926

URL: <http://www.tvnet.hu>
E-mail: info@tvnet.hu

1056 Budapest, Molnár utca 53.

American Service Travel

1052 Budapest, Váci utca 15.
E-mail: reservation@american.hu

repülőjegy árai.

Budapest legjobb

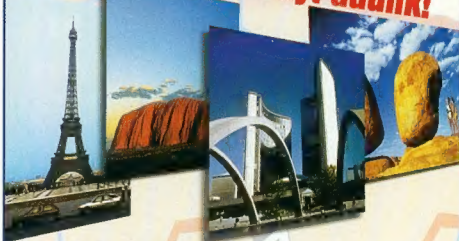
	Eredeti ár	Akciós ár
Amsterdam	46.000 Ft	40.500 Ft
London	43.600 Ft	41.900 Ft
Párizs	48.000 Ft	45.600 Ft
Zürich	44.000 Ft	42.900 Ft
Helsinki	50.800 Ft	47.400 Ft
Tel Aviv	52.000 Ft	49.800 Ft
New York	76.000 Ft	68.300 Ft
San Francisco	99.000 Ft	92.600 Ft
Miami	98.000 Ft	81.880 Ft
Los Angeles	99.000 Ft	92.600 Ft
Las Vegas	119.000 Ft	99.900 Ft
Toronto	79.000 Ft	76.500 Ft
Sidney	156.000 Ft	146.800 Ft
Bangkok	103.700 Ft	86.900 Ft

A közölt repülőjegyek nem tartalmazzák
a repülési illetéket és bizonyos feltételek érvényesek.

Egész USA-ra korlátlanul felhasználható
havi AUTÓBUSZBÉRLET
369 USD-ért.

**Most szolgáltatásainkból
2% engedményt adunk!**

**Miért utazna drágán,
ha olcsón is lehet?**

"Fly and Drive" utazások:

A legjobb amerikai

Florida	9 nap	116.400 Ft-tól
Kalifornia	9 nap	130.900 Ft-tól
Hawai	10 nap	249.000 Ft-tól
Nemzeti parkok	9 nap	112.800 Ft-tól
Kelet-nyugat	17 nap	228.300 Ft-tól

A fenti árak tartalmazzák a repülőjegyet, a szállás valamint az
autóbérlés összegét, korlátlan kilométer-használattal

Autóbérlés Floridában
1 hét már 6.750 Ft-tól!

www.american.hu Forró drót: 266-6548

3 évesek lettünk, ezért most 3 hónapig*

Korlátlan hozzáférés 3333 Ft/hó*
(3 e-mail címmel, 3 MB web területtel, domain névvel)

Minden díjsomagunkra 33% kedvezmény!

DÍJSOMAG NEVE	DÍJTALAN HASZNÁLAT	TÜLSZÁMLÁTI DÍJ (Ft)	HAVI DÍJ (Ft)	ÉVES DÍJ (Ft)	MAIL *	WWW	DOMAIN
Minimum-0	NINCS	10/perc	1x 5.000	—	1x2MB	—	—
Minimum-2	100 / hónap	180/ó	1.800	19.800	1x2MB	—	—
Minimum-3	200 / hónap	200/ó	2.800	28.800	1x2MB	—	—
Minimum-5	500 / hónap	200/ó	3.300	33.300	2x2MB	—	—
Maximum	1000 / hónap	240/ó	4.125	42.125	2x2MB	—	—
Extra	2000 / hónap	300/ó	8.250	82.250	2x2MB	—	—
Korlátlan	KORLÁTLAN	—	12.000	122.200	2x4MB	3MB	X
Üzleti	100 / hónap	200/ó	4.200	40.200	2x2MB	3MB	X
Vállalkozó	1000 / hónap	300/ó	6.800	68.800	3x2MB	3MB	X
Államruth	2000 / hónap	300/ó	10.800	108.800	5x2MB	10MB	X
Egyéni Mail	KORLÁTLAN	—	—	8.670	1x2MB	—	—
Csoportos Mail	KORLÁTLAN	—	—	24.200	1x5MB	—	X
Domain-NU	—	—	1x 8.000	18.000	—	—	X
Domain-COM	—	—	1x 8.000	30.000	—	—	X
WWW	—	—	—	18.200	1x1MB	1MB	—

Áraknak ÁFA nélkül értendők.

* A többi szolgáltatást is tartalmazó díjsomagoknál a megadott maximális darabszám és tárhelytel körülmű más felosztásban is!

Szolgáltatásaink jelenleg az
1, 22, 23, 24, 26, 33, 34, 44, 66, 83, 84, 85, 87, 88, 92, 93, 94, 96, 99
körzetekből érhetőek el helyi hívással

ALARMIX Hungary
1118 Bp., Brassó u. 169-179 D/1.
Tel.: (40) 200-319, (1) 309-0030
E-mail: sales@alarmix.net
WWW: <http://www.alarmix.net>
Ingyenes Mail/Web:
<http://emil.alarmix.org>

* Mivel nem szeretnénk elkövetni azt a hibát, hogy több előfizető próbálunk meg kiszolgálni, mint amire hálózatunk képes, ezért akciónk a mindenkorli kapacitás erejéig érvényes, de nem kizáró, hogy a 3 hónap telte után meghosszabbíthatjuk.

Szerezzen magának néhány kellemes órát!

SEMMI SEM LEHETETLEN.

Interneteszen havonta akár 300 órát ingyen!

→ Volt idő, amikor minden egyes órának meg kellett adni az árát. Ennek most vége: az Elendernél új Internet-időszámítás kezdődik.

→ Azok, akik október 11-ig fizetnek elő bármelyik telefonvonalas vagy ISDN-díj-csomagra, hétköznaponként már 14 és 22 óra

között, hétvégenként pedig 5 és 22 óra között ingyen használhatják az Internetet egészen az év utolsó órájáig. A havonta több mint 300 szabad órát jelentő kedvezményt mintegy 25 ezer eddigi előfizetőnk is élvezheti.

→ Legyen Ön is időmilliomos – akár havi nettó 2.000 forintért!

elender internet
Semmi sem lehetetlen.